

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

INNOMATRIX
RESEARCH & INNOVATION

Iedzīvotāju drošības sajūta un citi aktuāli jautājumi

Kvantitatīvs pētījums
2024.gada oktobris- decembris

Saturs

I. Metodoloģija

II. Galvenie rezultāti

1. Iedzīvotāju drošības sajūta
2. Sociālā aktivitāte
3. Politiskie procesi Latvijā
4. Uzticēšanās institūcijām un medijiem
5. Dezinformācijas uztvere
6. Secinājumi

III. Pielikums – respondentu demogrāfiskais raksturojums

Metodoloģijas apraksts

Metode:

- ✓ Kvantitatīva Latvijas iedzīvotāju aptauja interneta vidē (CAWI)

Mērķa grupa:

- ✓ Visi Latvijas iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 74 gadiem

Izlase:

- ✓ 1009 respondentu

Datu vākšanas laiks:

- ✓ No 2024. gada 15. oktobra līdz 24. novembrim

Datu salīdzinājumam izmantotie pētījumi par Latvijas iedzīvotāju dzīves, valsts un dezinformācijas uztveri, kas veikti :

- ✓ 2022. gada decembrī (n=1057);
- ✓ 2023. gada novembrī (n=1010);
- ✓ 2024. gada martā (n=1000);
- ✓ 2024. gada jūnijā (n=1005);
- ✓ 2024. gada septembrī (n=1000).

Galvenie rezultāti

1. Iedzīvotāju drošības sajūta

Izmaiņas mājsaimniecībās pēdējo 12 mēnešu laikā

Q. Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no zemāk minētajiem apgalvojumiem, vērtējot pēdējo 12 mēnešu laikā notikušās izmaiņas Jūsu mājsaimniecībā. Skala no 1 līdz 4, kur 1 nozīme – pilnīgi piekrītu, 4 – pilnīgi nepiekrītu.

■ Pilnīgi piekrītu ■ Drīzāk piekrītu ■ Drīzāk nepiekrītu ■ Pilnīgi nepiekrītu ■ Grūti pateikt

Mana mājsaimniecība atļaujas mazāk / lētākus pakalpojumus un preces

Manas mājsaimniecības dzīves līmenis ir būtiski pasliktinājies

Mana mājsaimniecība ir nokļuvusi parādos (lielākos parādos), jo nav iespējams segt pamatvajadzības (komunālie pakalpojumi, pārtika, medicīnas pakalpojumi)

Respondenti, kuri **PIEKRĪT*** apgalvojumiem = pilnīgi piekrītu + drīzāk piekrītu

57,1%

41,1%

20,5%

57,1 % respondentu **atzīst**, ka mājsaimniecība šobrīd **atļaujas mazāk/lētākus pakalpojumus un preces**.

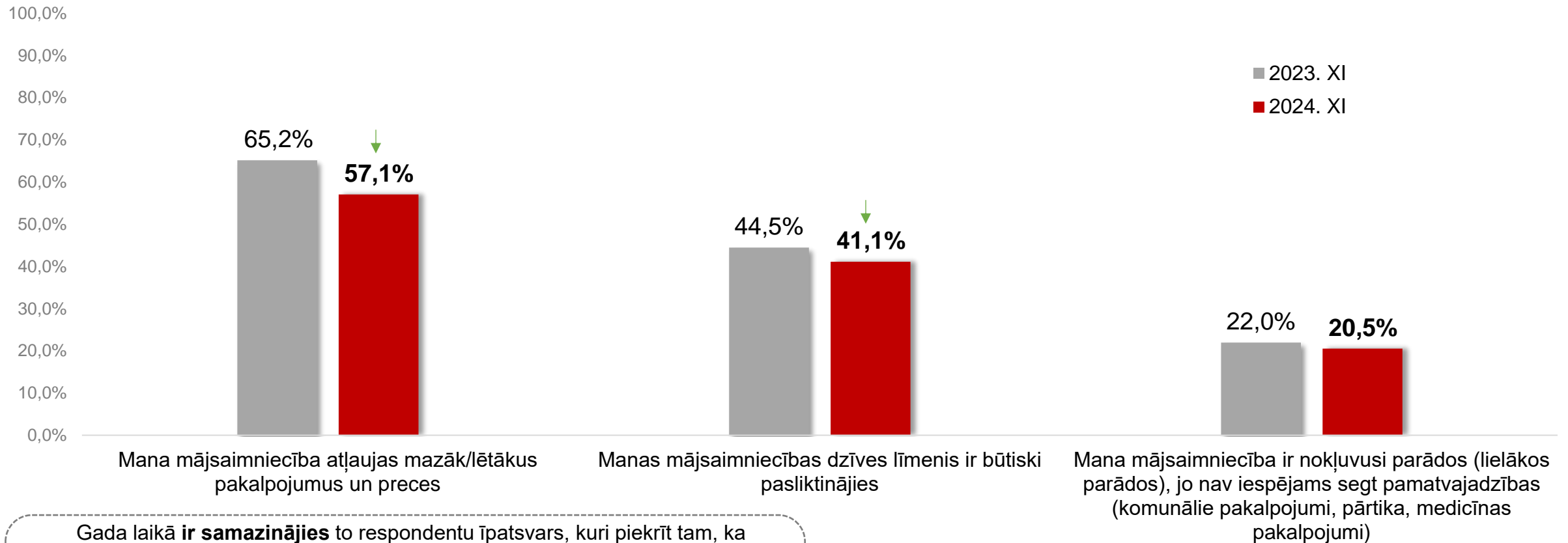
Mājsaimniecības **dzīves līmenis** pēdējo 12 mēnešu laikā ir **būtiski pasliktinājies** 41,1% respondentu.

73,5% respondentu **NEpiekrīt**, ka viņu **ģimene ir nokļuvusi parādos, jo nespēj segt pamatvajadzības**.

* Piekrītu = summētas atbildes pilnīgi piekrītu + drīzāk piekrītu

Izmaiņas mājsaimniecībās pēdējo 12 mēnešu laikā (atbilde - piekrīt*) 2023./2024. gadu salīdzinājums

Q. Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā piekrītat katram no zemāk minētajiem apgalvojumiem. Skala no 1 līdz 5, kur 1 nozīme – pilnībā nepiekrītu, 5 – pilnībā piekrītu.

Gada laikā ir **samazinājies** to respondentu īpatsvars, kuri piekrīt tam, ka mājsaimniecība šobrīd var atļauties iegādāties tikai mazāk/lētākus pakalpojumus un preces (- 8,1 p.p.).

Kopš 2023. gada samazinās to respondentu skaits, kuri uzskata, ka mājsaimniecības dzīves līmenis ir būtiski pasliktinājies (-3,4 p.p.)

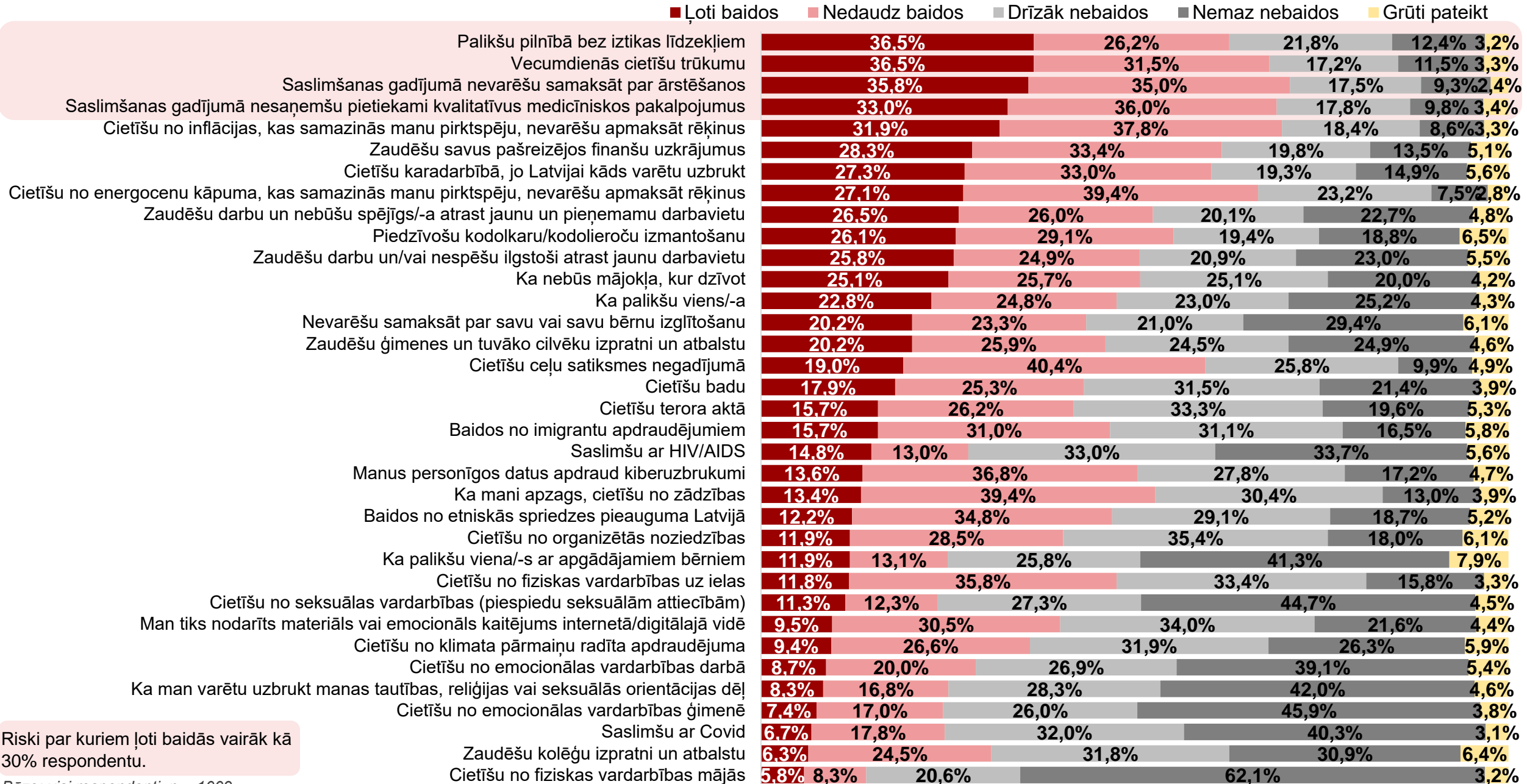
*Piekrīt - Summēti divi augstākie vērtējumi 5 punktu skalā: 4+5 (pilnībā piekrīt)

Izmantotie apzīmējumi:

▲ - rādītājs ir nozīmīgi **pieaudzis**, salīdzinot ar 2023.g. XI
▼ - rādītājs ir nozīmīgi **samazinājies**, salīdzinot ar 2023.g. XI
p.p. - procentpunkti

Iedzīvotāju drošības sajūta

Q. Lūdzu, padomājiet par savu ikdienu un personisko dzīvi, cik lielā mērā zemāk minētie riski Jums raisa bailes?

Riski par kuriem ļoti baidās vairāk kā 30% respondentu.

Bāze: visi respondenti, n = 1009.

Iedzīvotāju drošības sajūta: 2022.-2024.g. salīdzinājums – vidējie vērtējumi*

Q. Lūdzu, padomājiēt par savu ikdienu un personisko dzīvi, cik lielā mērā zemāk minētie riski Jums raisa bailes?

--- 2022.   — 2023.   — 2024.

Riski, par kuriem bažas ir pieaugušas periodā no 2022. līdz 2024.g.

* Vidējie vērtējumi skalā no 1 līdz 4, kur 1 - nemaz nebaidos, bet 4 – ļoti baidos.

Iedzīvotāju drošības sajūta: 2022.-2024.g. salīdzinājums - ranžēšana*

Q. Lūdzu, padomājiet par savu ikdienu un personisko dzīvi, cik lielā mērā zemāk minētie riski Jums raisa bailes?

Bailes**	2022.	2023.	2024.
Saslimšanas gadījumā nesaņemšu pietiekami kvalitatīvus med. pakalpojumus	1	1	3
Cietīšu no energocenu kāpuma, kas samazinās manu pirktspēju	2	5	5
Cietīšu no inflācijas, kas samazinās manu pirktspēju, nevarēšu apmaksāt rēķinus	3	4	2
Saslimšanas gadījumā nevarēšu samaksāt par ārstēšanos	4	3	1
Vecumdienās cietīšu trūkumu	5	2	2
Zaudēšu savus pašreizējos finanšu uzkrājumus	6	6	6
Cietīšu karadarbībā, jo Latvijai kāds varētu uzbrukt	7	7	7
Cietīšu ceļu satiksmes negadījumā	8	8	8
Palikšu pilnībā bez iztikas līdzekļiem	9	9	4
Piedzīvošu kodolkaru/kodolieroču izmantošanu	10	10	9
Ka mani apzags, cietīšu no zādzības	11	12	13
Zaudēšu darbu un nebūšu spējīgs/-a atrast jaunu un pieņemamu darbavietu	12	9	10
Zaudēšu darbu un/vai nespēšu ilgstoši atrast jaunu darbavietu	13	11	12
Manus personīgos datus apdraud kiberuzbrukumi	13	13	14
Ka nebūs mājokļa, kur dzīvot	14	19	11
Cietīšu no fiziskas vardarbības uz ielas	15	15	16
Man tiks nodarīts materiāls vai emocionāls kaitējums internetā/digitālajā vidē	16	16	22
Ka palikšu viens/-a	17	17	15
Cietīšu terora aktā	18	22	19
Nevarēšu samaksāt par savu vai savu bērnu izglītošanu	18	18	21
Cietīšu no organizētās noziedzības	19	21	20
Zaudēšu ģimenes un tuvāko cilvēku izpratni un atbalstu	20	20	17
Saslimšu ar Covid	21	24	28
Cietīšu badu	22	23	18
Zaudēšu kolēģu izpratni un atbalstu	23	25	25
Saslimšu ar HIV/AIDS	24	28	24
Cietīšu no emocionālas vardarbības darbā	25	26	26
Ka man varētu uzbrukt manas tautības, reliģijas vai seksuālās orientācijas dēļ	25	28	28
Ka palikšu viena/-s ar apgādājamiem bērniem	26	27	27
Cietīšu no emocionālas vardarbības ģimenē	27	29	30
Cietīšu no seksuālas vardarbības (piespiedu seksuālām attiecībām)	28	30	29
Cietīšu no fiziskas vardarbības mājās	29	31	31
Baidos no imigrantu apdraudējumiem		14	14
Baidos no etniskās spriedzes pieauguma Latvijā			17
Cietīšu no klimata pārmaiņu radīta apdraudējuma		21	23

*Ranžēšana ir veikta, balstoties uz vidējiem vērtējumiem skalā no 1 līdz 4, kur 1 - nemaz nebaidos, bet 4 – ļoti baidos.

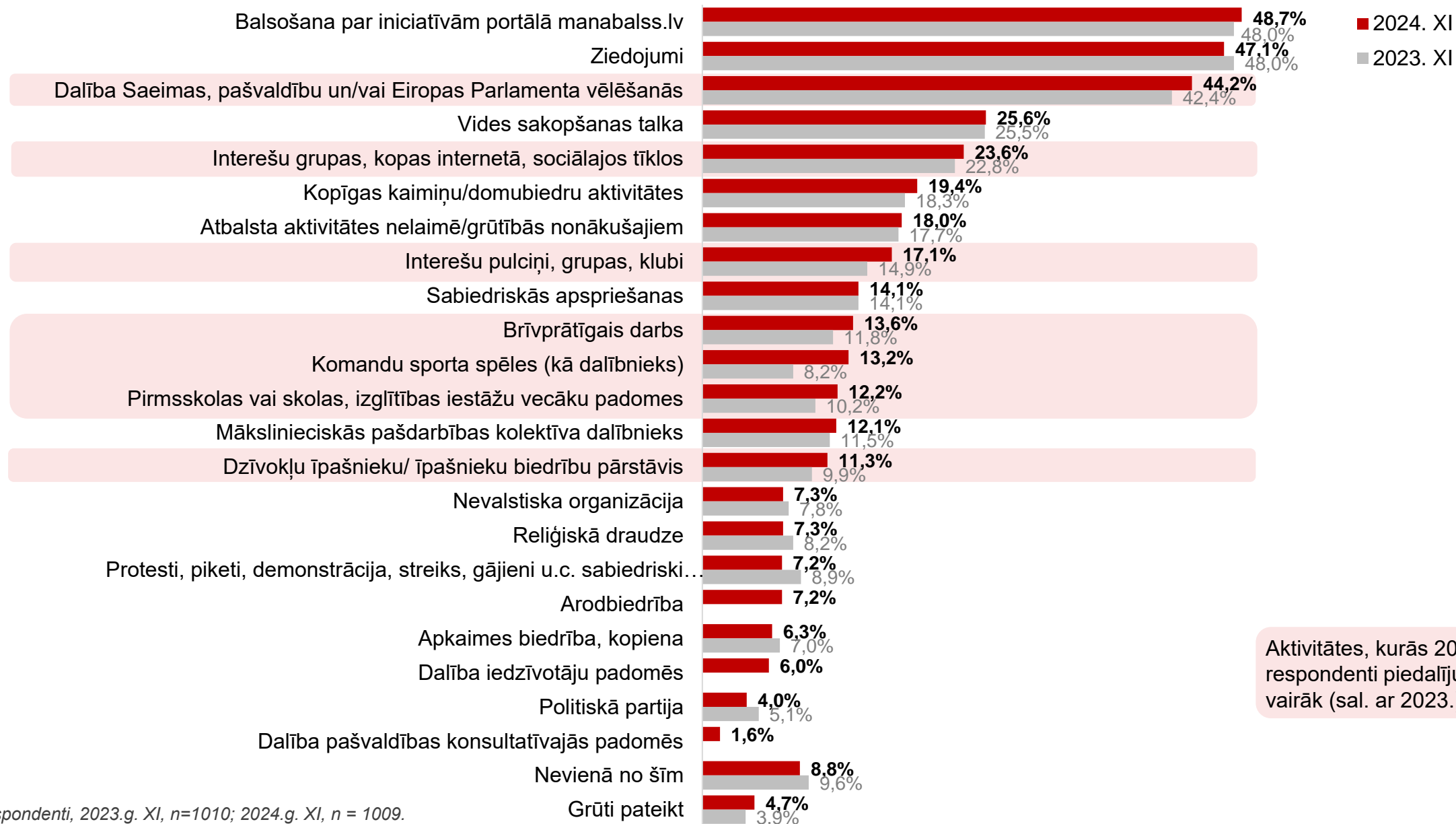
**Ranžēšana ir veikta, sākot ar to risku, no kura baidās visvairāk, un beidzot ar to, no kura baidās vismazāk.

2. Sociālā aktivitāte

Sociālā aktivitāte: 2023./2024.g. salīdzinājums

Q. Kurās no zemāk minētajām aktivitātēm Jūs pats/-i personīgi esat bijis/-usi iesaistīts/-a pēdējo gadu laikā? Šeit norādiet tās aktivitātes, kurās esat ņēmis/-usi aktīvu dalību, nevis tikai formāli skaitījāties dalībnieks.

Aktivitātes, kurās 2024. gadā respondenti piedalījušies vairāk (sal. ar 2023.).

3. Politiskie procesi Latvijā

Attieksme pret Latviju (1)

Q. Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā piekrītat katram no zemāk minētajiem apgalvojumiem.

■ 5 - Pilnībā piekrītu ■ 4 ■ 3 ■ 2 ■ 1 - Pilnībā nepiekrītu ■ Grūti atbildēt

Savu nākotni saistu ar Latviju

Vidējie rādītāji skalā no 1 līdz 5*

Jūtos piederīgs Latvijas valstij

Jūtos piederīgs Eiropai

Pozitīvi vērtēju savas dzīves situāciju un iespējas

Savu nākotni ar Latviju saista vairums jeb 65,8% respondentu.

Latvijas valstij piederīgi jūtas 62,1%, bet Eiropai – 53,8%.

Pozitīvi savas dzīves situāciju un iespējas vērtē nedaudz vairāk kā puse (52,4%) respondentu.

Attieksme pret Latviju (2)

Q. Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā piekrītat katram no zemāk minētajiem apgalvojumiem.

■ 5 - Pilnībā piekrītu ■ 4 ■ 3 ■ 2 ■ 1 - Pilnībā nepiekrītu ■ Grūti atbildēt

Vidējie rādītāji skalā no 1 līdz 5*

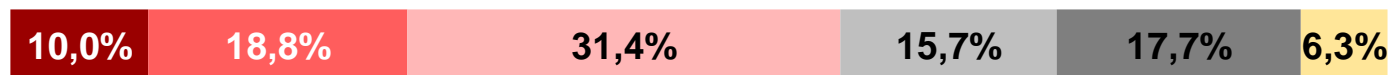
Pozitīvi vērtēju savas ģimenes situāciju un iespējas

Esmu lepns par Latvijas valsti

Pozitīvi vērtēju savas pašvaldības attīstību un iespējas

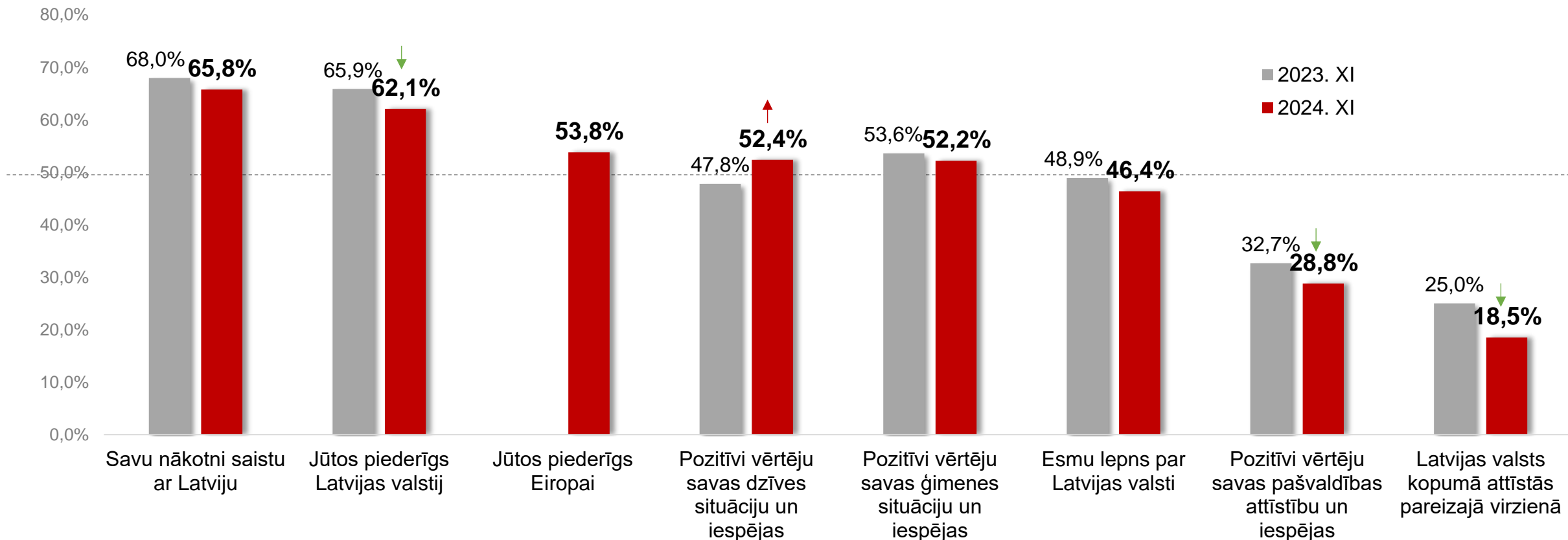
Latvijas valsts kopumā attīstās pareizajā virzienā

46,4% respondentu izjūt lepnumu par Latvijas valsti, tomēr **gandrīz puse** (49,4%) **nepiekrīt** tam, ka **Latvijas valsts šobrīd attīstās pareizā virzienā**.

Attieksme pret Latviju (piekrīt*): 2023./2024.g.salīdzinājums

Q. Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā piekrītat katram no zemāk minētajiem apgalvojumiem. Skala no 1 līdz 5, kur 1 nozīme – pilnībā nepiekrītu, 5 – pilnībā piekrītu.

Gada laikā (kopš 2023.g.) ir **pieaugusi** to respondentu proporcija, kuri **pozitīvi vērtē savu dzīves situāciju un iespējas** (+4,6 p.p.).

Gada laikā ir **samazinājusies** to respondentu proporcija, kuri **jūtas piederīgi Latvijas valstij** (-3,8 p.p.), **pozitīvi vērtē savas pašvaldības attīstību** (-3,9 p.p.) un **uzskata, ka Latvija kopumā attīstās pareizajā virzienā** (-6,5 p.p.).

***Piekrīt** - Summēti divi augstākie vērtējumi 5 punktu skalā: 4+5 (pilnībā piekrīt)

Izmantotie apzīmējumi:

↑ - rādītājs ir nozīmīgi **pieaudzis**, salīdzinot ar 2023.g. XI

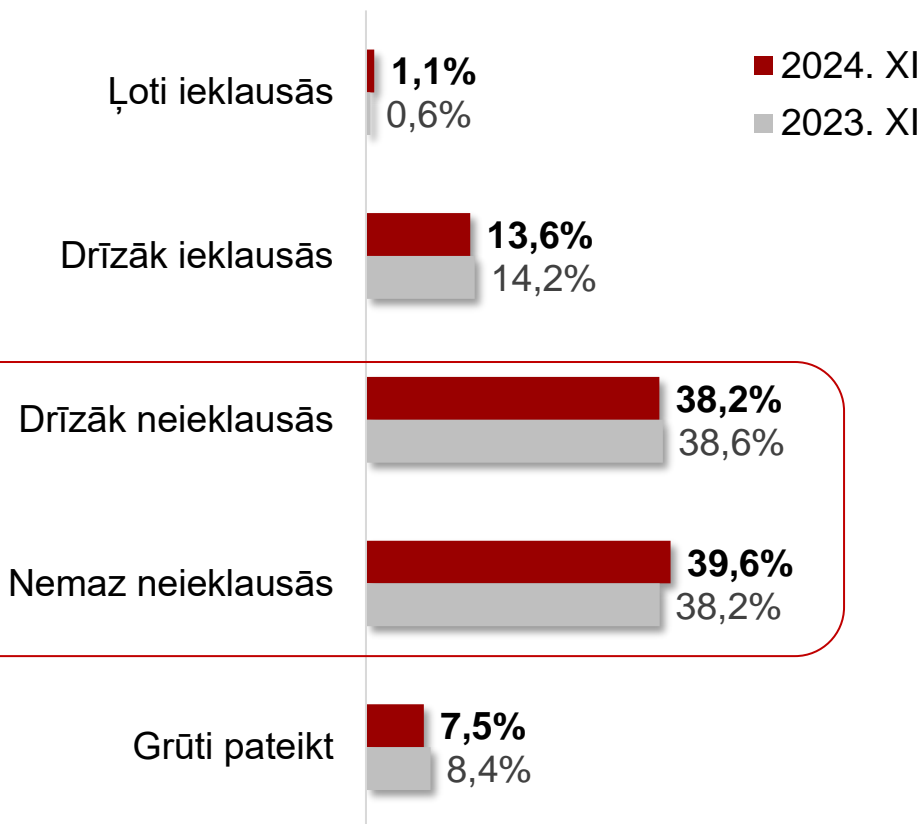
↓ - rādītājs ir nozīmīgi **samazinājies**, salīdzinot ar 2023.g. XI

p.p. - procentpunkti

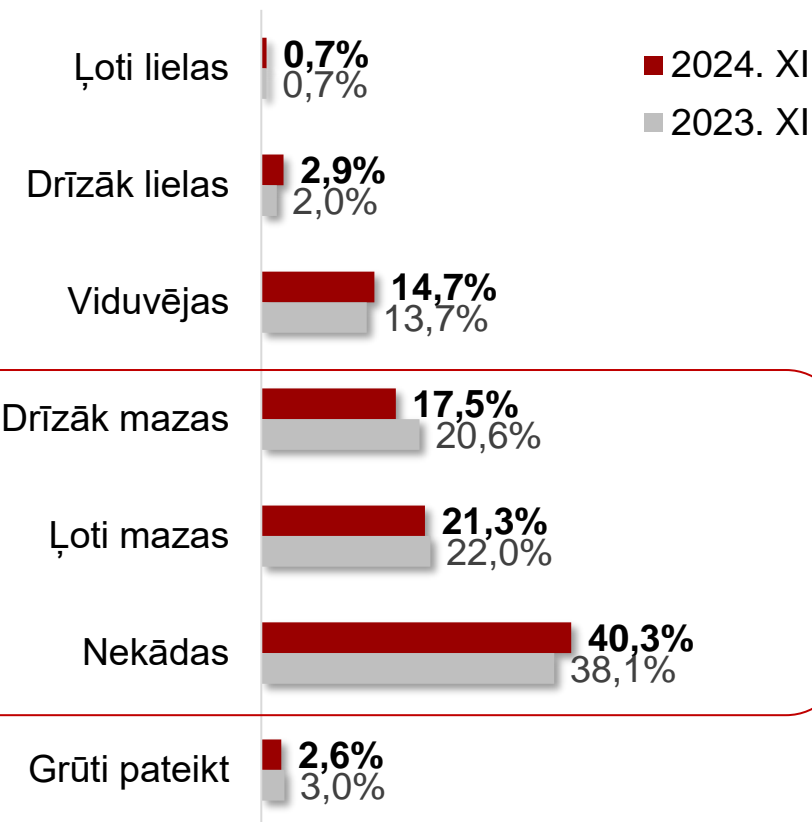

Spēja ietekmēt valsts procesus: 2023./2024.g. salīdzinājums

Q. Kā Jūs novērtētu, cik lielā mērā Latvijas valsts ieklausās tādu cilvēku kā Jūs vēlmēs un vajadzībās? Vai tā...

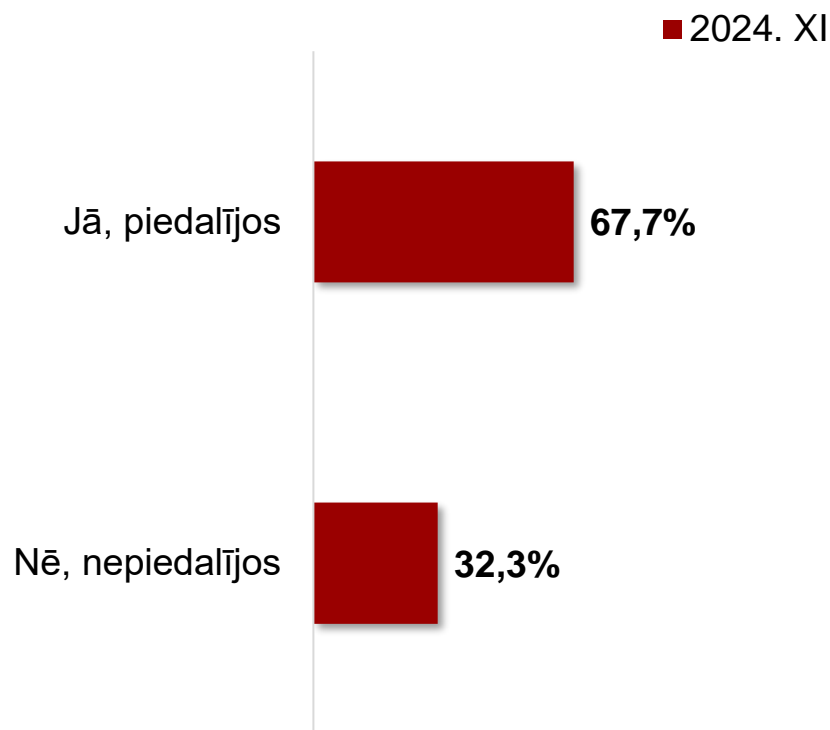
Q. Kā Jums šķiet, cik lielas Jums ir iespējas ietekmēt politiskos procesus Latvijā? Vai, Jūsuprāt, tās ir...

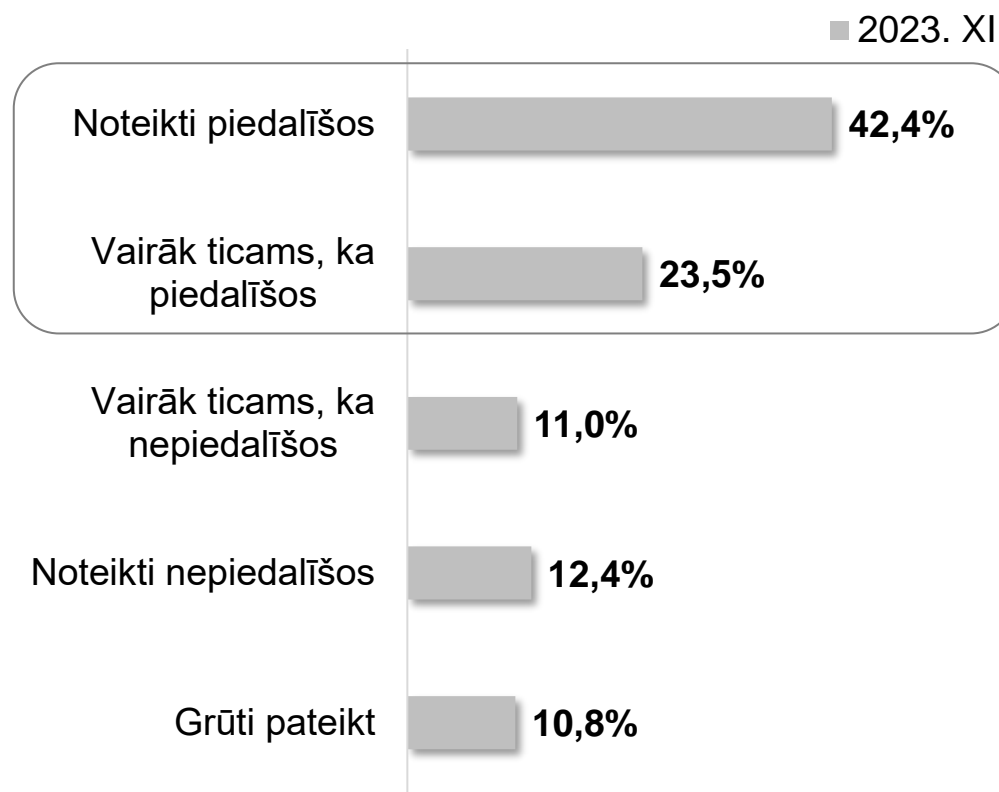
Vairums jeb 77,8% respondentu **uzskata**, ka **Latvijas valsts neieklausās cilvēku vēlmēs un vajadzībās**, **79,1% neuzskata**, ka var **personīgi ietekmēt politiskos procesus Latvijā**. Šī negatīvā tendence saglabājas nemainīga kopš 2023. gada.

Dalība Eiropas Parlamenta vēlēšanās: 2023./2024.g.salīdzinājums

Q. Vai Jūs piedalījāties Eiropas Parlamenta vēlēšanās 2024. gada 8. jūnijā?

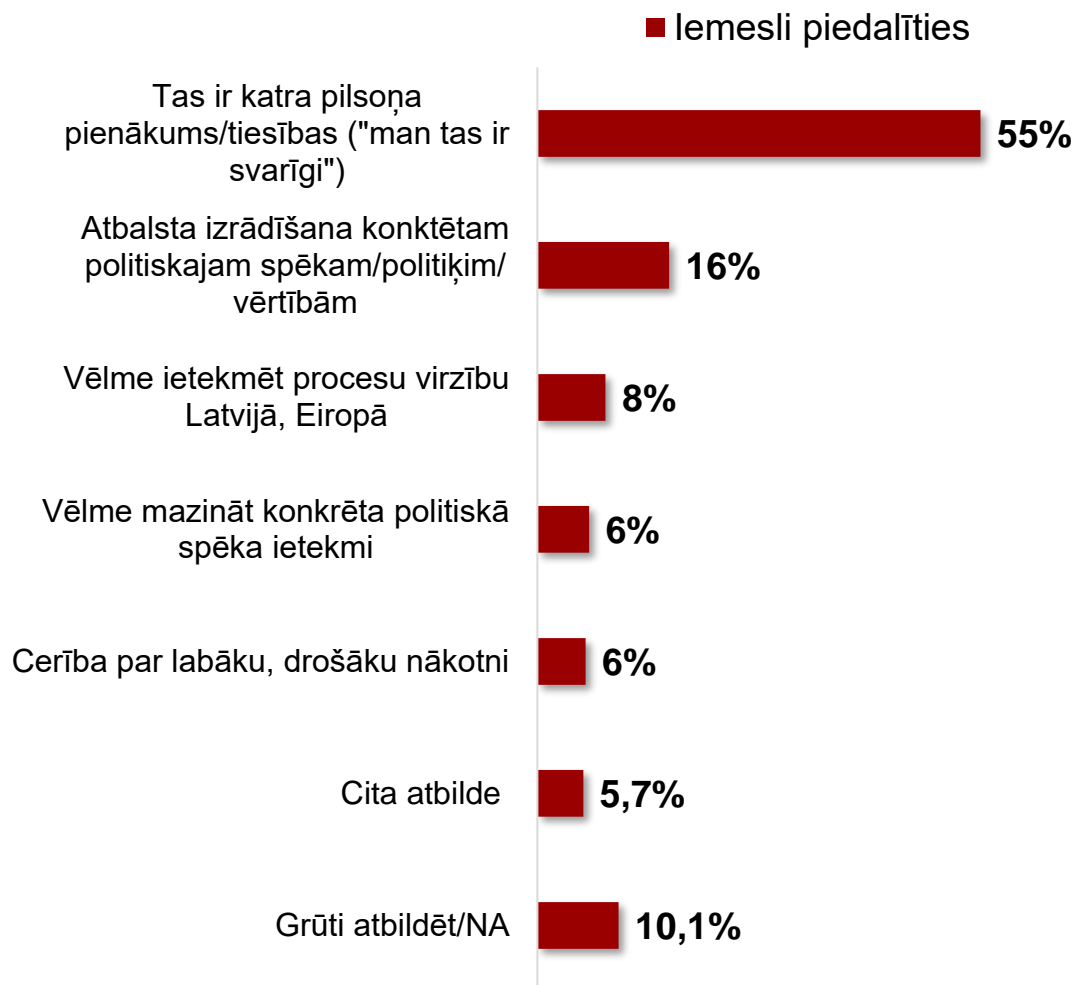
Q. Vai Jūs plānojat piedalīties Eiropas Parlamenta vēlēšanās, kas notiks 2024. gada jūnijā?

2023. gadā 65,9% respondentu plānoja piedalīties Eiropas Parlamenta vēlēšanās, 2024. gadā tajās piedalījās 67,7% respondentu.

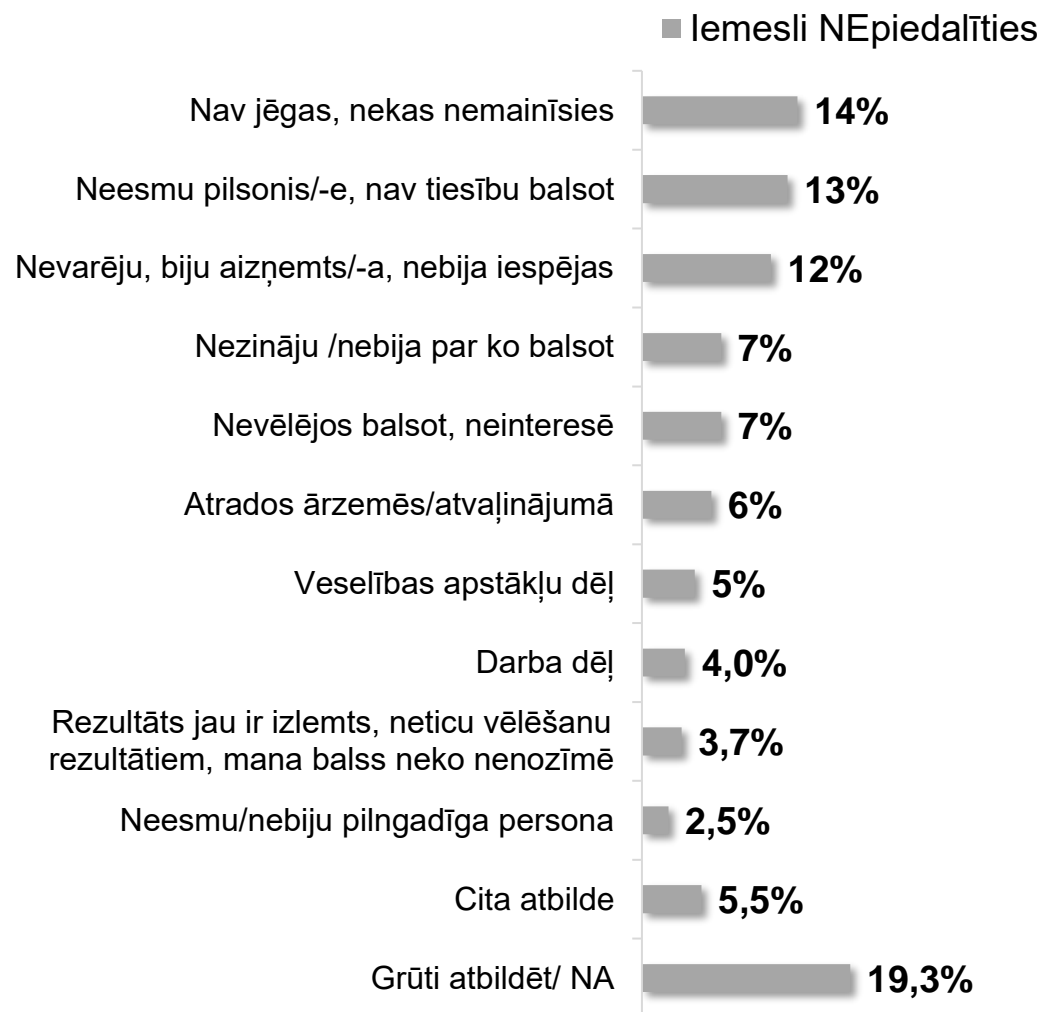
Iemesls piedalīties/ nepiedalīties Eiropas Parlamenta vēlēšanās

Q. Lūdzu, ierakstiet, kāpēc Jūs piedalījāties Eiropas Parlamenta vēlēšanās 2024. gada 8. jūnijā?

Bāze: visi respondenti, kuri ir piedalījušies Eiropas Parlamenta vēlēšanās, n = 683.

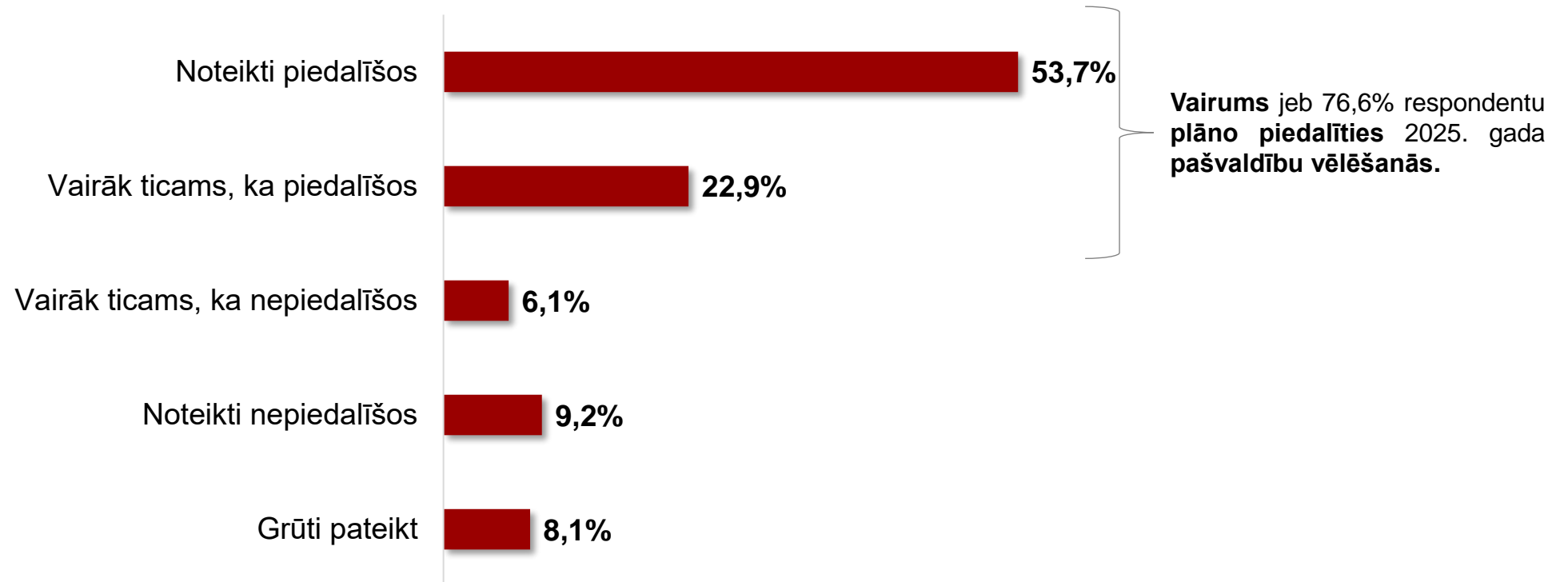
Q. Lūdzu, ierakstiet, kāpēc Jūs nepiedalījāties Eiropas Parlamenta vēlēšanās 2024. gada 8. jūnijā?

Bāze: visi respondenti, kuri nav piedalījušies Eiropas Parlamenta vēlēšanās, n = 326.

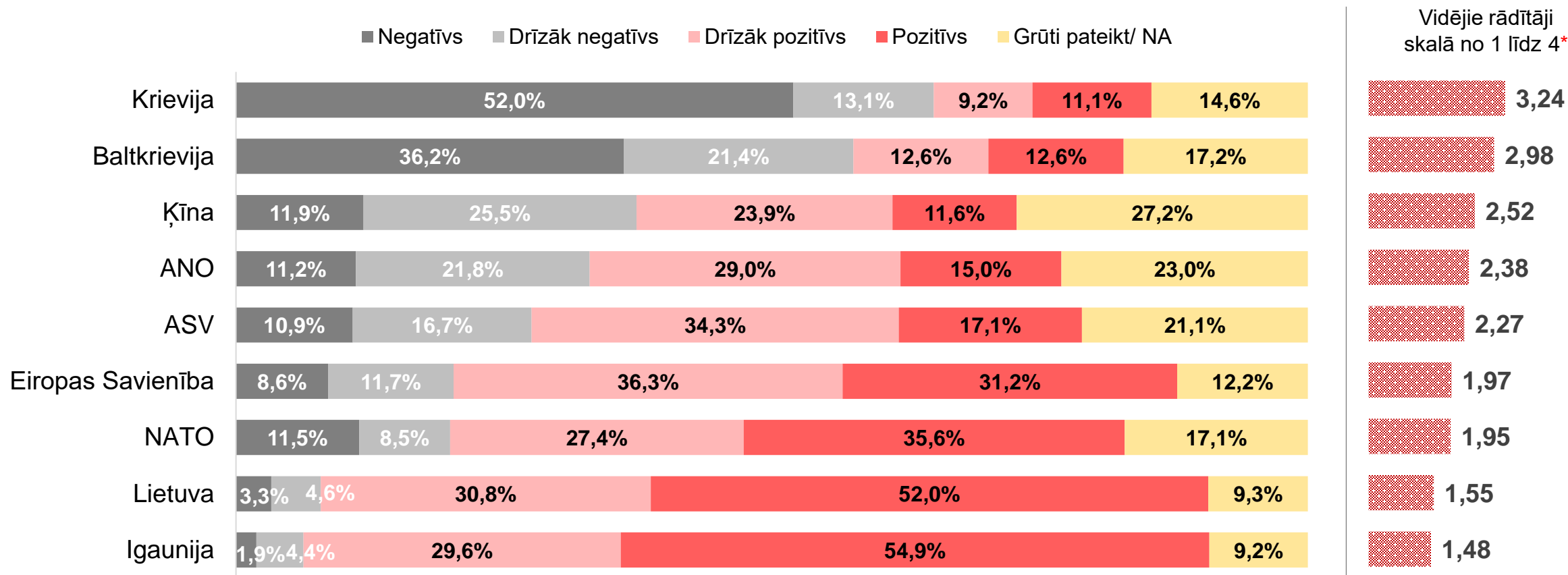
Dalība pašvaldību vēlēšanās

Q. Vai Jūs plānojat piedalīties pašvaldību vēlēšanās, kas notiks 2025. gada 7. jūnijā?

Negatīvā attieksme pret valstīm, organizācijām, valstu apvienībām

Q. Kāda ir Jūsu attieksme pret zemāk minētajām valstīm, organizācijām, valstu apvienībām?

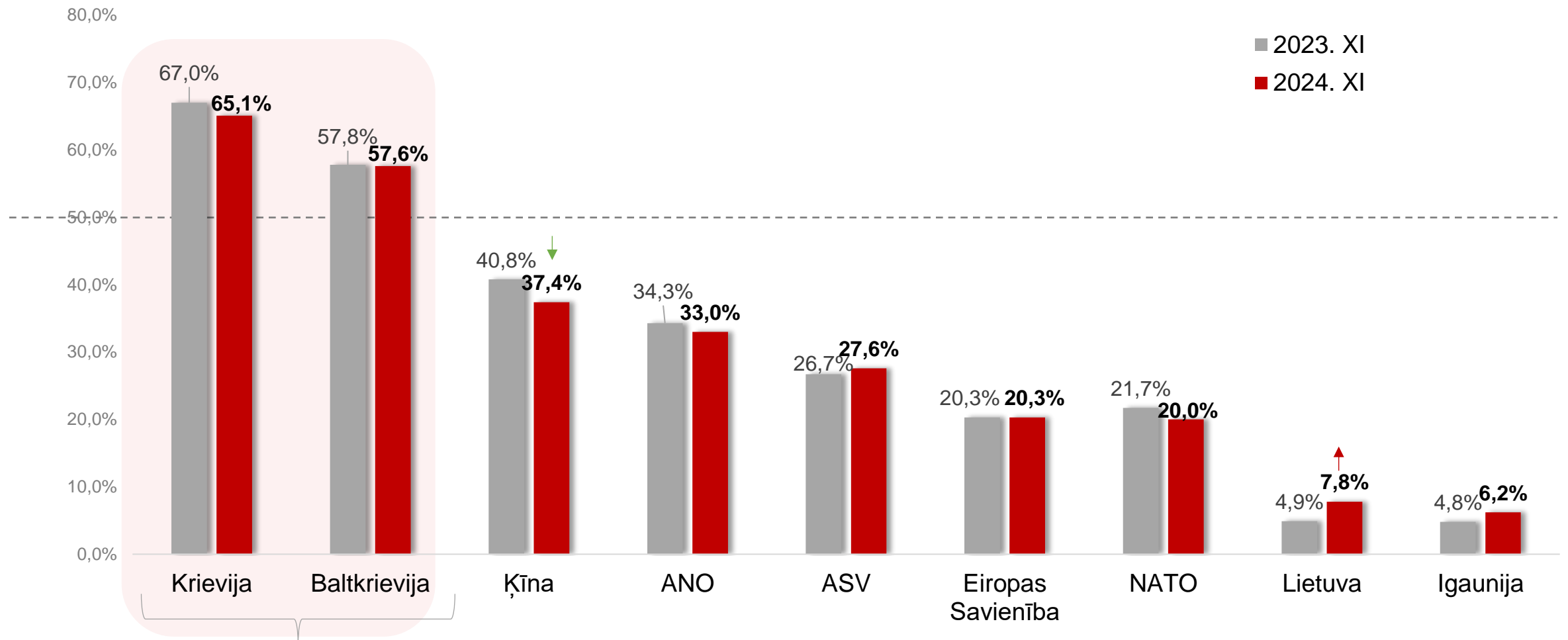
Vairums respondentu pauž negatīvu attieksmi pret Krieviju (65,1%) un Baltkrieviju (57,6%).

Organizāciju vērtējumā visnegatīvākā attieksme ir pret ANO (33,0% vērtē negatīvi).

*Skala no 1 līdz 4, kur 1 nozīmē – pozitīvs, 4 – negatīvs

Attieksme pret valstīm, organizācijām, valstu apvienībām (negatīvie vērtējumi*) 2023./2024.g. salīdzinājums

Q. Kāda ir Jūsu attieksme pret zemāk minētajām valstīm, organizācijām, valstu apvienībām?

Vairāk nekā pusei respondentu **negatīva attieksme** pret šīm valstīm

Izmantotie apzīmējumi:

▲ - rādītājs ir nozīmīgi **pieaudzis**, salīdzinot ar 2023.g. XI

▼ - rādītājs ir nozīmīgi **samazinājies**, salīdzinot ar 2023.g. XI

p.p. - procentpunkti

Bāze: visi respondenti, 2023. g. XI, n = 1010; 2024.g. XI, n=1009. *Negatīvo vērtējumu summa: negatīvs un drīzāk negatīvs

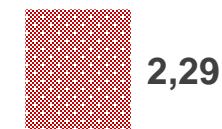
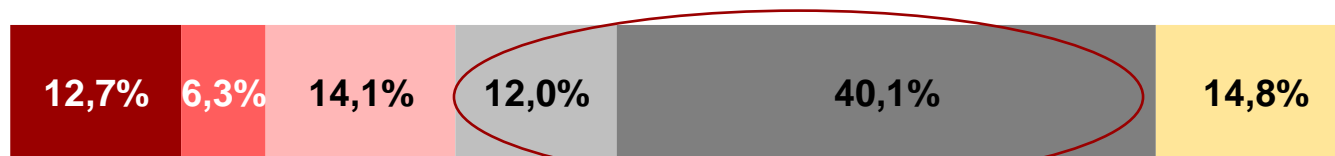
Latvija kā ES un NATO dalībvalsts

Q. Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā piekrītat katram no zemāk minētajiem apgalvojumiem!

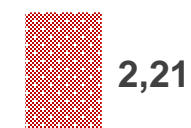
■ 5 - Pilnībā piekrītu ■ 4 ■ 3 ■ 2 ■ 1 - Pilnībā nepiekrītu ■ Grūti atbildēt

Vidējie rādītāji
skalā no 1 līdz 5*

Latvijai pēdējos 20 gados būtu
klājies labāk, ja tā nebūtu
Eiropas Savienības dalībvalsts

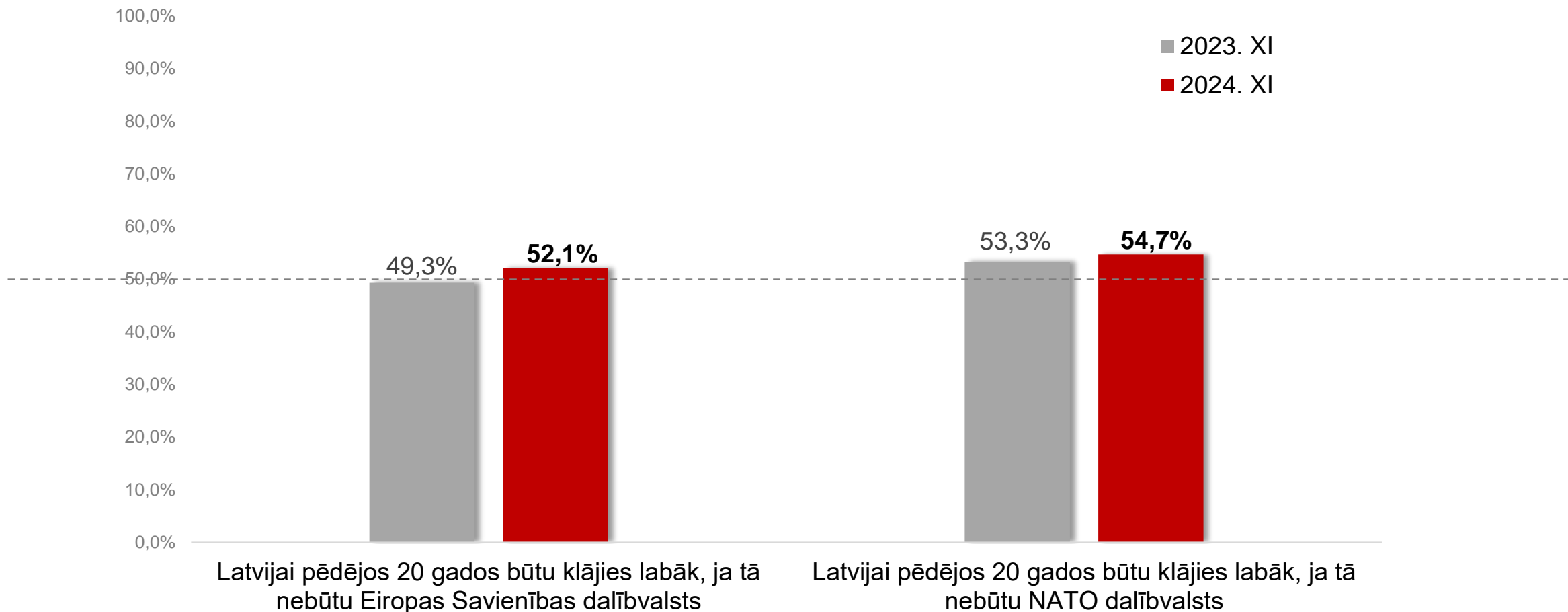
Latvijai pēdējos 20 gados būtu
klājies labāk, ja tā nebūtu NATO
dalībvalsts

Puse respondentu nepiekrīt, ka Latvijai pēdējos 20 gados būtu klājies labāk, ja tā nebūtu Eiropas Savienības (53,1%) un NATO (54,7%) dalībvalsts.

Latvija, kā ES un NATO dalībvalsts (nepiekrīt*): 2023./2024.g. salīdzinājums

Q. Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā piekrītat katram no zemāk minētajiem apgalvojumiem!

Atbalsts Latvijas dalībai Eiropas Savienībā un NATO pēdējā gada laikā ir nedaudz pieaudzis – vairāk ir tādu respondentu, kas nepiekrīt, ka Latvijai būtu klājies labāk bez dalības šajās organizācijās ir pieaudzis.

*Summēti divi vērtējumi: **nepiekrīt** = 1 + 2, skalā no 1 līdz 5, kur 1 nozīme – pilnībā nepiekrītu, 5 – pilnībā piekrītu

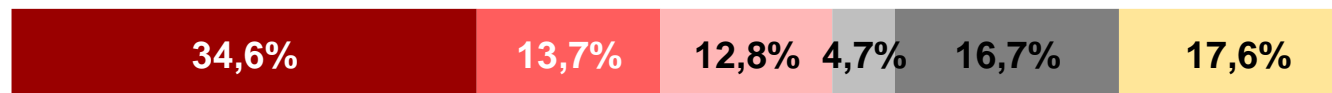

Atbalsts Ukrainai (1)

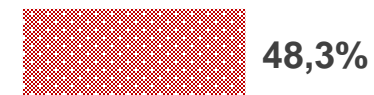
Q. Cik lielā mērā Jūs pats/-i personīgi atbalstāt katru no zemāk uzskaitītā...?

■ 5 - Pilnībā atbalstu ■ 4 ■ 3 ■ 2 ■ 1 - Pilnībā neatbalstu ■ Grūti atbildēt

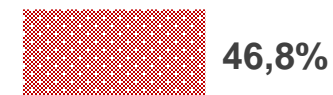
Ukrainas uzņemšanu ES

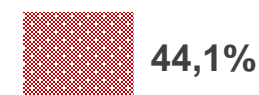
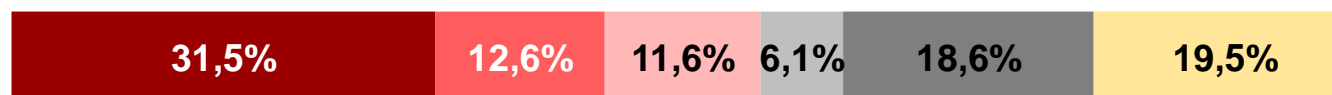
Respondenti, kuri **ATBALSTA*** = augstākie vērtējumi (5+4)

Ukrainas kara bēgļu uzņemšanu Latvijā

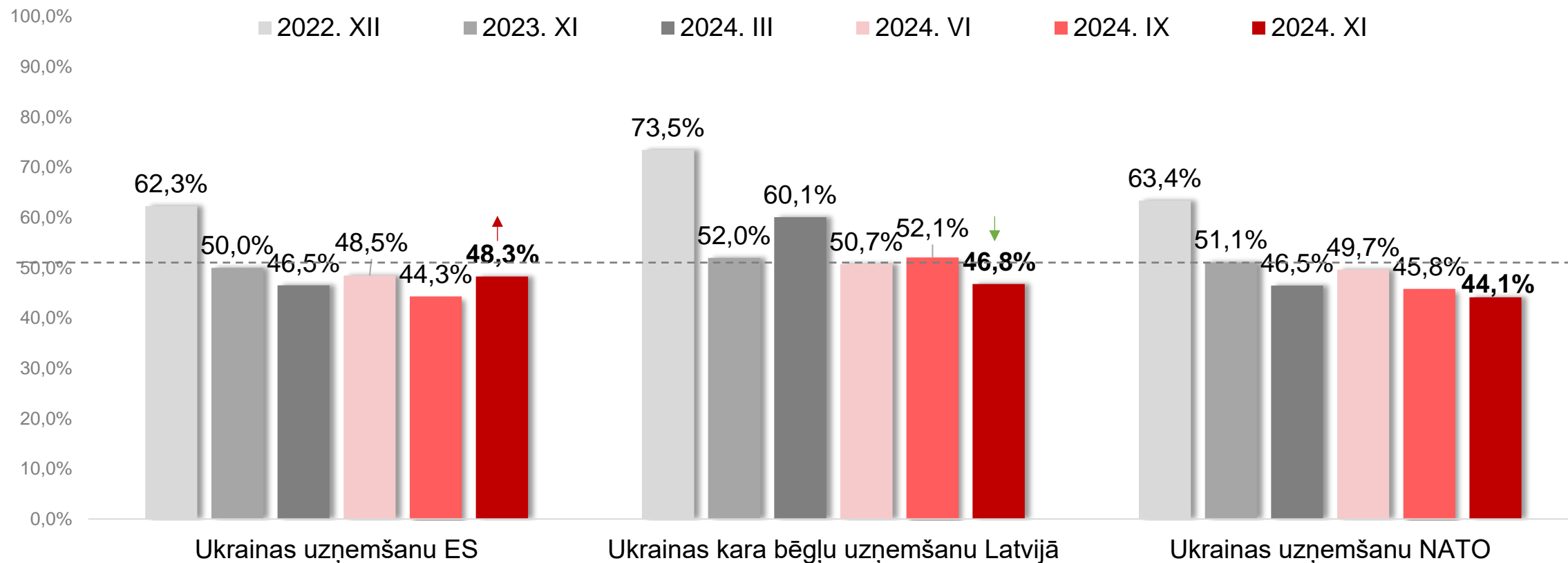
Ukrainas uzņemšanu NATO

48,3% respondentu atbalsta Ukrainas uzņemšanu Eiropas Savienībā, mazāk (44,1%) atbalsta Ukrainas uzņemšanu NATO.

Atbalsts* Ukrainai: datu salīdzinājums (1)

Q. Cik lielā mērā Jūs pats/-i personīgi atbalstāt katru no zemāk uzskaitītā...?

Salīdzinot ar 2023. gadu, 2024. gadā ir **pieaudzis atbalsts Ukrainas uzņemšanai Eiropas Savienībā (+4,0 p.p.)**, bet **samazinās atbalsts Ukrainas bēgļu uzņemšanai Latvijā (-5,3 p.p.)**.

*Respondenti, kuri **ATBALSTA** = augstākie vērtējumi (5+4)

Izmantotie apzīmējumi:

▲ - rādītājs ir nozīmīgi **pieaudzis**, salīdzinot ar 2024.g. IX

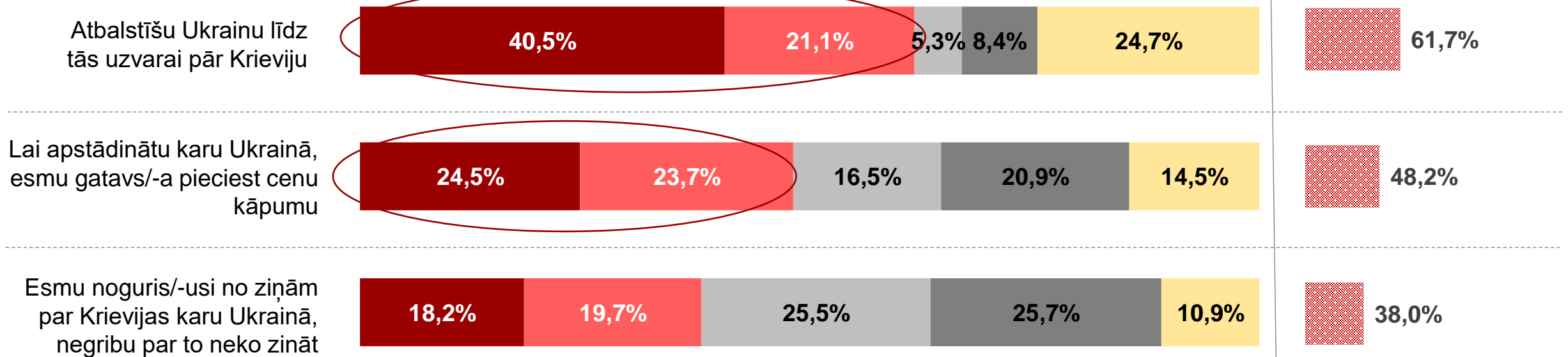
▼ - rādītājs ir nozīmīgi **samazinājies**, salīdzinot ar 2024.g. IX

p.p. - procentpunkti

Atbalsts Ukrainai (2)

Q. Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā piekrītat katram no zemāk minētajiem apgalvojumiem!

■ Pilnīgi piekrītu ■ Drīzāk piekrītu ■ Drīzāk nepiekrītu ■ Pilnīgi nepiekrītu ■ Grūti pateikt

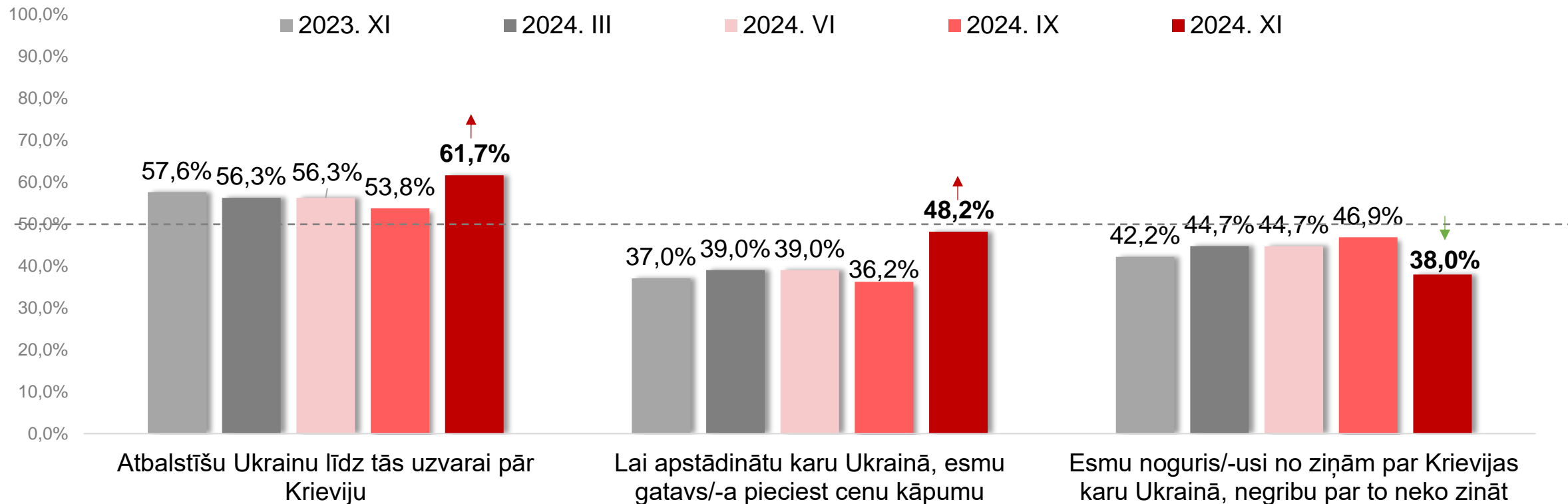

61,6% respondentu **pauž gatavību atbalstīt Ukrainu līdz tās uzvarai pār Krieviju.**

Gandrīz puse (48,2%) respondentu būtu gatavi pieciest cenu kāpumu, lai pārtrauktu karu Ukrainā.

Atbalsts* Ukrainai: datu salīdzinājums (2)

Q. Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā piekrītat katram no zemāk minētajiem apgalvojumiem!

2024. gadā (sal. ar iepriekšējiem pētījumiem) **ievērojami vairāk** respondentu ir gatavi **atbalstīt Ukrainu līdz tās uzvarai pār Krieviju** un **paciest cenu kāpumu**, lai apstādinātu karu Ukrainā, bet **mazāk** ir tādu, **kurus ir nogurdinājuša ziņas par Krievijas karu Ukrainā.**

***piekrīt** apgalvojumiem = pilnīgi piekrītu + drīzāk piekrītu

Izmantotie apzīmējumi:

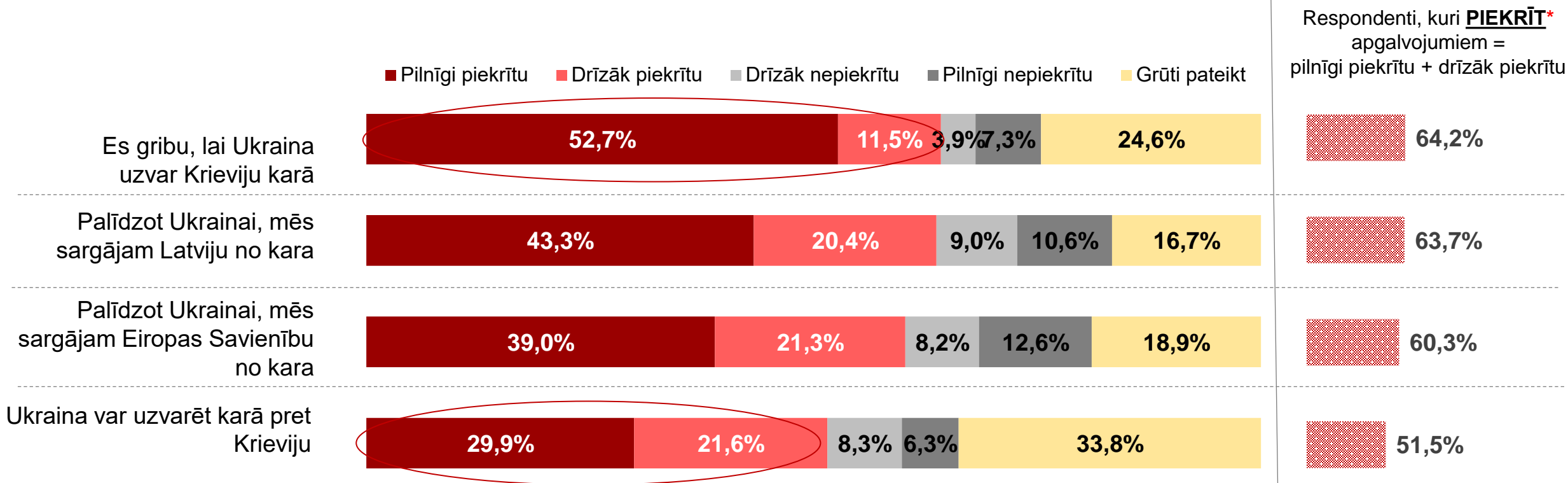
▲ - rādītājs ir nozīmīgi **pieaudzis**, salīdzinot ar 2024.g. IX

▼ - rādītājs ir nozīmīgi **samazinājies**, salīdzinot ar 2024.g. IX

p.p. - procentpunkti

Atbalsts Ukrainai (3)

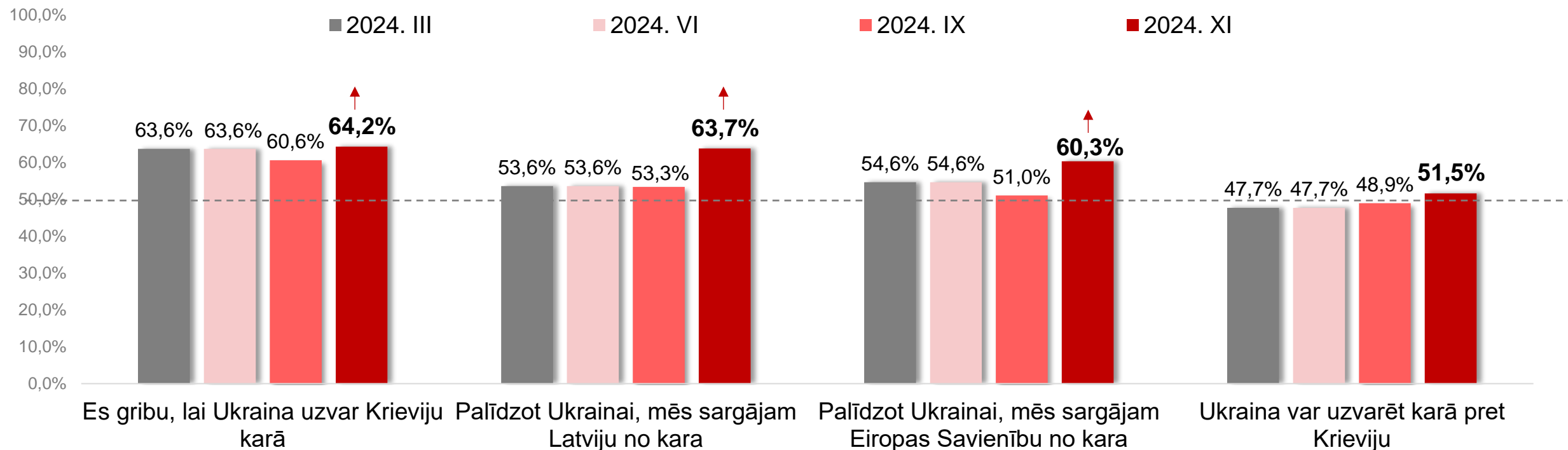
Q. Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā piekrītat katram no zemāk minētajiem apgalvojumiem!

64,2% respondentu vēlas, lai Ukraina uzvar karā pret Krieviju, bet par to, ka Ukraina var uzvarēt karā pret Krieviju, ir pārliecināta puse jeb 51,5% respondentu.

Atbalsts* Ukrainai: datu salīdzinājums (3)

Q. Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā piekrītat katram no zemāk minētajiem apgalvojumiem!

Salīdzinot ar 2024. g. septembra pētījuma rezultātiem ir **pieaudzis** to respondentu skaits, kuri uzskata, ka, **palīdzot Ukrainai, mēs sargājam no kara Latviju** (+10,4%) un visu **Eiropas Savienību** (+9,3%).

Kā arī **pieaug** to respondentu **proporcija**, kuri **vēlas, lai Ukraina uzvar Krieviju karā** (+3,6%) un arī to, kuri ir **pārliecināti, ka Ukraina var uzvarēti karā pret Krieviju** (+2,6%)

***piekrīt** apgalvojumiem = pilnīgi piekrītu + drīzāk piekrītu

Izmantotie apzīmējumi:

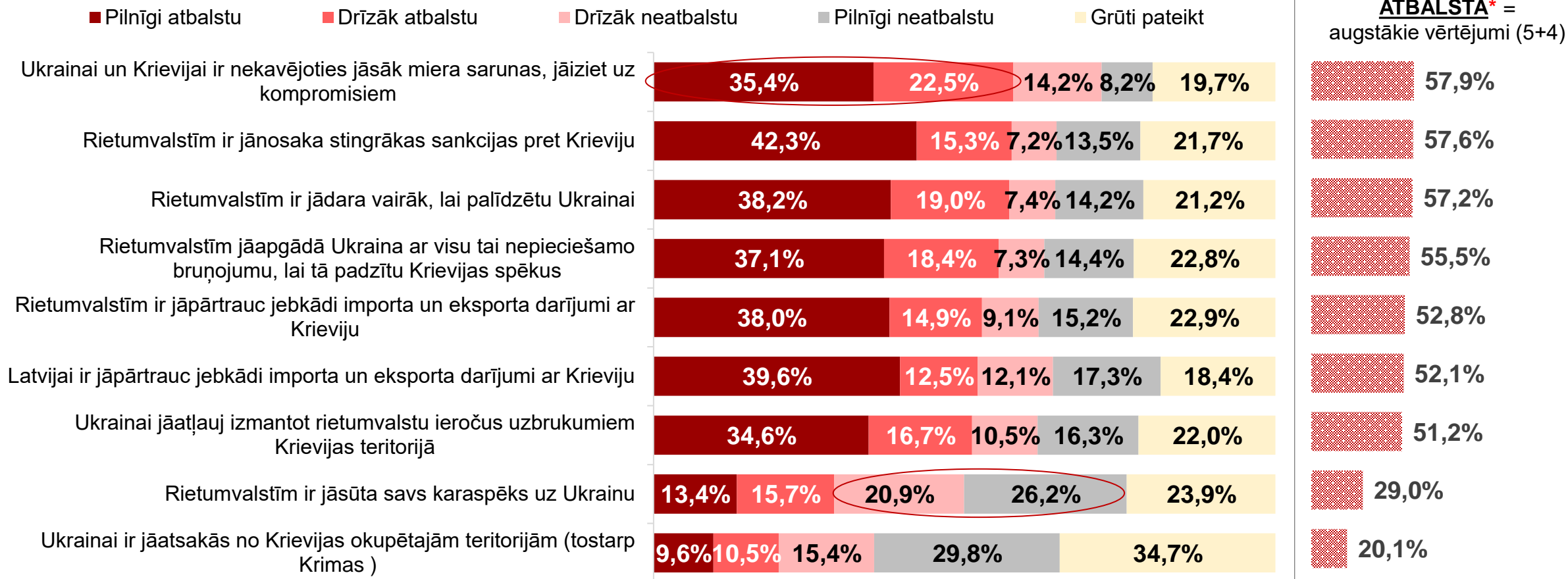
▲ - rādītājs ir nozīmīgi **pieaudzis**, salīdzinot ar 2024.g. IX

▼ - rādītājs ir nozīmīgi **samazinājies**, salīdzinot ar 2024.g. IX

p.p. - procentpunkti

Nepieciešamā rīcība Ukrainas kara izbeigšanai

Q. Cik lielā mērā Jūs pats/-i personīgi atbalstāt katru no zemāk uzskaitītā...?

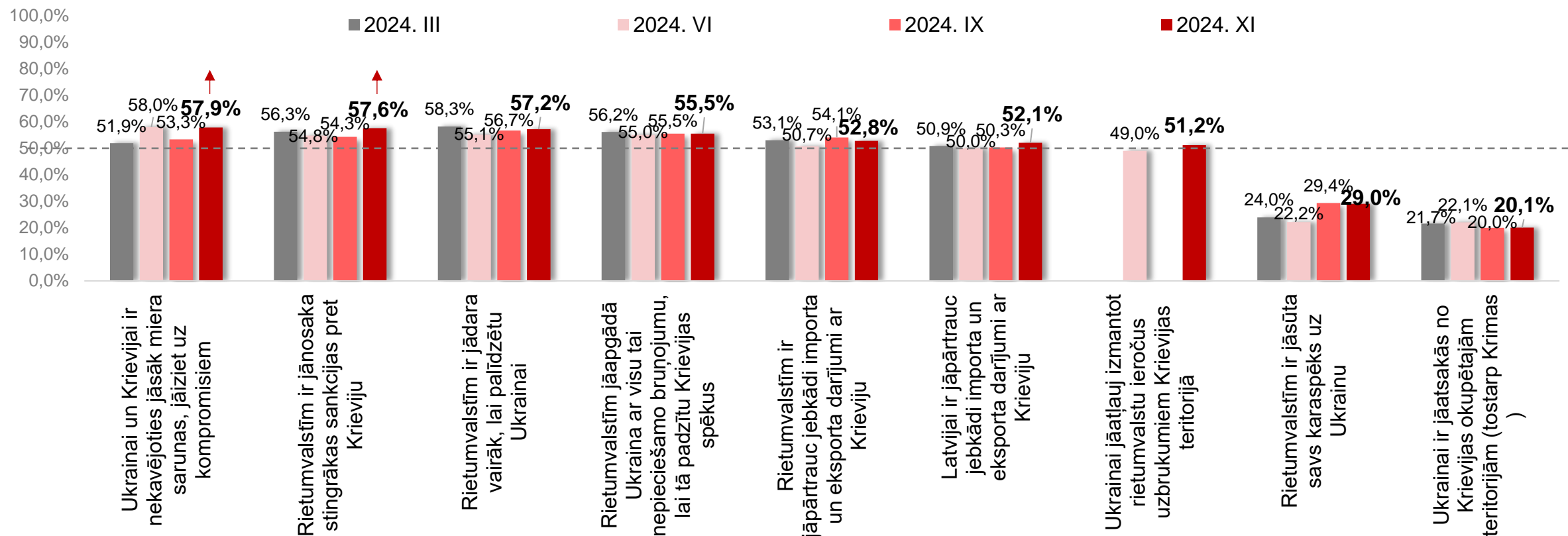

Vairāk kā puse (57,9%) respondentu uzskata, ka Ukrainai un Krievijai nekavējoties ir jāsāk miera sarunas.

Rietumvalstu karaspēka iesaisti Ukrainas karā **NEatbalsta** 47,1%.

Nepieciešamā rīcība Ukrainas kara izbeigšanai (atbalsta rīcību*): datu salīdzinājums

Q. Cik lielā mērā Jūs pats/-i personīgi atbalstāt katru no zemāk uzskaitītā...?

Salīdzinot ar 2024.g. septembri **pieaug** to respondentu proporcija, kuri uzskata, ka **Ukrainai un Krievijai ir nekavējoties jāsāk miera sarunas (+4,6 p.p.) un rietumvalstīm ir jānosaka stingrākas sankcijas pret Krieviju (+3,3 p.p.)**.

*Respondenti, kuri **ATBALSTA*** = augstākie vērtējumi (5+4)

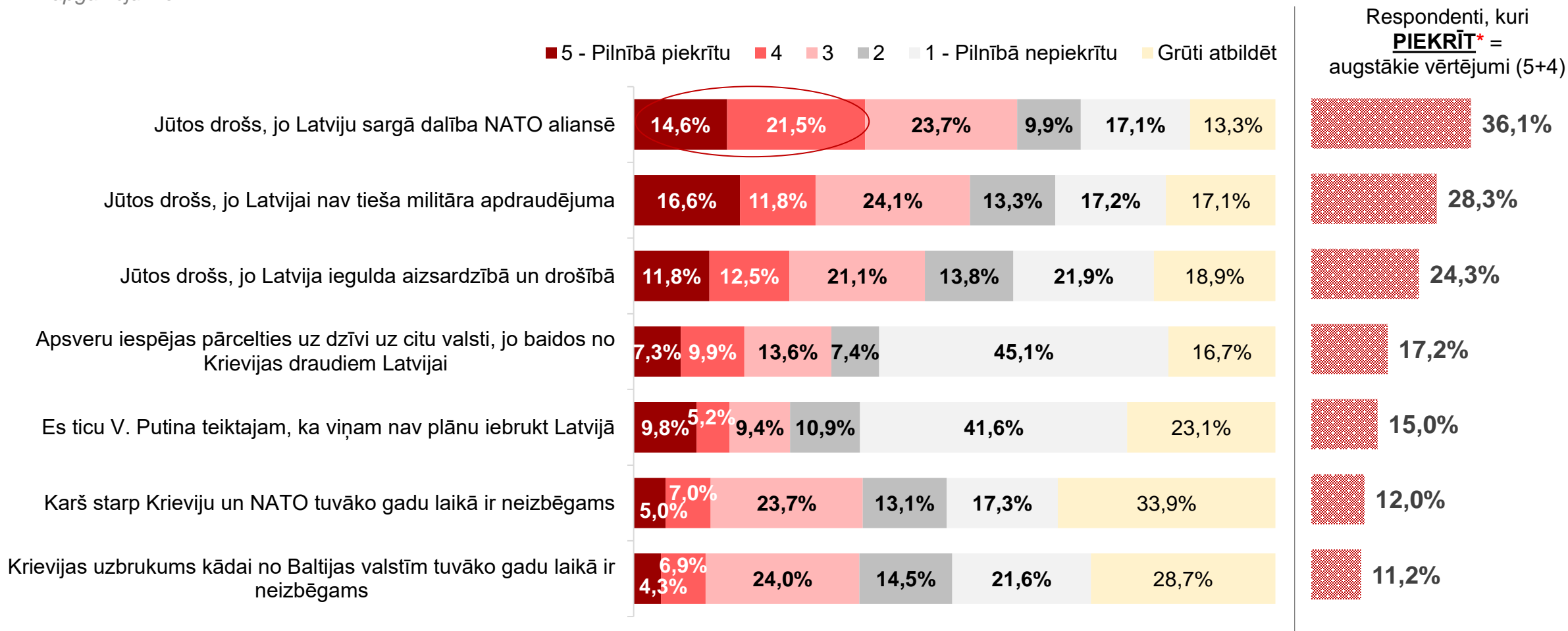
Izmantotie apzīmējumi:

- ↑ - rādītājs ir nozīmīgi **pieaudzis**, salīdzinot ar 2024.g. IX
- ↓ - rādītājs ir nozīmīgi **samazinājies**, salīdzinot ar 2024.g. IX
- p.p. - procentpunkti

Militāro draudu vērtējums

Q. Ir izskanējušas dažādas bažas par militāra kara draudiem Baltijas un citām valstīm. Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā piekrītat šādiem apgalvojumiem.

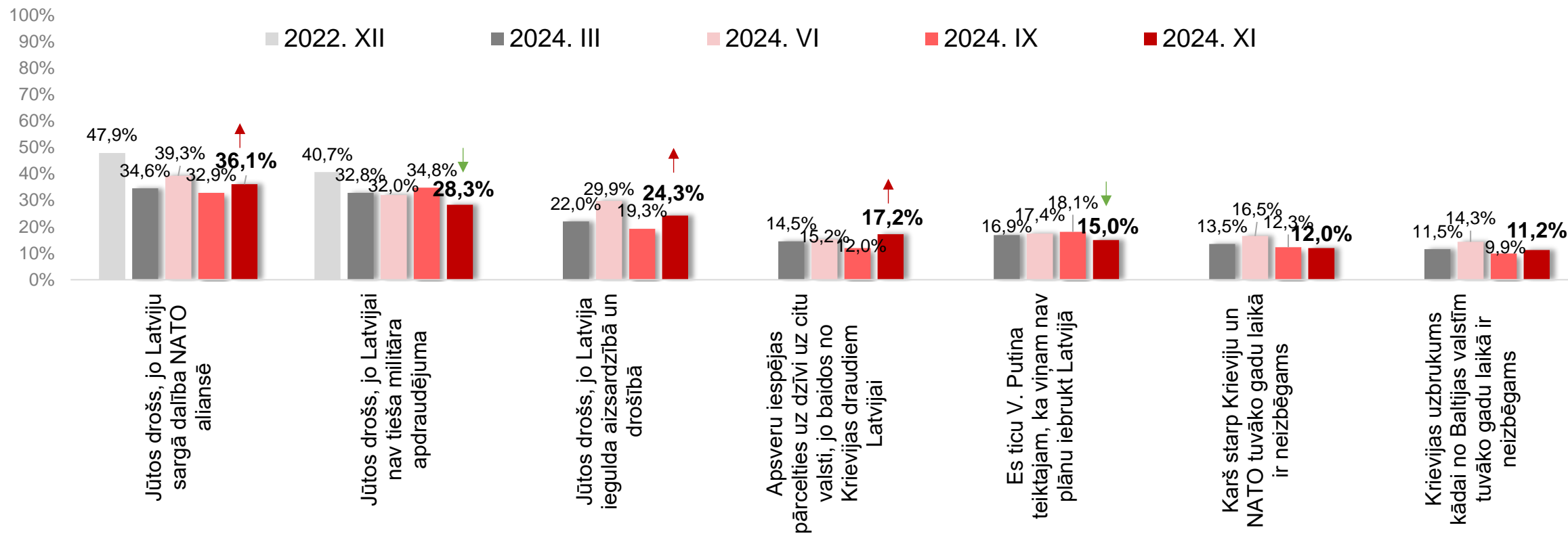

36,1% respondentu jūtas droši, jo Latviju sargā NATO.
 Nozīmīgi aspekti, kas stiprina respondentu drošības sajūtu ir uzskats, ka **Latvijai nav tieša militāra apdraudējuma** (28,3%) un tas, ka **Latvija iegulda aizsardzībā un drošībā** (24,3%).

*Skalā no 1 līdz 5, kur 1 nozīme – pilnībā nepiekrītu, 5 – pilnībā piekrītu.

Kara Ukrainā izbeigšanai nepieciešamā rīcība (atbalsta rīcību*): datu salīdzinājums

Q. Cik lielā mērā Jūs pats/-i personīgi atbalstāt katru no zemāk uzskaitītā...?

Salīdzinot ar 2024.g. Septembri, **mazāk** ir to respondentu, kuri jūtas droši, jo Latvijai nav tieša militāra apdraudējuma (-6,5 p.p.).

Pieaug to respondentu proporcija, kuri jūtas droši tādēļ, ka Latviju sargā NATO (+3,2 p.p.), un tādēļ, ka **Latvija iegulda aizsardzībā un drošībā** (+5,0 p.p.), taču arī **pieaug** to respondentu proporcija, kuri **apsver iespējas pārcelties uz citu valsti, jo baidās no Krievijas draudiem Latvijai** (+5,2 p.p.).

*Respondenti, kuri **ATBALSTA*** = augstākie vērtējumi (5+4)

Izmantotie apzīmējumi:

▲ - rādītājs ir nozīmīgi **pieaudzis**, salīdzinot ar 2024.g. IX

▼ - rādītājs ir nozīmīgi **samazinājies**, salīdzinot ar 2024.g. IX

p.p. - procentpunkti

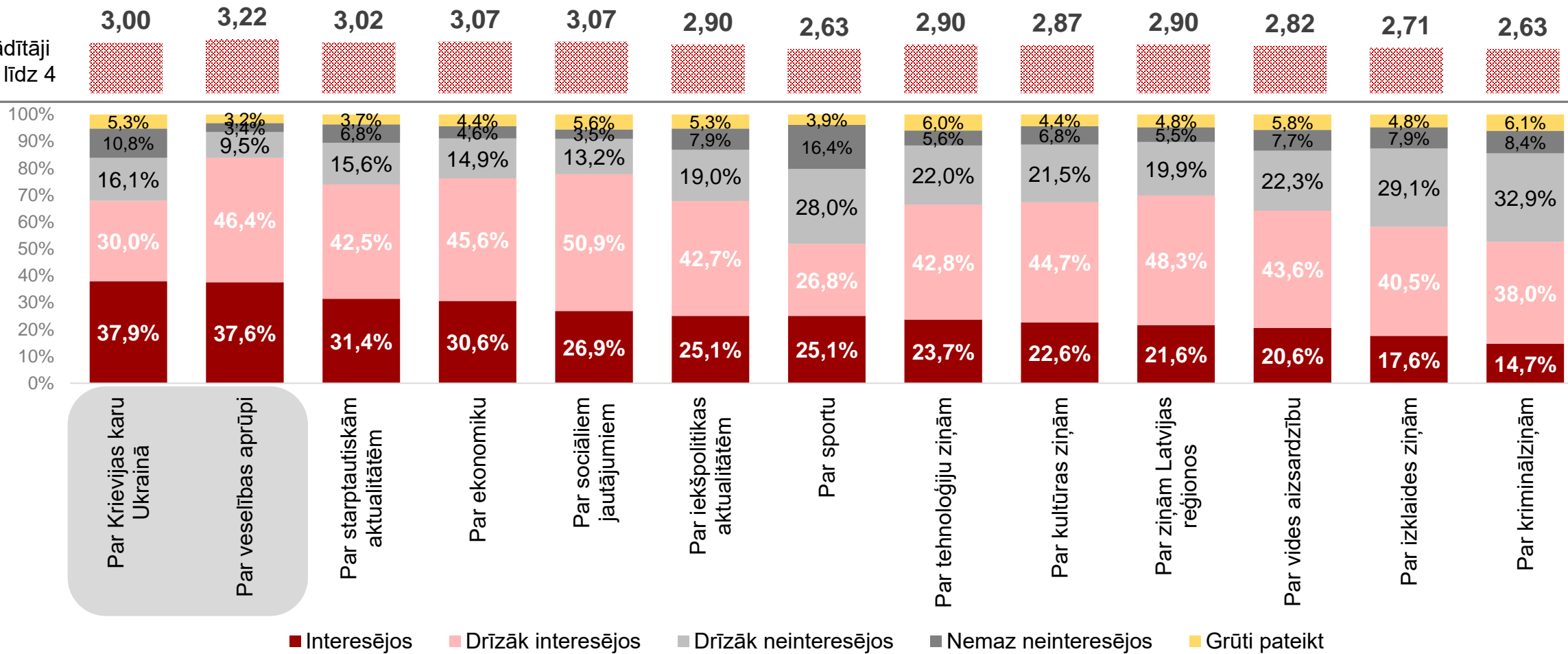
4. Uzticēšanās institūcijām un medijiem

Aktuālās informācijas tēmas

Q. Cik lielā mērā Jūs šobrīd interesējaties pa katru no uzskaitītajām tēmām?

Visvairāk respondentu (37,9%) interesējas par Krievijas karu Ukrainā, kam seko interese par veselības aprūpi (37,6%). Trešdaļa respondentu interesējas par starptautiskām aktualitātēm (31,4%), par ekonomiku (30,6%).

*Vidējie rādītāji skalā no 1 līdz 4

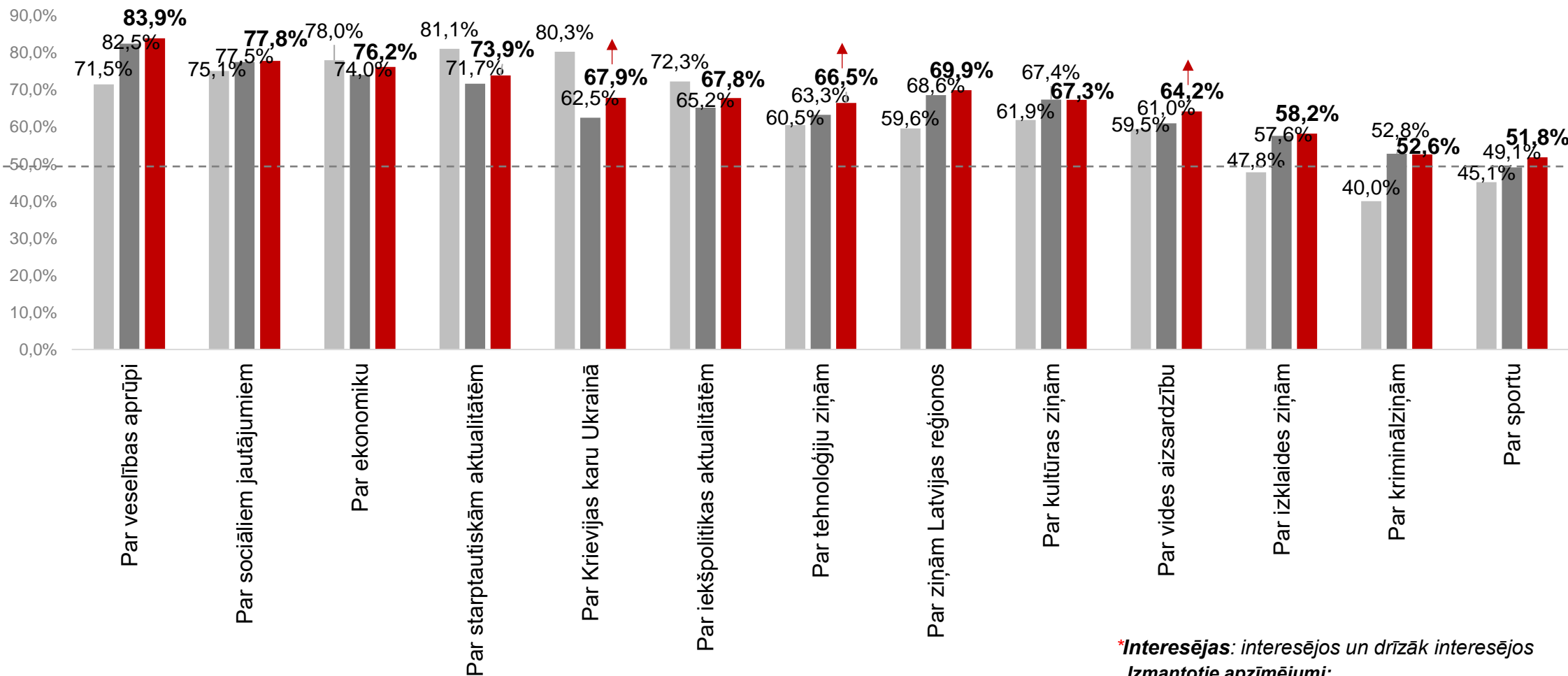

Aktuālās informācijas tēmas (interesējas*): datu salīdzinājums

Q. Cik lielā mērā Jūs šobrīd interesējaties pa katru no uzskaitītajām tēmām?

■ 2022. XII ■ 2023. XI ■ 2024. XI

Salīdzinot ar 2023. gadu ir **pieaugusi** respondentu interese par Krievijas karu Ukrainā (+5,4 p.p.), kā arī par tehnoloģijām (+3,2 p.p.) un vides aizsardzības jautājumiem (+3,2 p.p.).

***Interesējas**: interesējos un drīzāk interesējos

Izmantotie apzīmējumi:

▲ - rādītājs ir nozīmīgi **pieaudzis**, salīdzinot ar 2024.g. IX

▼ - rādītājs ir nozīmīgi **samazinājies**, salīdzinot ar 2024.g. IX

p.p. - procentpunkti

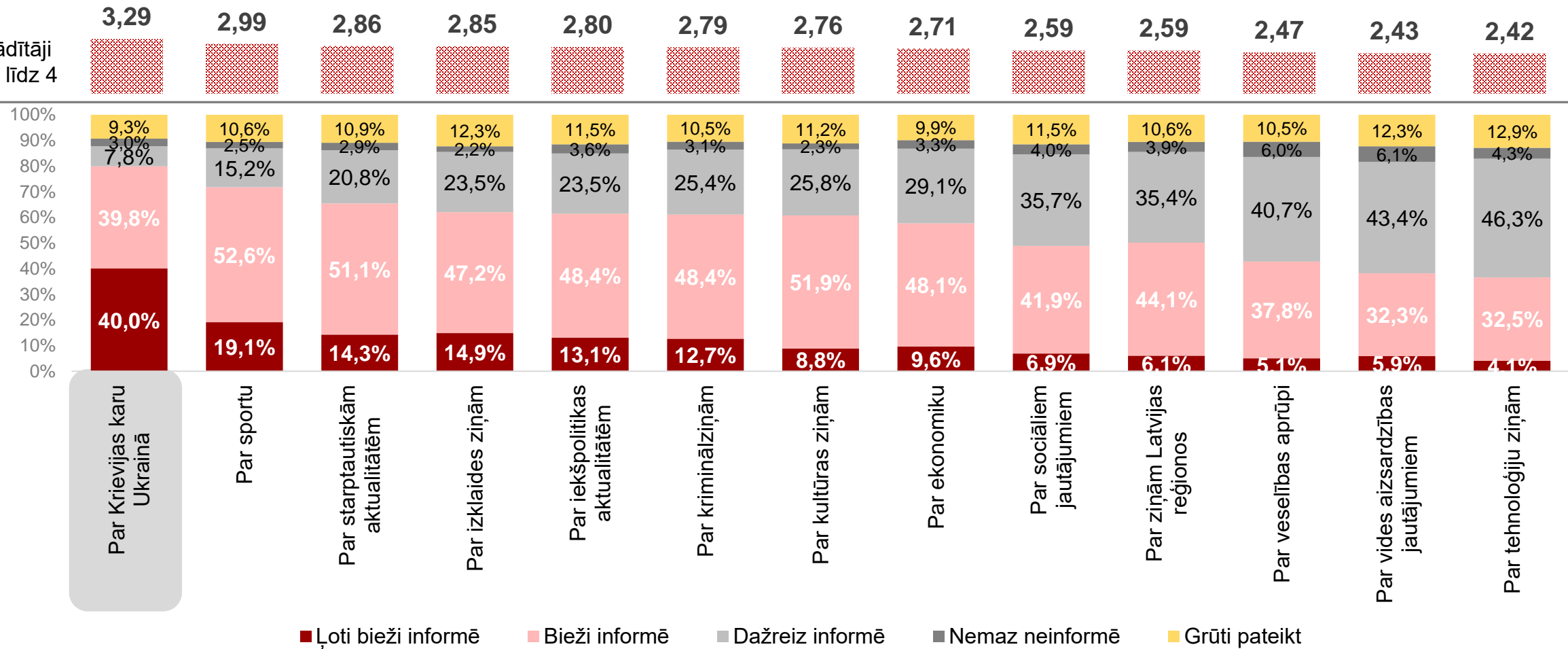
Bāze: visi respondenti, 2022. n= 1057, 2023. n = 1010, 2024. n=1009.

Temati Latvijas medijos

Q. Par kādiem tematiem, Jūsaprāt, Latvijas mediji visbiežāk informē sabiedrību?

40,0% respondentu uzskata ka Latvijas mediji ļoti bieži informē par Krievijas karu Ukrainā – šī ir medijos visbiežāk pamanītā tēma.

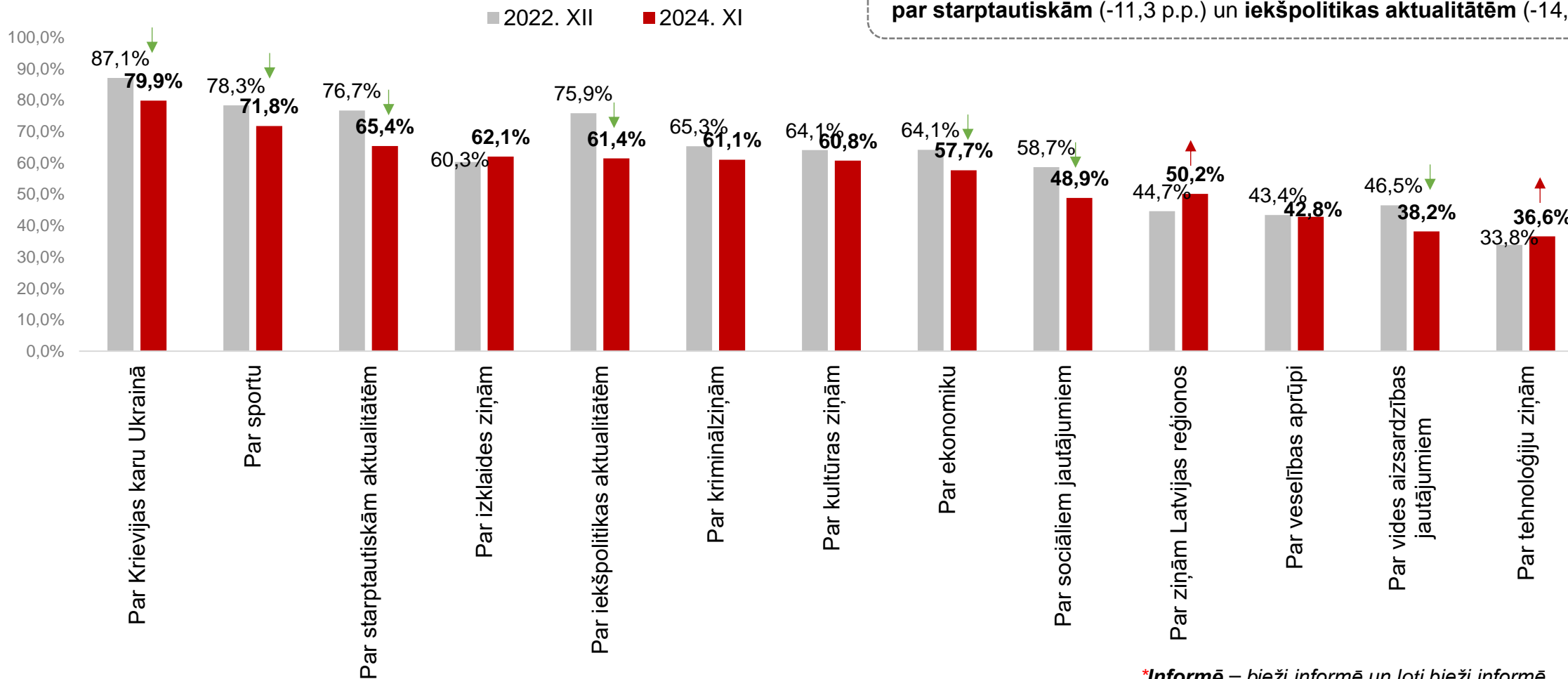
*Vidējie rādītāji skalā no 1 līdz 4

Temati Latvijas medijos (mediji informē*): datu salīdzinājums

Q. Par kādiem tematiem, Jūsaprāt, Latvijas mediji visbiežāk informē sabiedrību?

Salīdzinot ar 2022. gadu, respondenti uzskata, ka **mediji Latvijā mazāk informē par Krievijas karu Ukrainā (-7,2 p.p.)**, kā arī ievērojami **mazāk informācijas ir par starptautiskām (-11,3 p.p.) un iekšpolitikas aktualitātēm (-14,4 p.p.)**.

***Informē** = bieži informē un ļoti bieži informē.

Izmantotie apzīmējumi:

↑ - rādītājs ir nozīmīgi **pieaudzis**, salīdzinot ar 2022.g. XII

↓ - rādītājs ir nozīmīgi **samazinājies**, salīdzinot ar 2022.g. XII

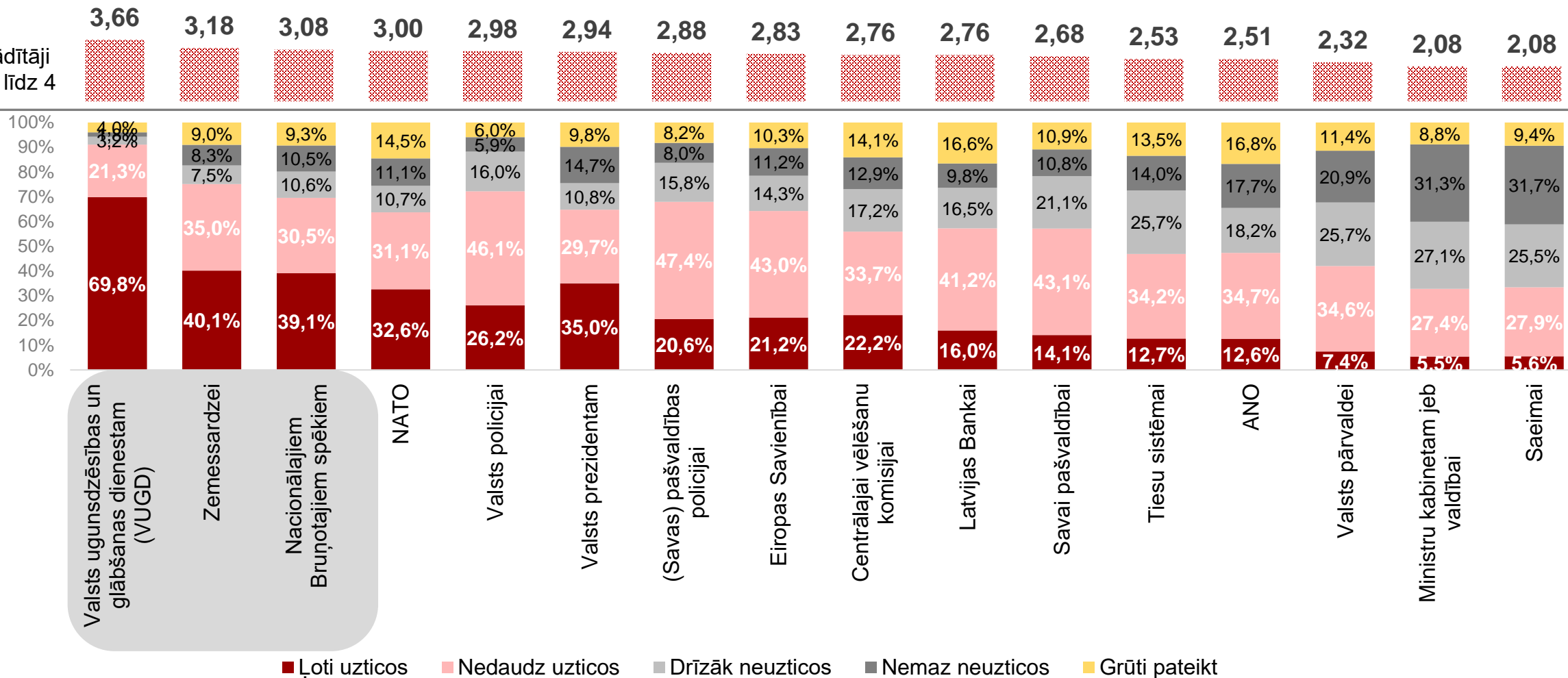
p.p. - procentpunkti

Uzticēšanās institūcijām, organizācijām

Q. Lūdzu, atzīmējiet, cik lielā mērā uzticaties katrai no zemāk minētajām institūcijām / organizācijām?

Vairākums respondentu ļoti uzticas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam (VUGD) (69,8%), 41,1% ļoti uzticas Zemessardzei, bet 39,1% - Nacionālajiem Bruņotajiem spēkiem.

*Vidējie rādītāji skalā no 1 līdz 4

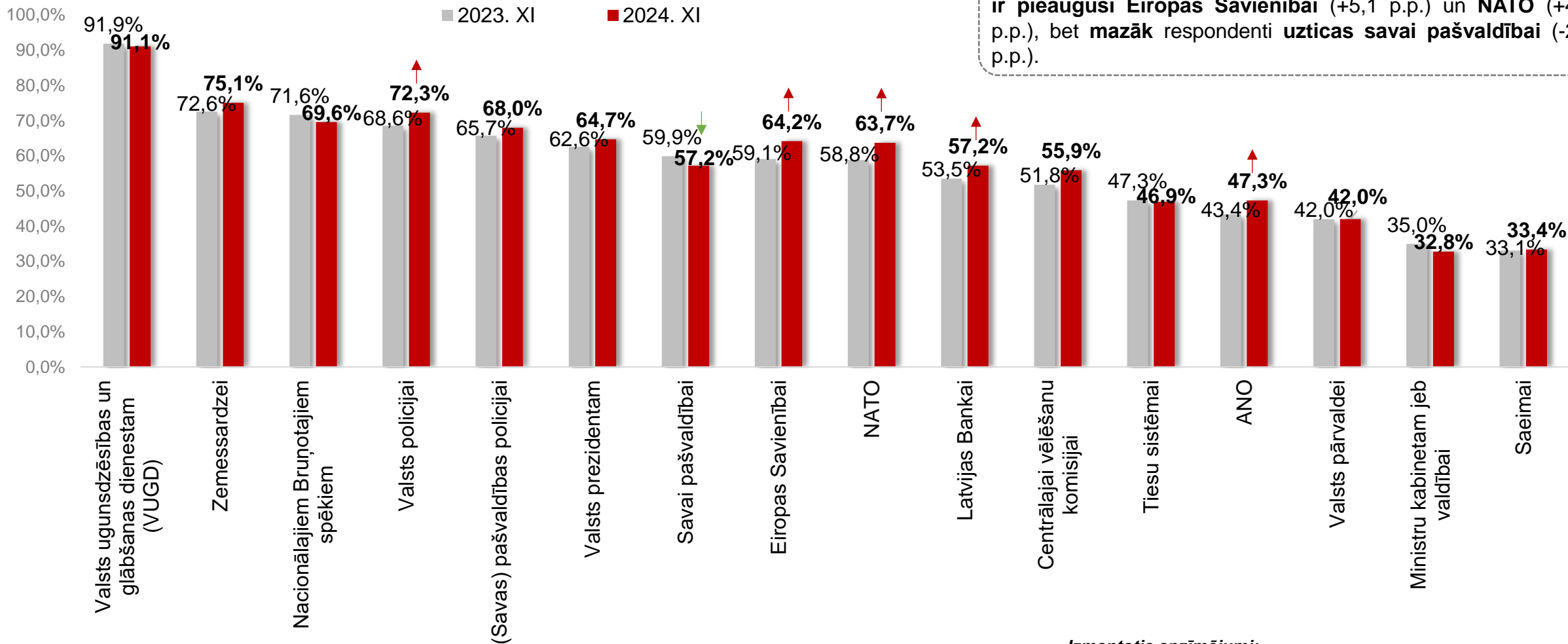
Bāze: visi respondenti, n = 1009.

*Skala no 1 līdz 4, kur 1 nozīme – nemaz neuzticos, 4 – ļoti uzticos

Uzticēšanās institūcijām, organizācijām (pozitīvie vērtējumi*): datu salīdzinājums

Q. Lūdzu, atzīmējiet, cik lielā mērā uzticaties katrai no zemāk minētajām institūcijām / organizācijām?

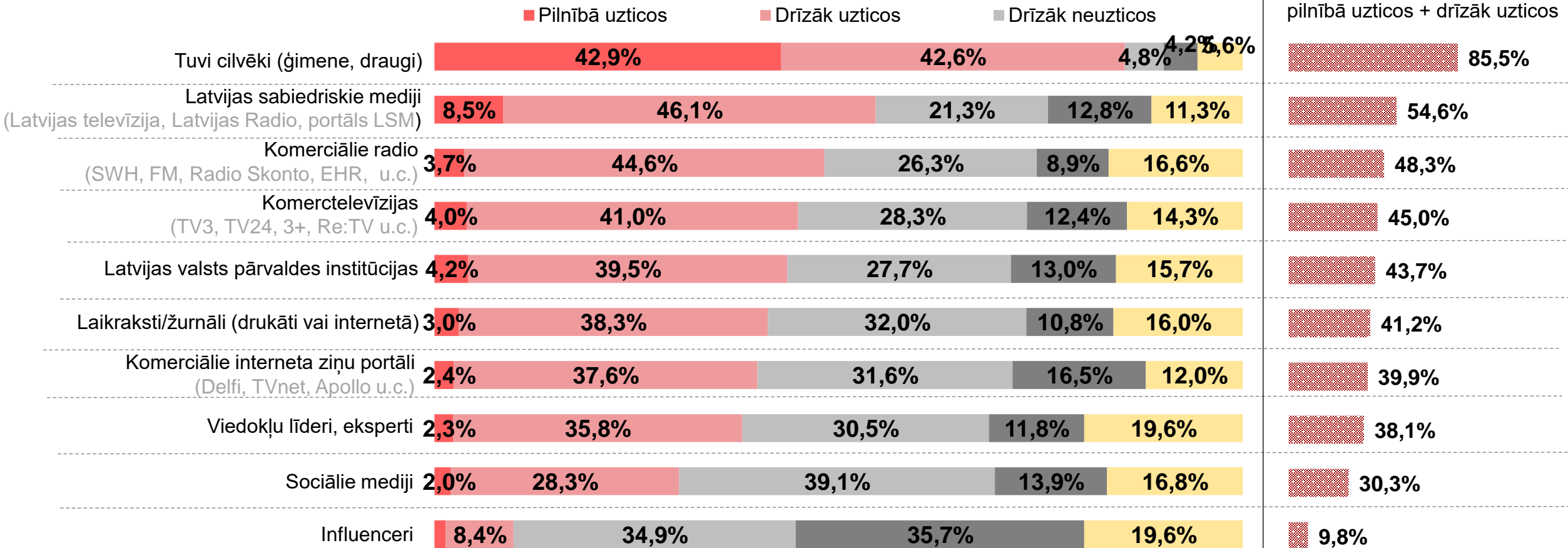
Salīdzinot ar 2023. gadu, visvairāk uzticēšanas respondentu vidū ir **pieaugusi Eiropas Savienībai** (+5,1 p.p.) un **NATO** (+4,9 p.p.), bet **mazāk** respondenti **uzticas savai pašvaldībai** (-2,7 p.p.).

Izmantotie apzīmējumi:

- ▲ - rādītājs ir nozīmīgi **pieaudzis**, salīdzinot ar 2023.g. XI
- ▼ - rādītājs ir nozīmīgi **samazinājies**, salīdzinot ar 2023.g. XI
- p.p. - procentpunkti

Uzticēšanās informācijas avotiem

Q. Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā uzticaties katram zemāk minētajiem informācijas avotiem?

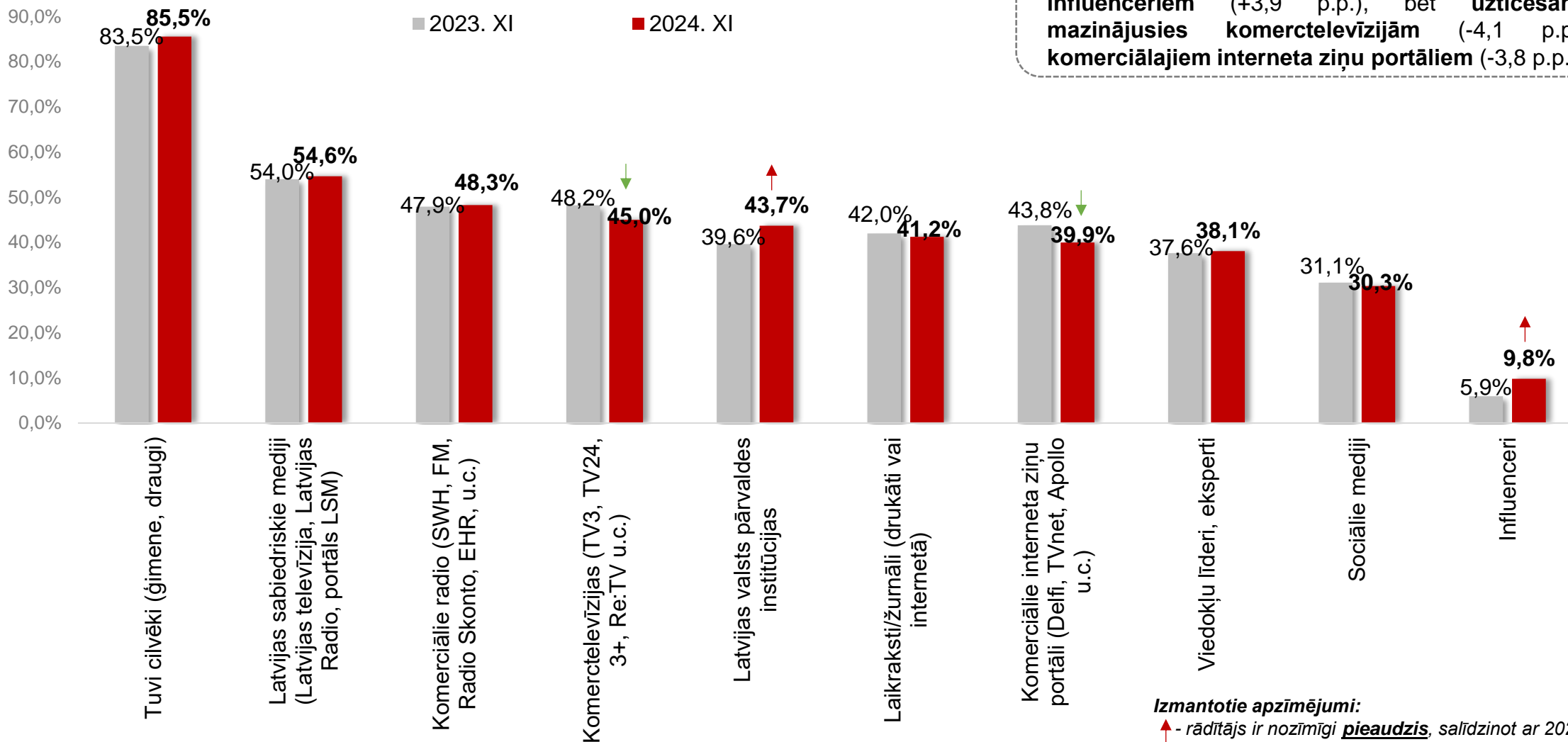
Vairākums respondentu (85,5%) uzticas tuviem cilvēkiem (ģimenei, draugiem).
Vairāk nekā puse respondentu (54,6%) uzticas Latvijas sabiedriskajiem medijiem.
 48,3% respondentu uzticas komerctelevisijai un komerčiālajam radio.

* Summētas atbildes: pilnībā uzticos + drīzāk uzticos

Uzticēšanās informācijas avotiem (pozitīvie vērtējumi*): datu salīdzinājums

Q. Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā uzticaties katram zemāk minētajiem informācijas avotiem?

Pēdējā gada laikā ir **pieaugusi** respondentu **uzticēšanās** Latvijas valsts pārvaldes institūcijām (+4,1p.p.) un **influenceriem** (+3,9 p.p.), bet **uzticēšanās** ir **mazinājusies** **komerctelevizijām** (-4,1 p.p.) un **komerciālajiem interneta ziņu portāļiem** (-3,8 p.p.).

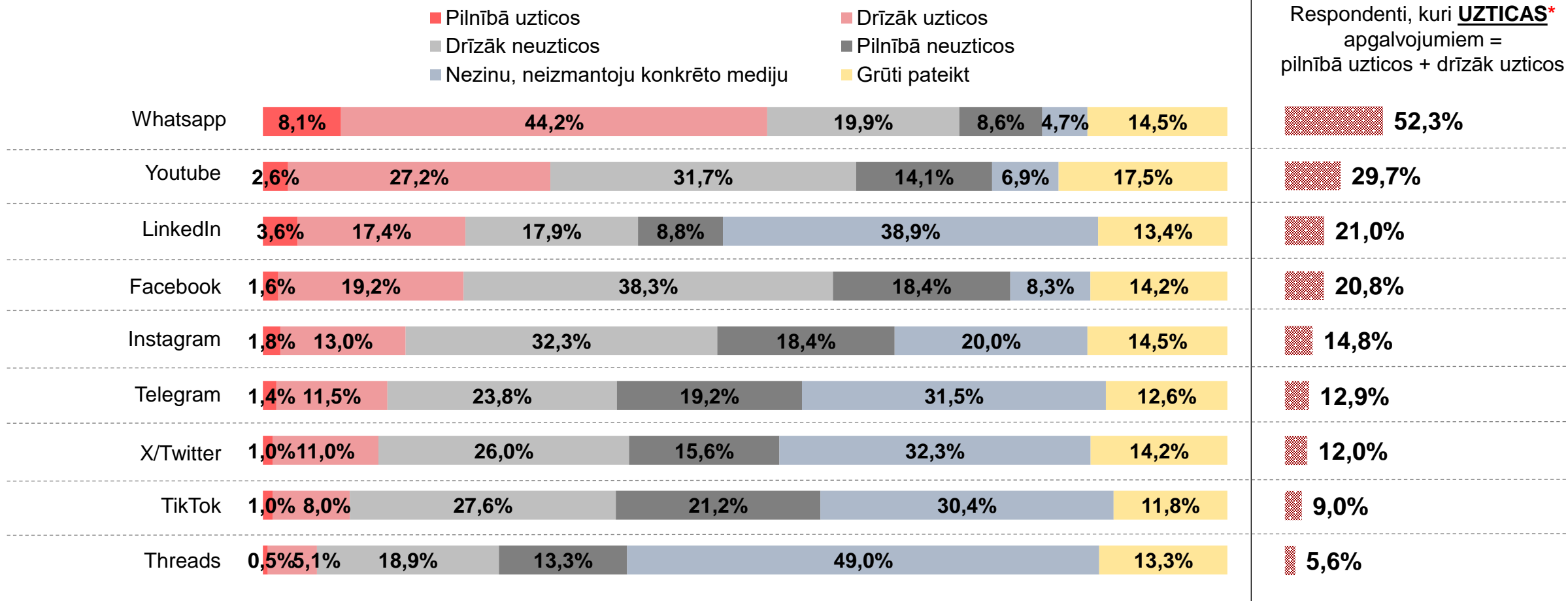

Izmantotie apzīmējumi:

- ▲ - rādītājs ir nozīmīgi **pieaudzis**, salīdzinot ar 2023.g. XI
- ▼ - rādītājs ir nozīmīgi **samazinājies**, salīdzinot ar 2023.g. XI
- p.p. - procentpunkti

Uzticēšanās sociālajiem medijiem

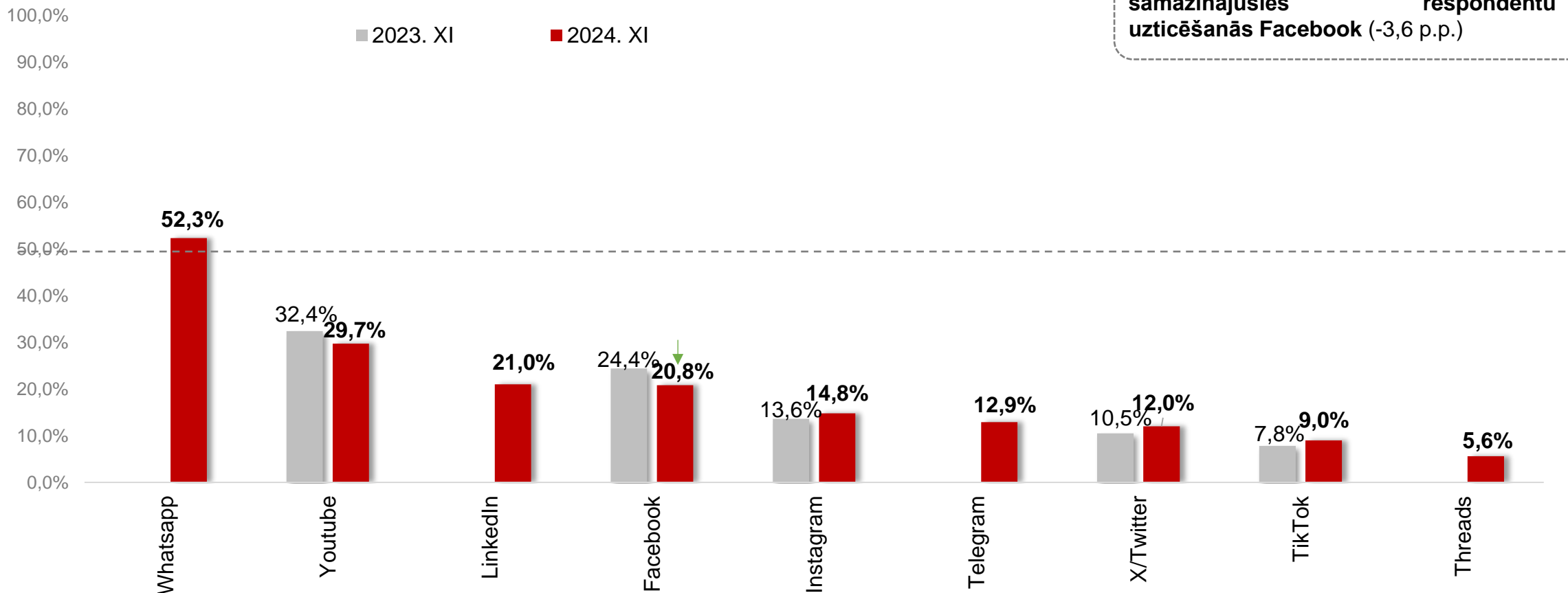
Q. Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā uzticaties katram no minētajiem sociālajiem medijiem?

Vairāk respondentu **uzticas** Whatsapp (52,3%), pārējiem sociālajiem medijiem uzticēšanās ir ievērojami zemāka.

Uzticēšanās* sociālajiem medijiem: datu salīdzinājums

Q. Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā uzticaties katram no minētajiem sociālajiem medijiem?

Izmantotie apzīmējumi:

- ▲ - rādītājs ir nozīmīgi **pieaudzis**, salīdzinot ar 2023.g. XI
- ▼ - rādītājs ir nozīmīgi **samazinājies**, salīdzinot ar 2023.g. XI
- p.p. - procentpunkti

Uzticēšanās mediju informācijai par karu Ukrainā

Q. Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā piekrītat katram no zemāk minētajiem apgalvojumiem!

■ Pilnīgi piekrītu ■ Drīzāk piekrītu ■ Drīzāk nepiekrītu ■ Pilnīgi nepiekrītu ■ Grūti pateikt

Es uzticos Latvijas valsts institūciju informācijai par karu Ukrainā

Respondenti, kuri **PIEKRĪT*** apgalvojumiem = pilnīgi piekrītu + drīzāk piekrītu

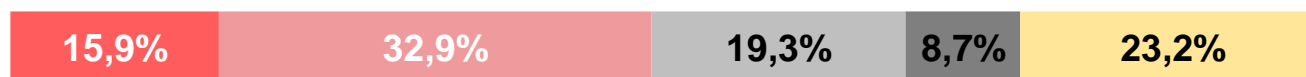
59,1%

Es uzticos Latvijas mediju informācijai par karu Ukrainā

58,7%

Es uzticos Rietumvalstu mediju informācijai par karu Ukrainā

48,8%

Es uzticos Krievijas valsts mediju informācijai par karu Ukrainā

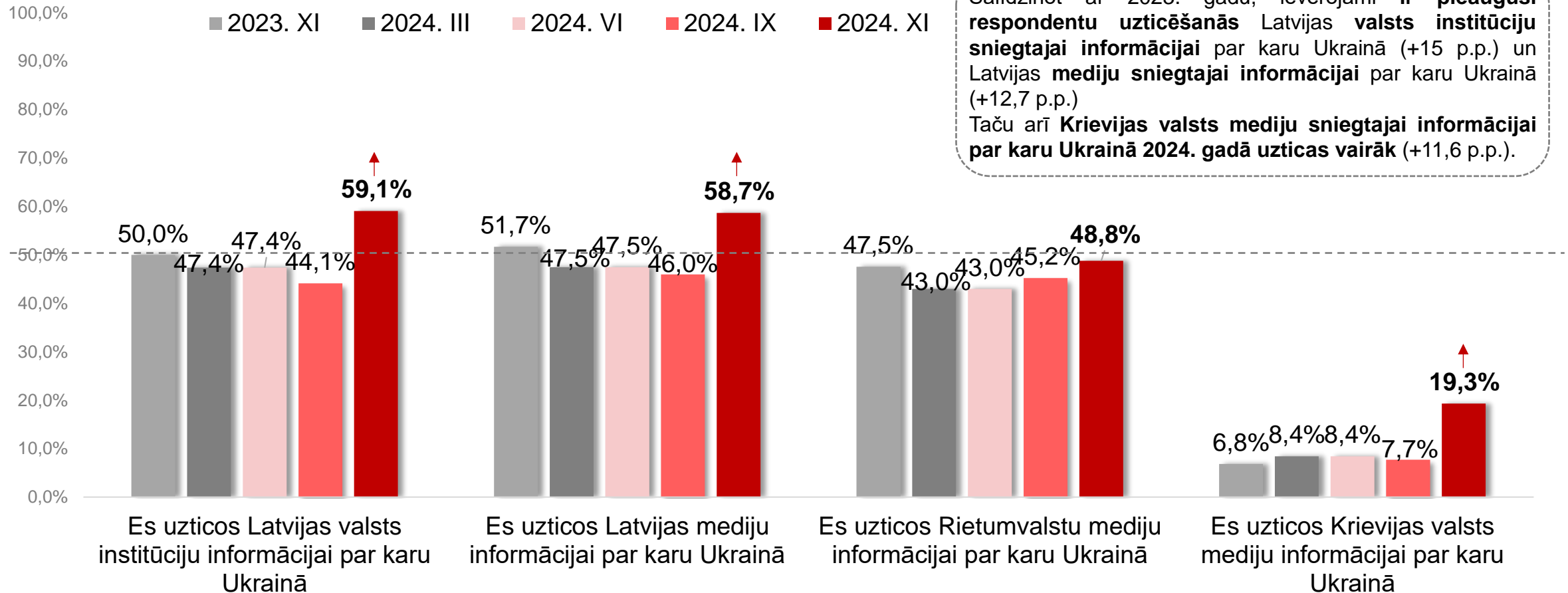

19,3%

Kopumā **vairāk kā puse** respondentu **uzticas Latvijas valsts institūciju informācijai par karu Ukrainā (59,1%) un Latvijas mediju informācijai par karu Ukrainā (58,7%).**

Uzticēšanās mediju informācijai par karu Ukrainā (piekrīt apgalvojumiem*): datu salīdzinājums

Q. Lūdzu, novērtējt, cik lielā mērā piekrītat katram no zemāk minētajiem apgalvojumiem!

Salīdzinot ar 2023. gadu, ievērojami ir **pieaugusi respondentu uzticēšanās Latvijas valsts institūciju sniegtajai informācijai** par karu Ukrainā (+15 p.p.) un **Latvijas mediju sniegtajai informācijai** par karu Ukrainā (+12,7 p.p.)
Taču arī **Krievijas valsts mediju sniegtajai informācijai** par karu Ukrainā 2024. gadā uzticas vairāk (+11,6 p.p.).

Izmantotie apzīmējumi:

- ▲ - rādītājs ir nozīmīgi **pieaudzis**, salīdzinot ar 2024.g. IX
- ▼ - rādītājs ir nozīmīgi **samazinājies**, salīdzinot ar 2024.g. IX
- p.p. - procentpunkti

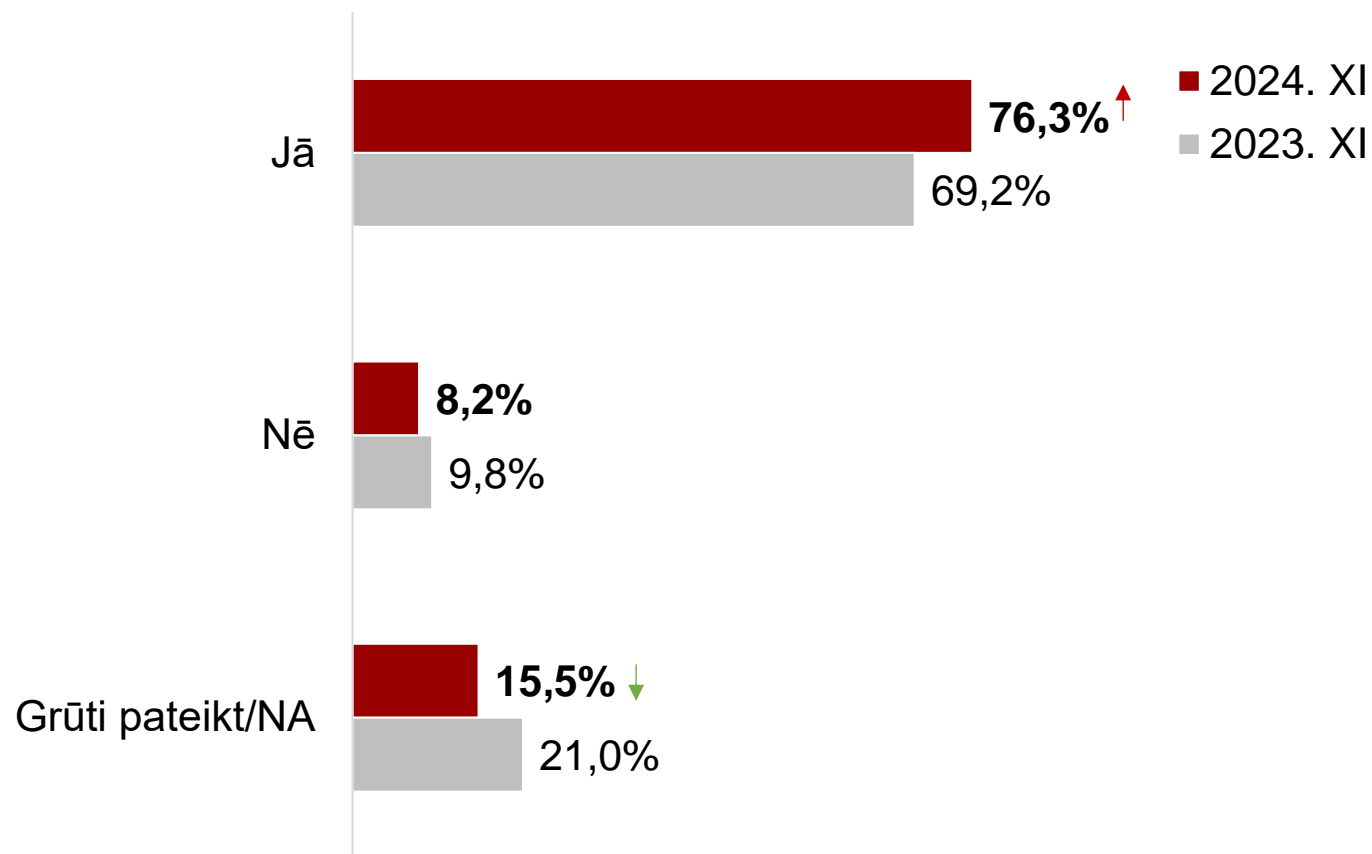

5. Dezinformācija

Dezinformācija Latvijā

Q. Vai, Jūsaprāt, dezinformācija ir problēma Latvijā?

76,3% respondentu uzskata, ka dezinformācija ir problēma Latvijā, kas ir par 7,1 p.p. vairāk kā gadu iepriekš.

Izmantotie apzīmējumi:

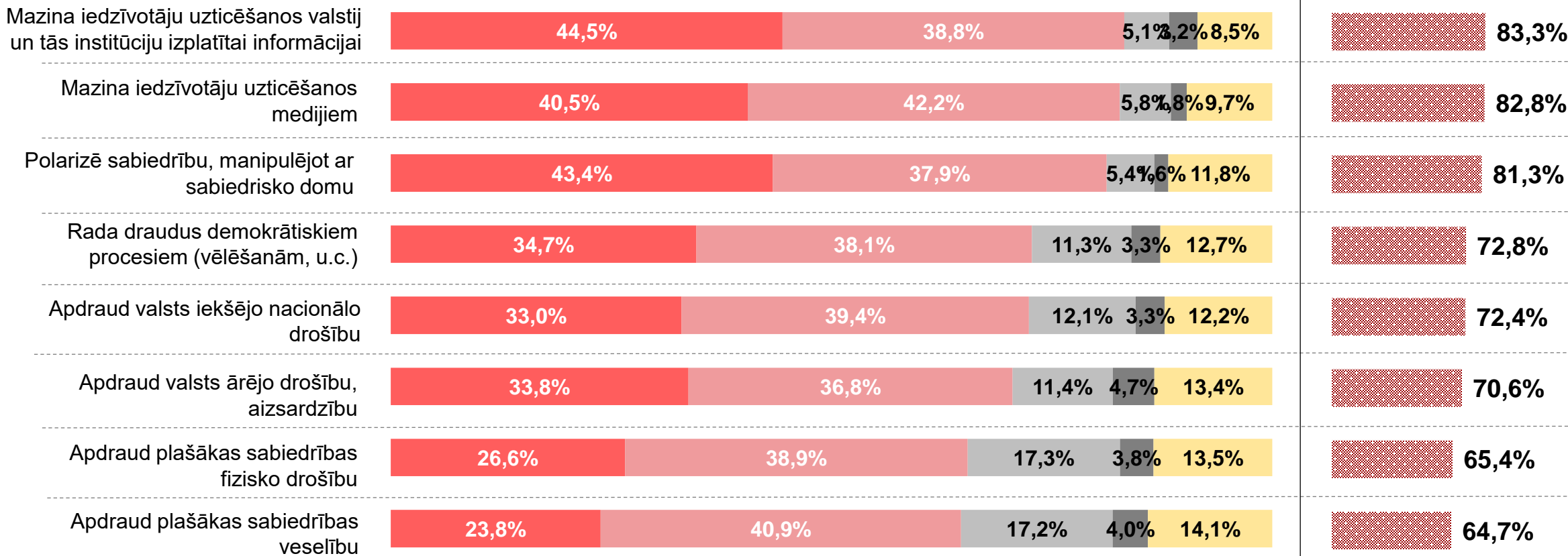
- ↑ - rādītājs ir nozīmīgi **pieaudzis**, salīdzinot ar 2023.g. XI
- ↓ - rādītājs ir nozīmīgi **samazinājies**, salīdzinot ar 2023.g. XI
- p.p. - procentpunkti

Dezinformācijas ietekme

Q. Kāda Jūsu vērtējumā ir dezinformācijas ietekme uz sabiedrību un sociālpolitiskiem procesiem Latvijā?

Respondenti, kuri **PIEKRĪT*** apgalvojumiem = pilnīgi piekrītu + drīzāk piekrītu

■ Pilnīgi piekrītu ■ Drīzāk piekrītu ■ Drīzāk nepiekrītu ■ Pilnīgi nepiekrītu ■ Grūti pateikt

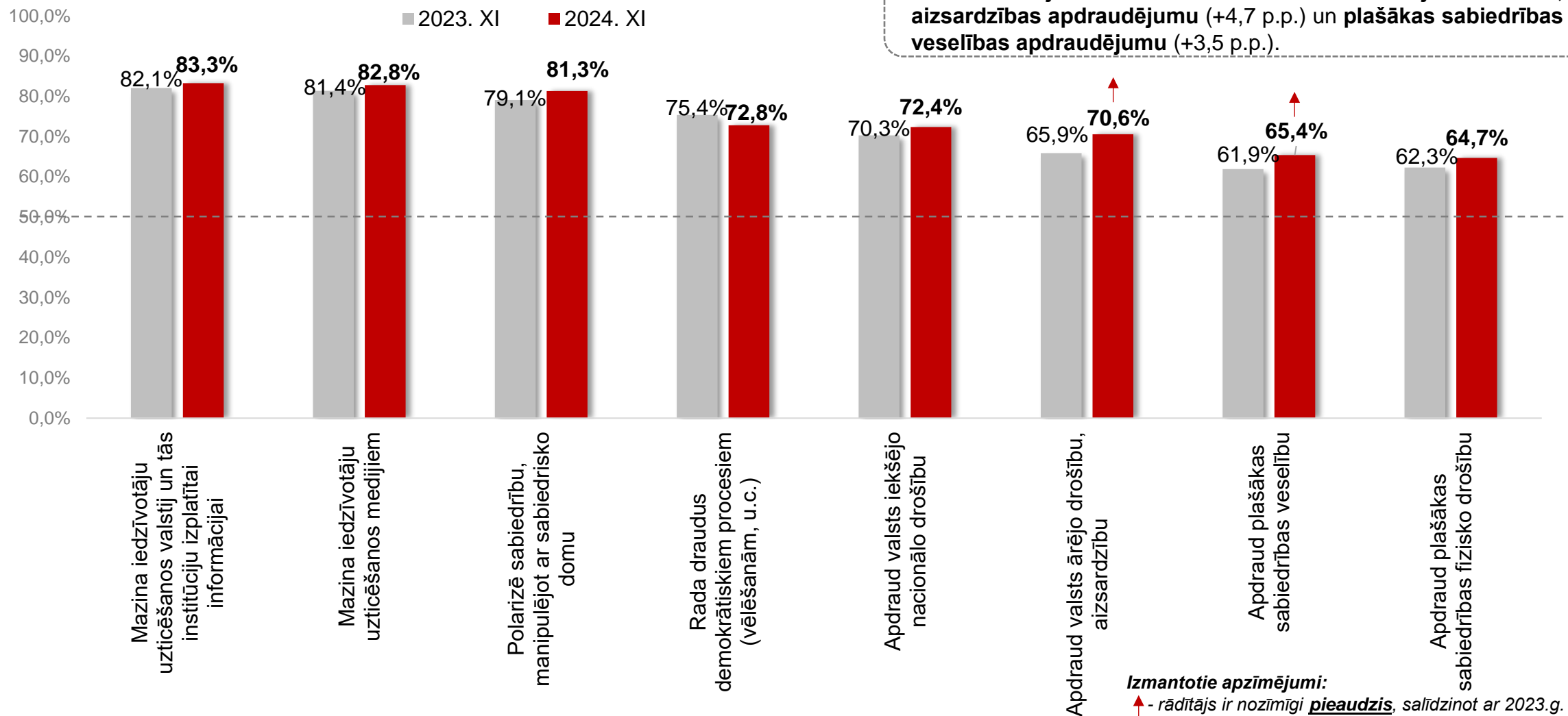
Kopumā respondenti piekrīt, ka **dezinformācija ietekmē sabiedrību un sociālpolitiskos procesus Latvijā.**

Dezinformācija, pēc aptaujāto uzskatiem, visvairāk ietekmē **uzticēšanos valstij** (83,3%), **uzticēšanos medijiem** (82,8%) un veicina **sabiedrības polarizāciju** (81,3%).

Dezinformācijas ietekme (atbildes - piekrīt*): datu salīdzinājums

Q. Kāda Jūsu vērtējumā ir dezinformācijas ietekme uz sabiedrību un sociālpolitiskiem procesiem Latvijā?

Salīdzinot ar gadu iepriekš, 2024. gadā respondenti kā dezinformācijas ietekmi biežāk min valsts ārējās drošības, aizsardzības apdraudējumu (+4,7 p.p.) un plašākas sabiedrības veselības apdraudējumu (+3,5 p.p.).

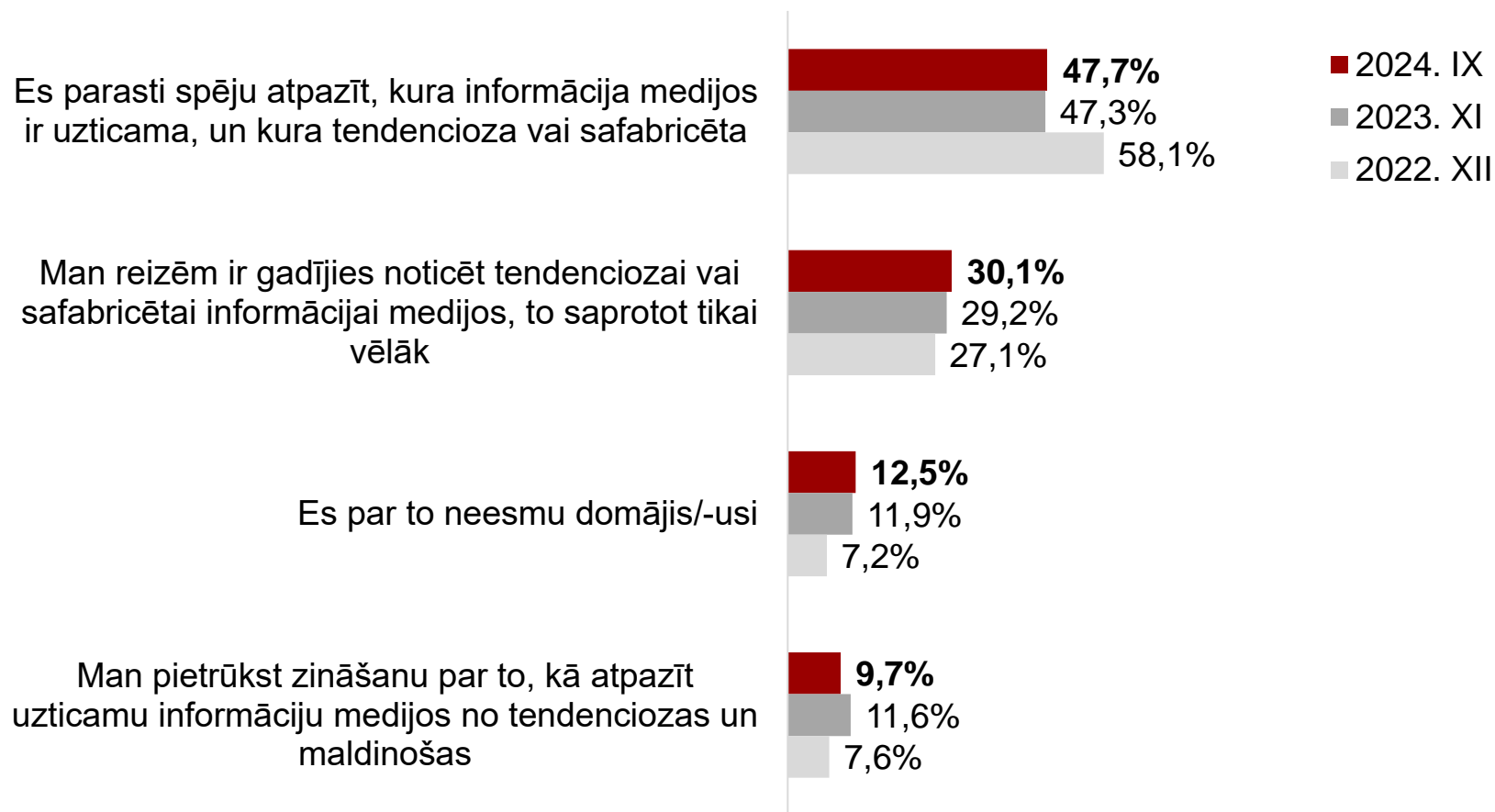

Izmantotie apzīmējumi:

- ▲ - rādītājs ir nozīmīgi **pieaudzis**, salīdzinot ar 2023.g. XI
- ▼ - rādītājs ir nozīmīgi **samazinājies**, salīdzinot ar 2023.g. XI
- p.p. - procentpunkti

Dezinformācijas atpazīstamība: datu salīdzinājums

Q. Vai Jums ir viegli atpazīt uzticamu informāciju medijos no viltus ziņām jeb maldinošas/safabricētas/nepatiesas informācijas?

Mazāk kā puse (47,7%) respondentu **uzskata, ka spēj atpazīt, kura informācija medijos ir uzticama**, šis rādītājs ir līdzīgs kā gadu iepriekš, bet ievērojami zemāks kā 2022. gadā.

Izmantotie apzīmējumi:

- ↑ - rādītājs ir nozīmīgi **pieaudzis**, salīdzinot ar 2023.g. XI
- ↓ - rādītājs ir nozīmīgi **samazinājies**, salīdzinot ar 2023.g. XI
- p.p. - procentpunkti

Dezinformācijas atpazīstamība

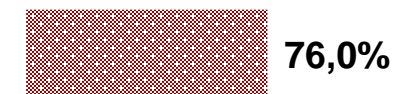
Q. Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā piekrītat katram no zemāk minētajiem apgalvojumiem?

■ Pilnīgi piekrītu ■ Drīzāk piekrītu ■ Drīzāk nepiekrītu ■ Pilnīgi nepiekrītu ■ Grūti pateikt

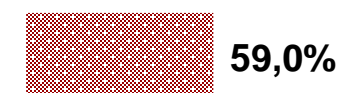
Es zinu, kas ir "troļļi" un "troļļošana" internetā un kā tie darbojas

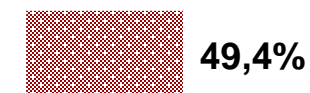
Respondenti, kuri **PIEKRĪT*** apgalvojumiem = pilnīgi piekrītu + drīzāk piekrītu

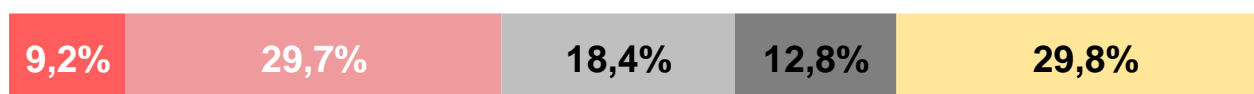
Es zinu, kas ir boti un kā tie darbojas internetā

Es zinu, kas ir dziļviltojums (deep fake) un kā tas darbojas internetā

Es spētu atpazīt dziļviltojumu (deepfake)

Es esmu saskāries ar dziļviltojumu (deepfake)

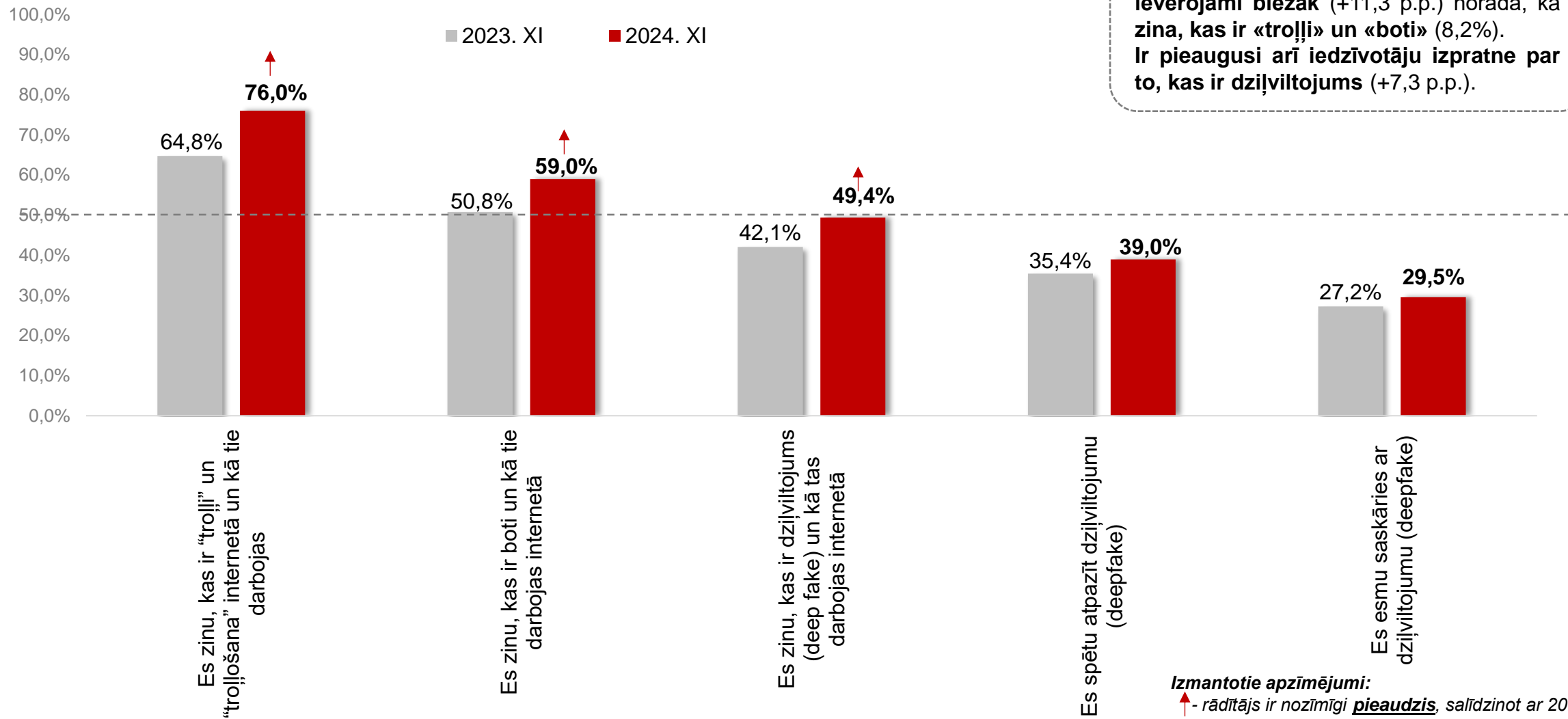

Lielākā daļa aptaujāto zina, kas ir "troļļi" (76,0%) un boti (59,0%).

49,4% respondentu zina, kas ir dziļviltojums (deepfake) un kā tas darbojas internetā, 39,0% to spētu atpazīt, bet saskārušies ar to ir 29,5%.

Dezinformācijas atpazīstamība (atbildes - piekrīt*): datu salīdzinājums

Q. Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā uzticaties katram no minētajiem sociālajiem medijiem?

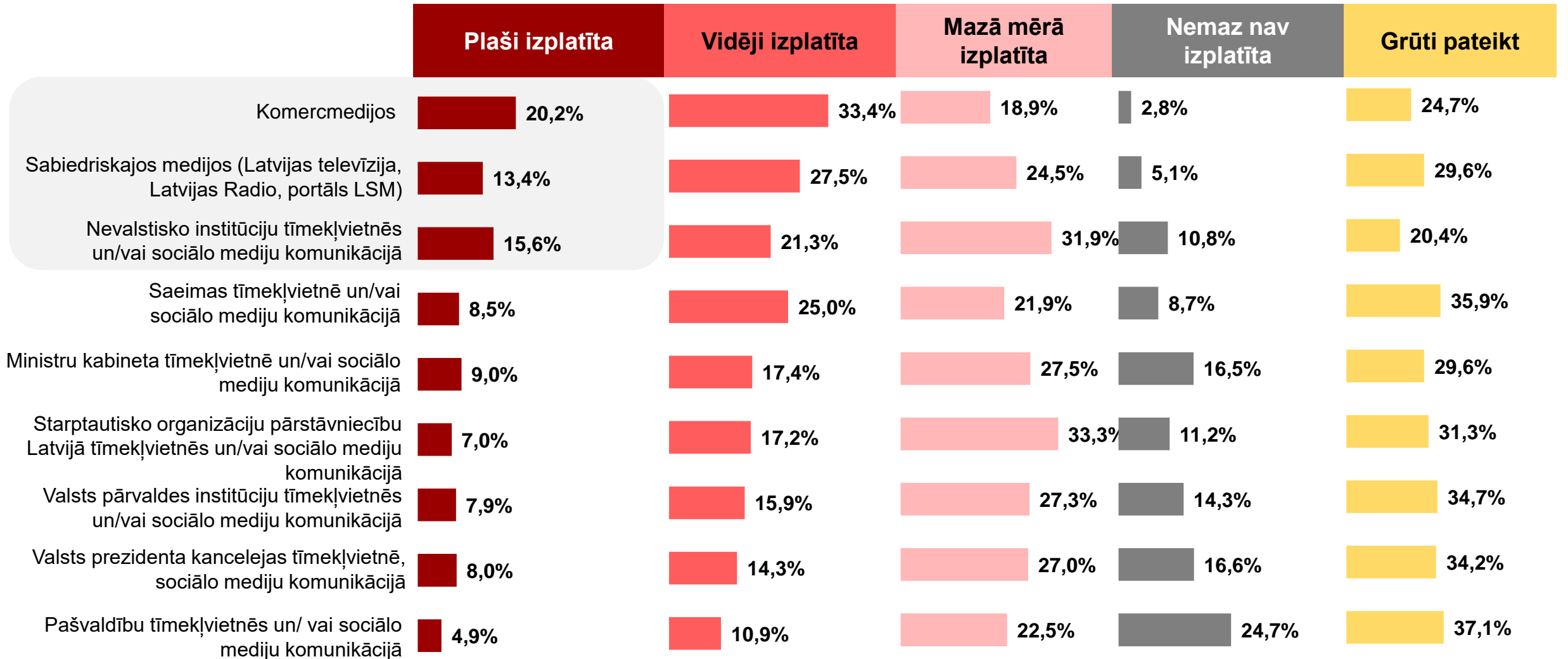
Salīdzinot ar 2023. gadu, respondenti **ievērojami biežāk** (+11,3 p.p.) norāda, ka **zina, kas ir «troļļi» un «boti»** (8,2%). Ir **pieaugusi arī iedzīvotāju izpratne par to, kas ir dziļviltojums** (+7,3 p.p.).

Izmantotie apzīmējumi:
↑ - rādītājs ir nozīmīgi **pieaudzis**, salīdzinot ar 2023.g. XI
↓ - rādītājs ir nozīmīgi **samazinājies**, salīdzinot ar 2023.g. XI
p.p. - procentpunkti

Bāze: visi respondenti, 2023. g. XI, n = 1010; 2024. g. XI, n=1009. *Summēti divi vērtējumi: **piekrīt** = pilnīgi piekrītu + drīzāk piekrītu

Dezinformācijas izplatība informācijas avotos

Q. Lūdzu, novērtējiet, kuros no zemāk minētajiem publiskajiem informācijas avotiem Latvijā, Jūsuprāt, dezinformācija ir visvairāk izplatīta?

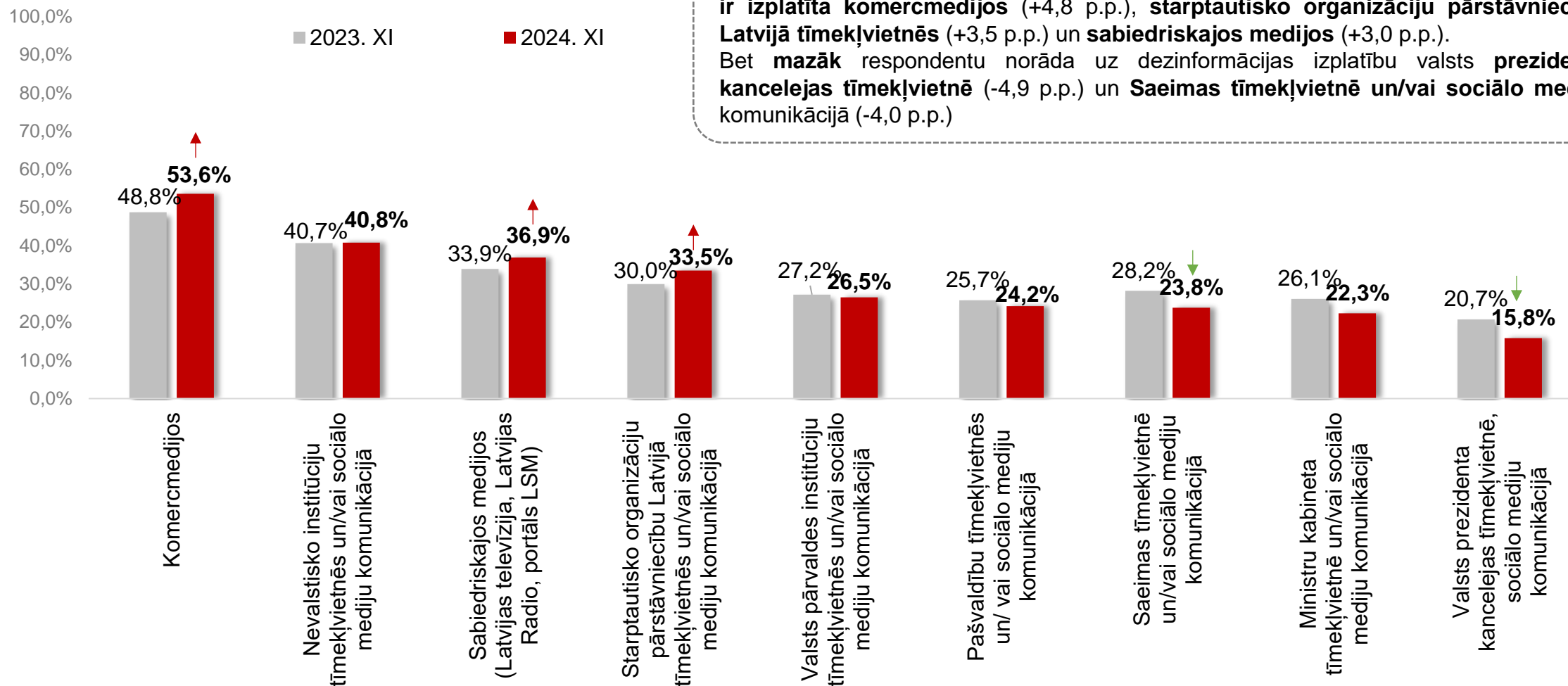

Pēc respondentu viedokļa, dezinformācija **plaši ir izplatīta** komercedijos (20,2%), sabiedriskajos medijos (13,4%) un nevalstisko institūciju tīmekļvietnē (15,6%).

24,7% respondentu uzskata, ka dezinformācija **nemaz NAV izplatīta** pašvaldību tīmekļvietnēs.

Dezinformācijas izplatība informācijas avotos (atbildes - izplatīta*): datu salīdzinājums

Q. Lūdzu, novērtējiet, kuros no zemāk minētajiem publiskajiem informācijas avotiem Latvijā, Jūsuprāt, dezinformācija ir visvairāk izplatīta?

Salīdzinot ar gadu iepriekš, 2024. gadā **vairāk** respondentu uzskata, ka **dezinformācija ir izplatīta komercedijās (+4,8 p.p.), starptautisko organizāciju pārstāvniecību Latvijā tīmekļvietnēs (+3,5 p.p.) un sabiedriskajos medijos (+3,0 p.p.)**. Bet **mazāk** respondentu norāda uz dezinformācijas izplatību valsts **prezidenta kancelejas tīmekļvietnē (-4,9 p.p.) un Saeimas tīmekļvietnē un/vai sociālo mediju komunikācijā (-4,0 p.p.)**

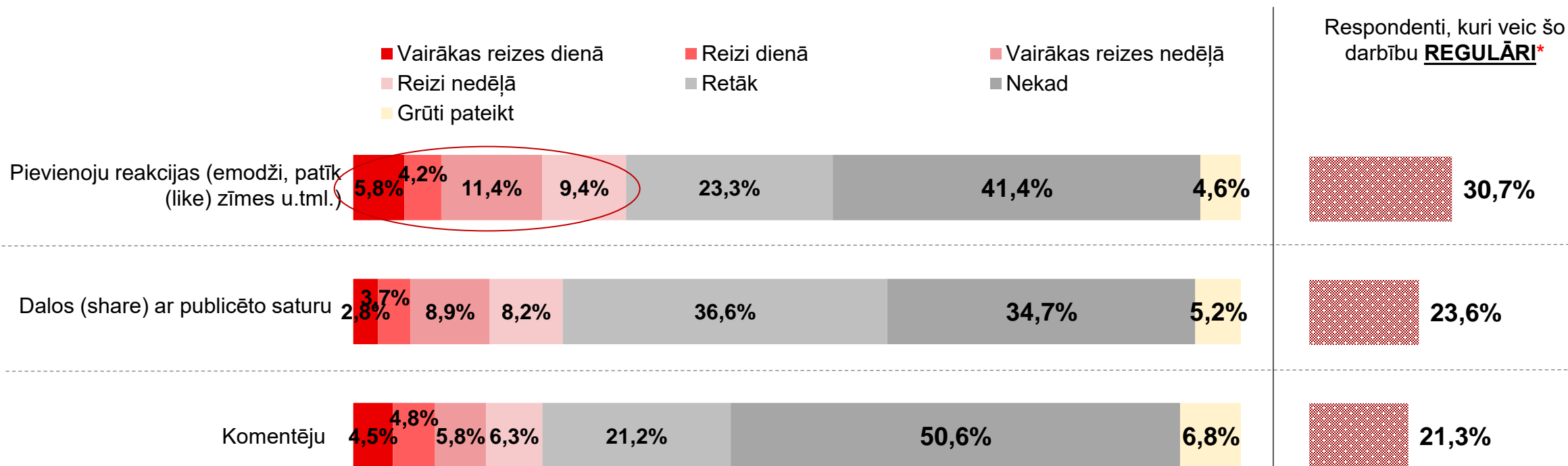
Izmantotie apzīmējumi:

- ↑ rādītājs ir nozīmīgi **pieaudzis**, salīdzinot ar 2023.g. XI
- ↓ rādītājs ir nozīmīgi **samazinājies**, salīdzinot ar 2023.g. XI
- p.p. - procentpunkti

Reakcija uz mediju publicēto sociālajos medijos

Q. Cik bieži Jūs, reaģējot uz mediju (tādu kā TV, radio, ziņu portālu, laikrakstu, žurnālu u.c.) publicēto saturu sociālajos medijos, mēdzat veikt katru no tālāk uzskaitītajām darbībām?

30,7% respondentu regulāri - vismaz reizi nedēļā - reaģē uz mediju publicēto saturu sociālajos medijos.

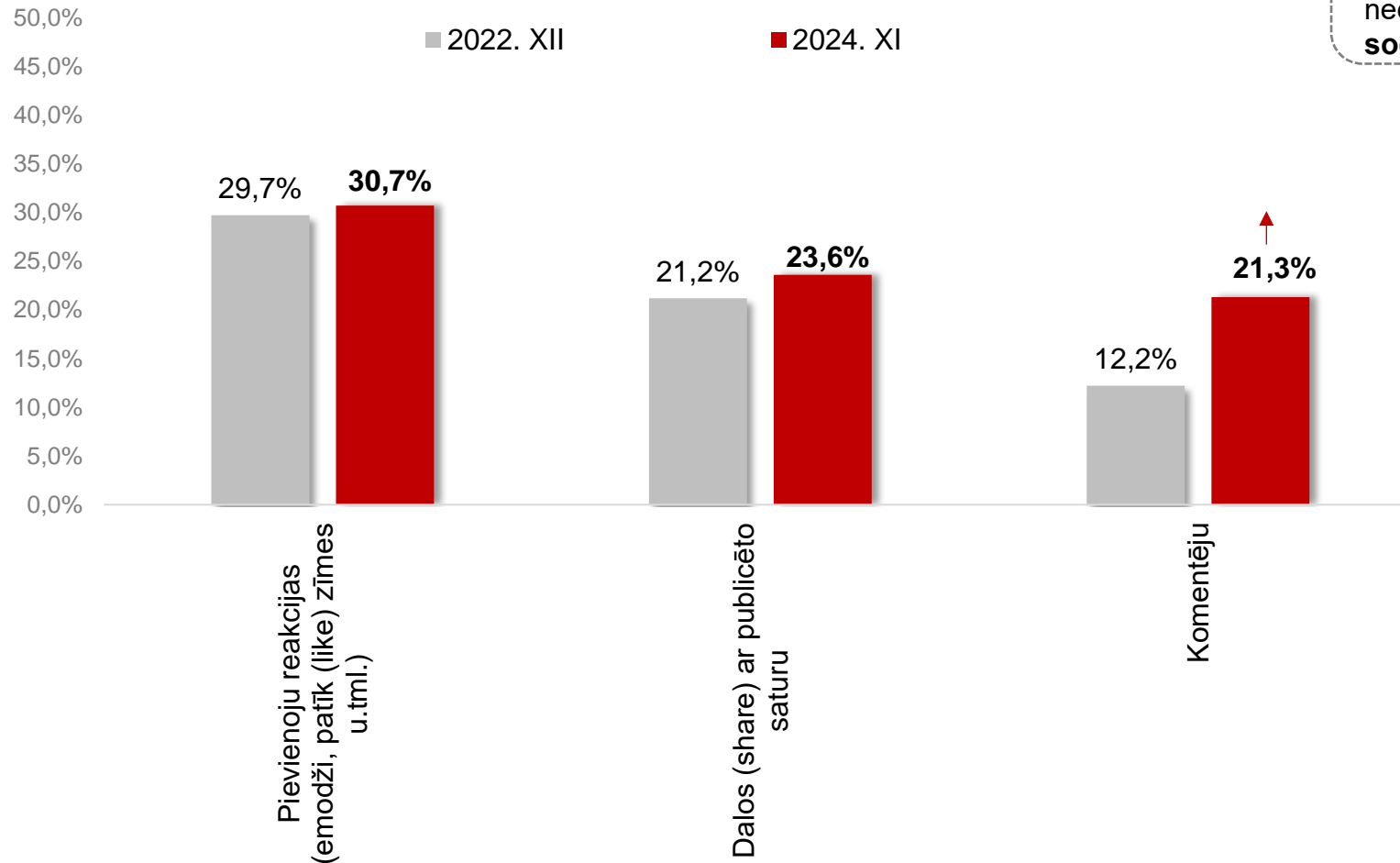
Ar mediju publicēto saturu sociālajos medijos **regulāri dalās** un to **komentē** pietā daļa respondentu.

* **REGULĀRI** vismaz vienu reizi nedēļā = vairākas reizes dienā + reizi dienā + vairākas reizes nedēļā + reizi nedēļā

Reakcija uz mediju publicēto sociālajos medijos (darbības veic regulāri*): datu salīdzinājums

Q. Cik bieži Jūs, reaģējot uz mediju (tādu kā TV, radio, ziņu portālu, laikrakstu, žurnālu u.c.) publicēto saturu sociālajos medijos, mēdzat veikt katru no tālāk uzskaitītajām darbībām?

Salīdzinot ar 2022. gadu, **2024. gadā ievērojami ir pieaudzis** to respondentu īpatsvars, kuri **regulāri** (vismaz reizi nedēļā) **komentē mediju publicēto saturu sociālajos medijos (+9,1 p.p.)**.

Bāze: visi respondenti, 2022 g. XII, n = 1057; 2024.g. XI, n=1009.

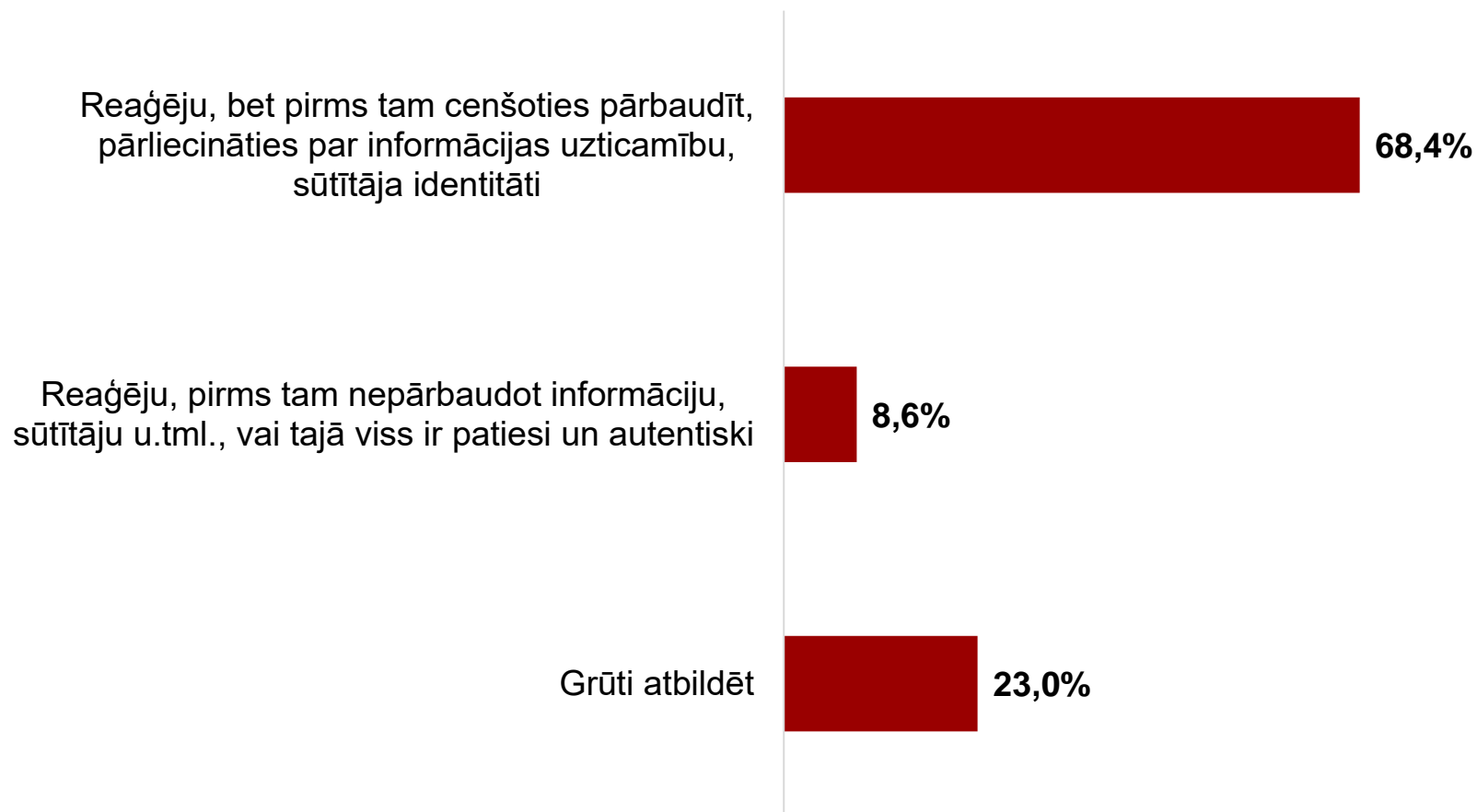
* **REGULĀRI** vismaz vienu reizi nedēļā = vairākas reizes dienā + reizi dienā + vairākas reizes nedēļā +reizi nedēļā

Izmantotie apzīmējumi:

- ↑ - rādītājs ir nozīmīgi **pieaudzis**, salīdzinot ar 2022.g. XII
- ↓ - rādītājs ir nozīmīgi **samazinājies**, salīdzinot ar 2022.g. XII
- p.p. - procentpunkti

Respondentu rīcība pirms reaģēšanas uz informāciju internetā

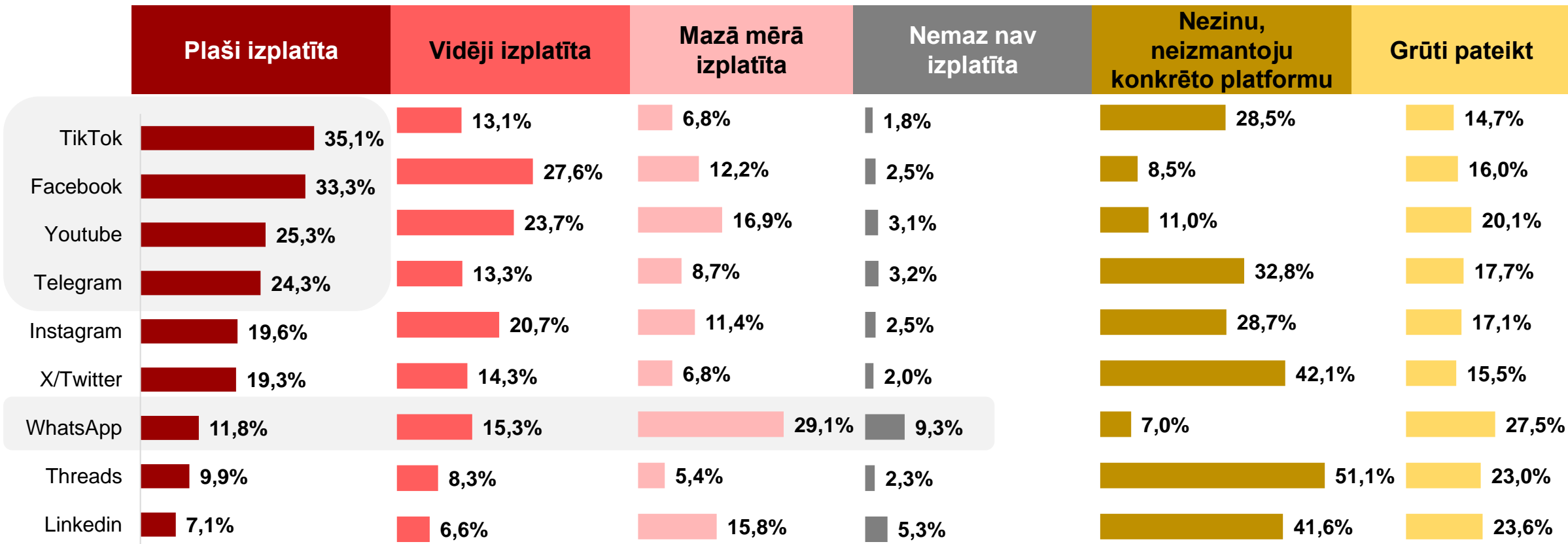
Q. Pirms reaģējat uz informāciju internetā (dalāties ar informāciju (share)), pievienojat reakcijas (emodži, patīk (like)) u.tml., lūdzu, novērtējiet, kā Jūs visbiežāk rīkojaties:

Vairums (68,4%) respondentu pirms reaģēšanas uz mediju izvietoto informāciju sociālajos tīklos **cenšas to pārbaudīt**, bet **8,6%** respondentu atzīst, ka šo **informāciju nepārbauda**.

Dezinformācijas izplatība sociālajos medijos

Q. Lūdzu, novērtējiet, kurās zemāk minētajās sociālo mediju un saziņas tīklu platformās dezinformācija ir visvairāk izplatīta/ sastopama?

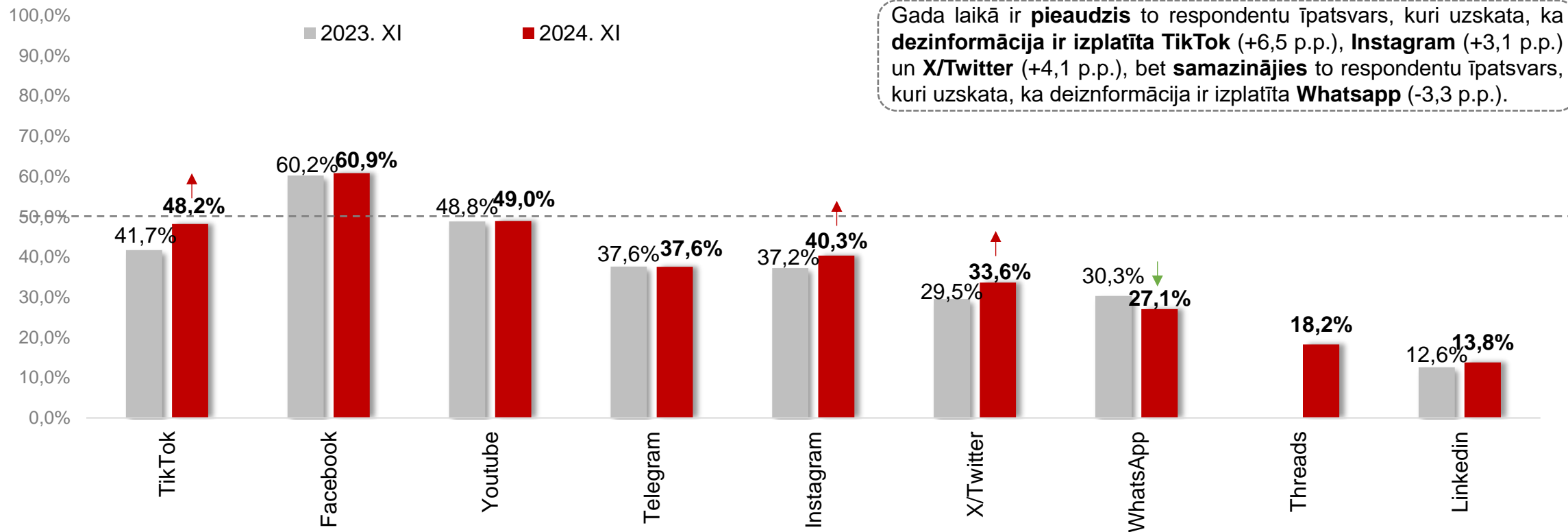

Pēc respondentu viedokļa dezinformācija **plaši ir sastopama** TIKTOK, FACEBOOK, YOUTUBE, TELEGRAM.

Visbiežāk kā sociālais medijs, kurā **nav vai ir mazā mērā izplatīta dezinformācija**, tiek minēts **Whatsapp** (38,4%), bet **27,1%** respondentu uzskata, ka arī šajā vietnē dezinformācija ir izplatīta.

Dezinformācijas izplatība sociālajos medijos (atbildes - izplatīta*): datu salīdzinājums

Q. Lūdzu, novērtējiet, kurās zemāk minētajās sociālo mediju un saziņas tīklu platformās dezinformācija ir visvairāk izplatīta/ sastopama?

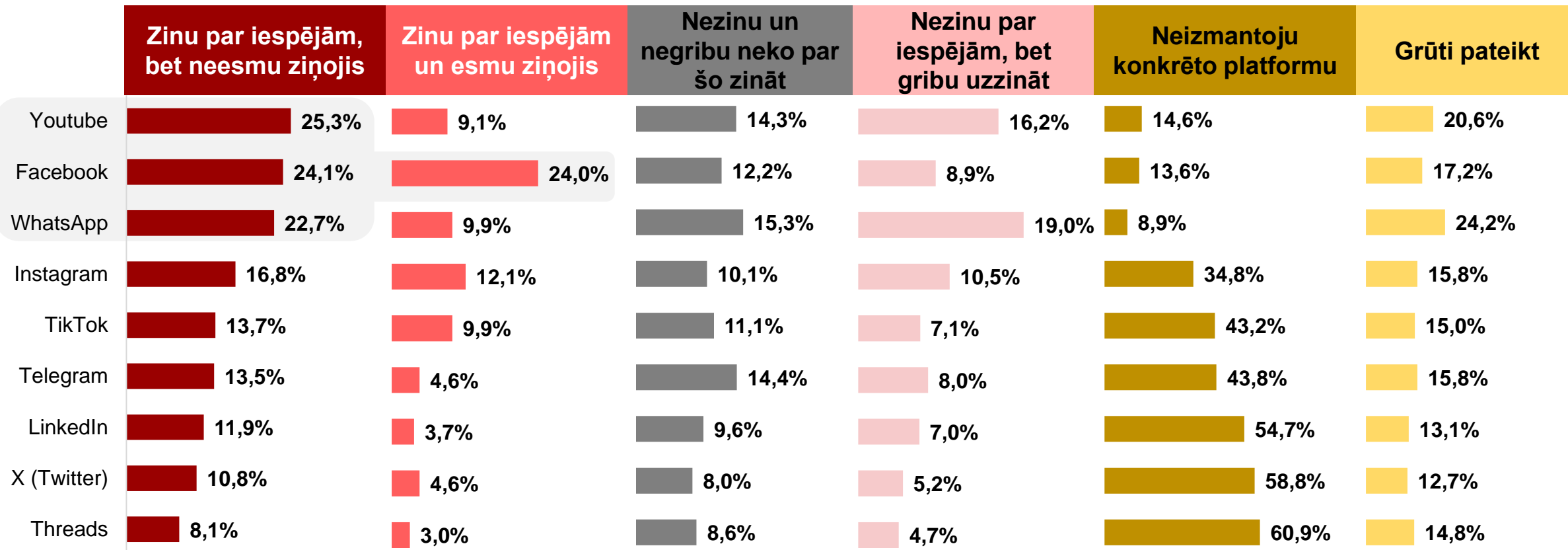

Izmantotie apzīmējumi:

- ▲ - rādītājs ir nozīmīgi **pieaudzis**, salīdzinot ar 2023.g. XI
- ▼ - rādītājs ir nozīmīgi **samazinājies**, salīdzinot ar 2023.g. XI
- p.p. - procentpunkti

Informētība par ziņošanas (*Report*) iespēju

Q. Lūdzu, novērtējiet, kādas ir Jūsu pieredze un informētība par ziņošanas (*Report*) iespējām par dezinformāciju mediju platformās?

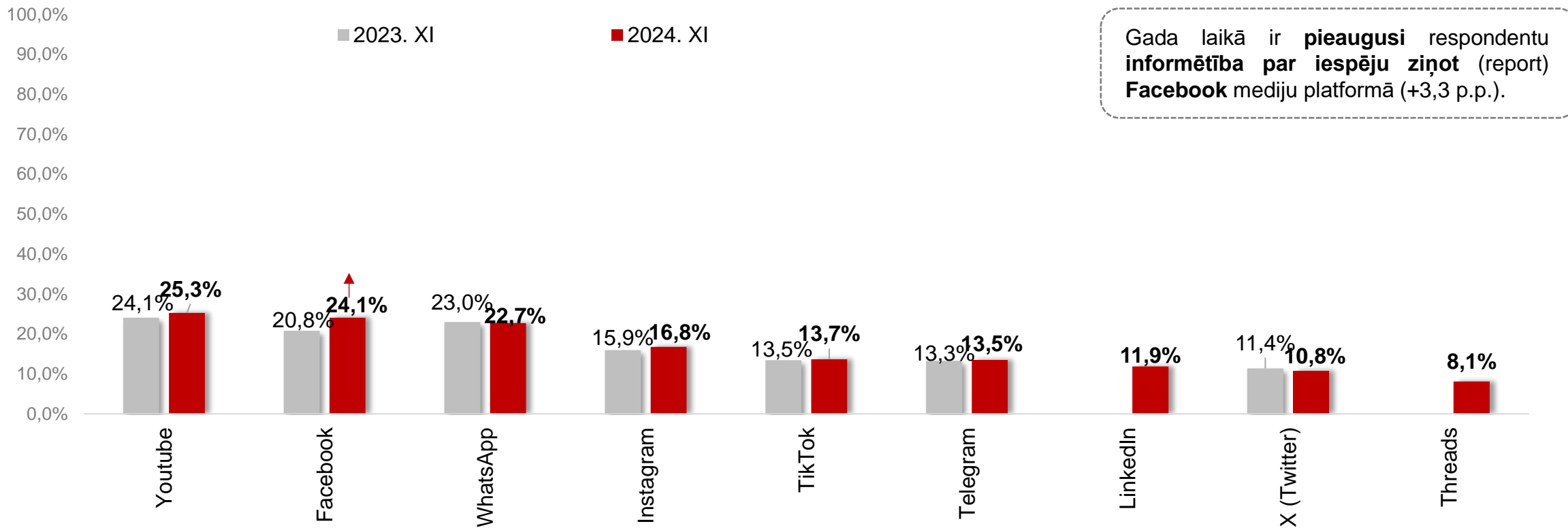

Visbiežāk ziņošanas iespēju respondenti ir izmantojuši Facebook sociālajā platformā (24,0%) un tikpat daudz respondentu (24,1%) zina par iespēju ziņot Facebook, bet to nav darījuši.

Visvairāk tādu respondentu, kuri ir informēti par iespēju ziņot (*Report*), bet to nav izmantojuši ir Youtube un WhatsApp lietotāju vidū.

Informētība par Report iespēju (atbildes - zinu par iespējām, bet neesmu ziņojis): datu salīdzinājums

Q. Lūdzu, novērtējiet, kādas ir Jūsu pieredze un informētība par ziņošanas (Report) iespējām par dezinformāciju mediju platformās?

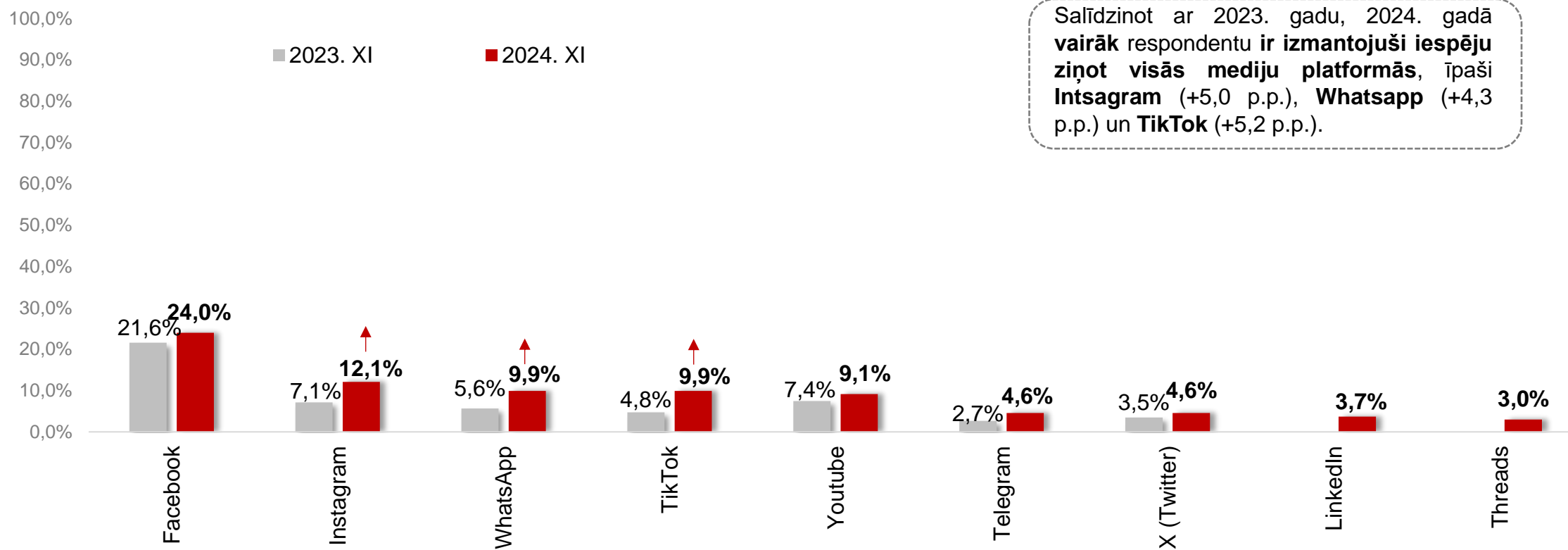

Izmantotie apzīmējumi:

- ▲ - rādītājs ir nozīmīgi **pieaudzis**, salīdzinot ar 2023.g. XI
- ▼ - rādītājs ir nozīmīgi **samazinājies**, salīdzinot ar 2023.g. XI
- p.p. - procentpunkti

Informētība par ziņošanas (*Report*) iespēju (atbildes - zinu par iespējām un esmu ziņojis) datu salīdzinājums

Q. Lūdzu, novērtējiet, kādas ir Jūsu pieredze un informētība par ziņošanas (*Report*) iespējām par dezinformāciju mediju platformās?

Izmantotie apzīmējumi:

- ▲ - rādītājs ir nozīmīgi **pieaudzis**, salīdzinot ar 2023.g. XI
- ▼ - rādītājs ir nozīmīgi **samazinājies**, salīdzinot ar 2023.g. XI
- p.p. - procentpunkti

6. Secinājumi

Secinājumi (1)

Kopumā **pēdējā gada laikā** respondentu **vērtējums par situāciju savā mājsaimniecībā ir uzlabojies**. Piemēram, gada laikā ir samazinājusies to respondentu proporcija, kuri piekrīt tam, ka mājsaimniecība šobrīd var atļauties iegādāties tikai mazāk/lētākus pakalpojumus un preces (-8,1 p.p.), kā arī kopš 2023. gada samazinās to respondentu skaits, kuri uzskata, ka mājsaimniecības dzīves līmenis ir būtiski pasliktinājies (-3,4 p.p.).

2024. gadā respondentu vidū vislielākās bažas ir par tādiem riskiem kā:

- Saslimšanas gadījumā nevarēšu samaksāt par ārstēšanos (ļoti par to baidās 36,5%)
- Vecumdienās cietīšu trūkumu (36,5%)
- Cietīšu no inflācijas, kas samazinās manu pirktspēju, nevarēšu apmaksāt rēķinus (35,8%)
- Saslimšanas gadījumā nesaņemšu pietiekami kvalitatīvus medicīnas pakalpojumus (33,0%)

Salīdzinot ar iepriekšējo pētījumu (2022. un 2023. gadā) rezultātiem, šogad ir samazinājusies respondentu drošības sajūta par tādiem riskiem kā:

- Palikšu pilnībā bez iztikas līdzekļiem
- Ka nebūs mājokļa, kur dzīvot
- Zaudēšu ģimenes un tuvāko cilvēku izpratni un atbalstu
- Cietīšu badu
- Cietīšu terora aktā
- Cietīšu no organizētās noziedzības
- Saslimšu ar HIV/AIDS
- Cietīšu no seksuālas vardarbības (piespiedu seksuālām attiecībām)
- Cietīšu no fiziskas vardarbības mājās

Gada laikā (kopš 2023.g.) ir **pieaugusi to respondentu proporcija, kuri pozitīvi vērtē savu dzīves situāciju un iespējas (+4,6 p.p.)**. 46,4% respondentu **izjūt lepnumu par Latvijas valsti**, tomēr **gandrīz puse (49,4%) nepiekrīt tam, ka Latvijas valsts šobrīd attīstās pareizā virzienā**.

Gada laikā ir **samazinājusies to respondentu proporcija, kuri jūtas piederīgi Latvijas valstij (-3,8 p.p.)**, **pozitīvi vērtē savas pašvaldības attīstību (-3,9 p.p.)** un uzskata, ka **Latvija kopumā attīstās pareizajā virzienā (-6,5 p.p.)**. **Vairums jeb 77,8% respondentu uzskata, ka Latvijas valsts neieklausās cilvēku vēlmēs un vajadzībās, 79,1% neuzskata, ka var personīgi ietekmēt politiskos procesus Latvijā**. Šī negatīvā tendence saglabājas nemainīga kopš 2023. gada.

2023. gadā **65,9% respondentu plānoja piedalīties Eiropas Parlamenta vēlēšanās**, 2024. gadā **tajās piedalījās 67,7% respondentu**. Svarīgākais iemesls piedalīties ir uzskats, ka **tas ir katra pilsoņa pienākums/ tiesības**, būtiskākie iemesli, kas attur no dalības Eiropas parlamenta vēlēšanās: neredzu jēgas, neesmu pilsonis, biju aizņemts. **Pašvaldību vēlēšanās 2025. gadā plāno piedalīties 76,6%**.

Secinājumi (2)

Vairums respondentu pauž **negatīvu attieksmi pret Krieviju (65,1%) un Baltkrieviju (57,6%). Organizāciju vidū visnegatīvākā attieksme ir pret ANO (33 % to vērtē negatīvi).**

Latvijas dalība tādās organizācijās kā Eiropas Savienība un NATO kopumā tiek vērtē pozitīvi - puse respondentu nepiekrīt, ka Latvijai pēdējos 20 gados būtu klājies labāk, ja tā nebūtu Eiropas Savienības (53,1%) un NATO (54,7%) dalībvalsts. **Atbalsts** Latvijas dalībai abās šajās organizācijās pēdējā gada laikā **ir nedaudz pieaudzis.**

Visbiežāk respondenti ir pauduši **atbalstu Ukrainas uzņemšanai Eiropas Savienībā (48,3% to atbalsta), mazāk (44,1%) atbalsta Ukrainas uzņemšanu NATO.** Gada laikā **ir pieaudzis atbalsts Ukrainas uzņemšanai Eiropas Savienībā (+4,0 p.p.), bet samazinās atbalsts Ukrainas bēgļu uzņemšanai Latvijā (-5,3 p.p.).**

Vairums jeb 61,6% respondentu **pauž gatavību atbalstīt Ukrainu līdz tās uzvarai pār Krieviju, 48,2%** respondentu būtu gatavi pieciest cenu kāpumu, lai pārtrauktu karu Ukrainā. Gada laikā **ir pieaugusi** to respondentu proporcija, kuri **ir gatavi atbalstīt Ukrainu līdz tās uzvarai pār Krieviju un paciest cenu kāpumu,** lai apstādinātu karu Ukrainā, bet **samazinājies** to skaits, kurus ir **nogurdinājuša ziņas par Krievijas karu Ukrainā.**

64,2% respondentu vēlas, lai Ukraina uzvar karā pret Krieviju, bet par to, ka **Ukraina var uzvarēt karā pret Krieviju ir pārliecināta puse jeb 51,5% respondentu.** To respondentu skaits, kuri vēlas, lai Ukraina uzvar karā pār Krieviju un ir pārliecināti, ka Ukraina var uzvarēt, **ir pieaudzis.**

Salīdzinot ar 2024. g. septembra pētījuma rezultātiem ir **pieaudzis** to respondentu skaits, kuri uzskata, ka **palīdzot Ukrainai mēs sargājam no kara Latviju (+10,4%) un visu Eiropas Savienību (+9,3%).**

Kopumā rietumvalstu karaspēka iesaisti Ukrainas karā neatbalsta 47,1% respondentu, bet vairāk kā puse (57,9%) **uzskata, ka Ukrainai un Krievijai nekavējoties ir jāsāk miera sarunas.** Salīdzinot ar 2024.g. Septembri, ir pieaugusi to respondentu proporcija, kuri uzskata, ka **Ukrainai un Krievijai ir nekavējoties jāsāk miera sarunas (+4,6 p.p.) un rietumvalstīm ir jānosaka stingrākas sankcijas pret Krieviju (+3,3 p.p.).**

Nozīmīgi aspekti, kas **stiprina** respondentu **drošības sajūtu, ir NATO klātbūtne (36,1%), uzskats, ka Latvijai nav tieša militāra apdraudējuma (28,3%), un tas, ka Latvija iegulda aizsardzībā un drošībā (24,3%).** Taču, salīdzinot ar 2024.g. Septembri, **mazāk** ir to respondentu, kuri **jūtas droši, jo Latvijai nav tieša militāra apdraudējuma (-6,5 p.p.).**

Gada laikā ir pieaugusi to respondentu proporcija, kuri **jūtas droši, tādēļ, ka Latviju sargā NATO (+3,2 p.p.), un tādēļ, ka Latvija iegulda aizsardzībā un drošībā (+5,0 p.p.),** taču arī **pieaug** to respondentu proporcija, kur **apsver iespējas pārcelties uz citu valsti, jo baidās no Krievijas draudiem Latvijai (+5,2 p.p.).**

Secinājumi (3)

Visbiežāk respondenti (37,9%) medijos **interesējas par Krievijas karu Ukrainā**, kam seko interese par **veselības aprūpi (37,6%)**. Salīdzinot ar 2023. gadu, **ir pieaugusi respondentu interese par Krievijas karu Ukrainā (+5,4 p.p.)**, kā arī **par tehnoloģiju (+3,2 p.p.)** un **vides aizsardzības jautājumiem (+3,2 p.p.)**.

Krievijas karš Ukrainā ir medijos visbiežāk pamanītā tēma: 40,0% respondentu uzskata ka Latvijas mediji par to ļoti bieži informē. Salīdzinot ar 2022. gadu, respondenti uzskata, ka mediji Latvijā **mazāk informē par Krievijas karu Ukrainā (-7,2 p.p.)**, kā arī ievērojami **mazāk informācijas ir par starptautiskajām (-11,3 p.p.)** un **iekšpolitikas aktualitātēm (-14,4 p.p.)**.

Vairākums respondentu **ļoti uzticas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam (VUGD) (69,8%)**, 41,1% ļoti uzticas **Zemessardzei**, bet 39,1% - **Nacionālajiem Bruņotajiem spēkiem**. Gada laikā visvairāk uzticēšanas respondentu vidū **ir pieaugusi Eiropas Savienībai (+5,1 p.p.)** un **NATO (+4,9 p.p.)**, bet, salīdzinot ar 2023. gadu, **mazāk** respondentu **uzticas savai pašvaldībai (-2,7 p.p.)**.

Visvairāk (85,5%) respondentu **uzticas tuviem cilvēkiem (ģimenei, draugiem)**. **Latvijas sabiedriskajiem medijiem uzticas 54,6%**. Pēdējā gada laikā **ir pieaugusi** respondentu **uzticēšanās Latvijas valsts pārvaldes institūcijām (+4,1 p.p.)** un **influenceriem (+3,9 p.p.)**, bet **uzticēšanās ir mazinājusies komerctelevizijām (-4,1 p.p.)** un **komerciālajiem interneta ziņu portāliem (-3,8 p.p.)**.

Visvairāk respondentu **uzticas Whatsapp (52,3%)**. Pārējiem sociālajiem medijiem uzticēšanās ir ievērojami zemāka. Salīdzinot ar 2023. gadu, īpaši **ir samazinājusies respondentu uzticēšanās Facebook (-3,6 p.p.)**

Kopumā vairāk kā puse respondentu **uzticas Latvijas valsts institūciju informācijai par karu Ukrainā (59,1%)** un **Latvijas mediju informācijai par karu Ukrainā (58,7%)**. Gada laikā ievērojami **ir pieaugusi** respondentu **uzticēšanās Latvijas valsts institūciju informācijai par karu Ukrainā (+15 p.p.)** un **Latvijas mediju informācijai par karu Ukrainā (+12,7 p.p.)**, taču arī **Krievijas valsts mediju informācijai par karu Ukrainā 2024. gadā uzticas vairāk (+11,6 p.p.)**.

Secinājumi (4)

Vairums jeb 76,3% respondentu **uzskata, ka dezinformācija ir problēma Latvijā**, un šādi domājošo respondentu proporcija gada laikā ir pieaugusi.

Kopumā respondenti piekrīt, ka **dezinformācija ietekmē sabiedrību un sociālpolitiskos procesus Latvijā**, visvairāk ietekmējot **uzticēšanos valstij** (83,3%), **uzticēšanos medijiem** (82,8%) un veicinot **sabiedrības polarizāciju** (81,3%). Salīdzinot ar gadu iepriekš, šogad respondenti kā **dezinformācijas ietekmi biežāk min valsts ārējās drošības, aizsardzības apdraudējumu** (+4,7 p.p.) un **plašākas sabiedrības veselības apdraudējumu** (+3,5 p.p.).

Pēc respondentu domām, **dezinformācija ir plaši izplatīta komercmedijos** (20,2%), **sabiedriskajos medijos** (13,4%) un **nevalstisko institūciju tīmekļvietnē** (15,6%). Salīdzinot ar gadu iepriekš, 2024. gadā **vairāk** respondentu uzskata, ka **dezinformācija ir izplatīta komercmedijos** (+4,8 p.p.), **starptautisko organizāciju pārstāvniecību Latvijā tīmekļvietnēs** (+3,5 p.p.) un **sabiedriskajos medijos** (+3,0 p.p.), bet **mazāk** respondentu norāda uz dezinformācijas izplatību Valsts **prezidenta kancelejas tīmekļvietnē** (-4,9 p.p.) un **Saeimas tīmekļvietnē un/vai sociālo mediju komunikācijā** (-4,0 p.p.)

Mazāk kā puse (47,7%) respondentu **uzskata, ka spēj atpazīt, kura informācija medijos ir uzticama**, šis rādītājs ir līdzīgs kā gadu iepriekš, bet ievērojami zemāks kā 2022. gadā.

Lielākā daļa respondentu zina, kas ir **“troļļi”** (76,0%) un **boti** (59,0%), un šo respondentu proporcija izlasē gada laikā ir pieaugusi. Puse jeb **49,4%** respondentu **zina, kas ir dziļviltojums** un kā tas darbojas internetā, **39,0% to spētu atpazīt**, bet **saskārušies ar to ir 29,5%**. Gada laikā ir **pieaugusi arī iedzīvotāju izpratne par to, kas ir dziļviltojums** (+7,3 p.p.).

30,7% respondentu **regulāri** jeb vismaz reizi nedēļā **reaģē uz mediju publicēto saturu sociālajos medijos**. Ar mediju publicēto saturu sociālajos medijos **regulāri dalās** un to **komentē piektā daļa** respondentu. Salīdzinot ar 2022. gadu, **2024. gadā ievērojami ir pieaudzis** to respondentu īpatsvars, kuri **regulāri** (vizmas reizi nedēļā) **komentē mediju publicēto saturu sociālajos medijos** (+9,1 p.p.).

Vairums (68,4%) respondentu pirms reaģēšanas uz mediju izvietoto informāciju sociālajos tīklos **cenšas to pārbaudīt**, bet **8,6%** respondentu atzīst, ka šo **informāciju nepārbauda**.

Pēc respondentu domām, dezinformācija **plaši ir sastopama TikTok, Facebook, Youtube**. Gada laikā ir **pieaudzis** to respondentu īpatsvars, kuri uzskata, ka **dezinformācija ir izplatīta TikTok** (+6,5 p.p.), **Instagram** (+3,1 p.p.) un **X/Twitter** (+4,1 p.p.), bet **samazinājies** to respondentu īpatsvars, kuri uzskata, ka dezinformācija ir izplatīta **Whatsapp** (-3,3 p.p.).

Visbiežāk **ziņošanas iespēju** respondenti ir **izmantojuši Facebook** (24,0%) un tikpat daudz respondentu (24,1%) **zina par iespēju ziņot Facebook, bet to nav darījuši**. Gada laikā ir **pieaugusi** respondentu **informētība par iespēju ziņot** (report) **Facebook** mediju platformā (+3,3 p.p.). Salīdzinot ar 2023. gadu, 2024. gadā **vairāk** respondentu **ir izmantojuši iespēju ziņot visās mediju platformās**, īpaši **Intsagram** (+5,0 p.p.), **Whatsapp** (+4,3 p.p.) un **TikTok** (+5,2 p.p.).

Secinājumi (5)

Pētījuma nozīmīgākie secinājumi:

Lai gan kopumā **pēdējā gada laikā** respondentu **vērtējums par situāciju savā māsaimniecībā ir uzlabojies, ir virkne risku, par kuriem nedrošība iedzīvotāju vidū pieaug ar katru gadu.**

Vairums respondentu (tāpat kā gadu iepriekš) **kritiski vērtē valsts spēju/ motivāciju ieklausīties iedzīvotāju vajadzībās** un savas iespējas ietekmēt valstī notiekošo. To, ka Latvijas valsts neieklausās iedzīvotājos, asāk izjūt respondenti vecumā no 35 līdz 44 gadiem, krieviski runājošie iedzīvotāji, kā arī zemnieki, bet tam, ka ir maza iespēja ietekmēt politiskos procesus Latvijā, visbiežāk *norāda* jaunieši – skolnieki/ studenti.

Gada laikā ir samazinājusies to respondentu proporcija, kuri jūtas piederīgi Latvijas valstij. Zemāka piederības sajūta Latvijas valstij ir jaunāko grupu respondentiem (līdz 35 g.v.) un krieviski runājošajiem, bet augstāka tā ir respondentiem virs 55 gadu vecuma un tiem, kas strādā publiskajā sektorā.

Līdzīgi kā gadu iepriekš vairums respondentu pauž **negatīvu attieksmi pret Krieviju un Baltkrieviju**, savukārt organizāciju vērtējumā viskritiskākā attieksme ir pret ANO. Biežāk kritisku attieksmi pret ANO pauduši vīrieši un respondenti virs 55 gadu vecuma.

Samazinās atbalsts Ukrainas bēgļu uzņemšanai Latvijā, īpaši zemāks atbalsts bēgļu uzņemšanai Latvijā vērojams respondentu grupā ar zemākiem ienākumiem un Latgalē dzīvojošo vidū.

Salīdzinot ar gadu iepriekš, **pieaug to respondentu proporcija, kas pauž gatavību atbalstīt Ukrainu līdz tās uzvarai pār Krieviju** un būtu gatavi pieciest cenu kāpumu, lai pārtrauktu karu Ukrainā, bet samazinājies to skaits, kurus ir nogurdinājuša ziņas par Krievijas karu Ukrainā. No šīm ziņām vairāk noguruši ir 55 – 64 gadus vecie respondenti, strādnieki kā arī citās pilsētās, ārpus Rīgas dzīvojošie.

Vairāk kā puse (57,9%) respondentu uzskata, ka Ukrainai un Krievijai nekavējoties ir jāsāk miera sarunas. Šī ideja īpaši aktuāla ir krieviski runājošo, 45 – 64 g.v. respondentu un zemnieku vidū.

Gada laikā ir pieaugusi to respondentu proporcija, kuri jūtas droši tādēļ, ka Latviju sargā NATO. NATO kā drošības garantu īpaši bieži vērtē seniori un respondenti ar augstākiem ienākumiem. Krieviski runājošo respondentu vidū populārāks ir viedoklis, ka Latvijā var justies droši, jo nav militārā apdraudējuma.

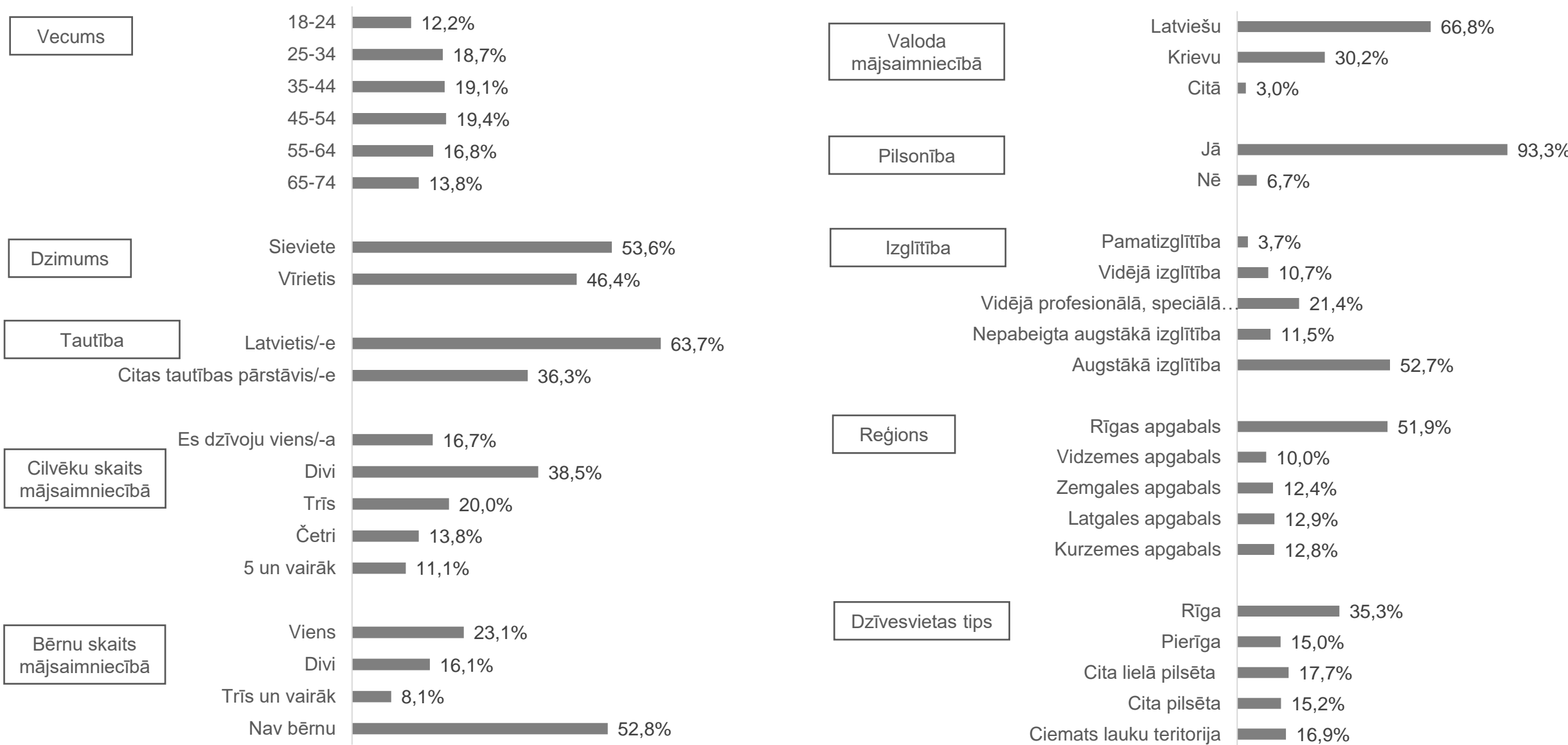
Latvijas sabiedriskajiem medijiem uzticas 54,6% respondentu. Kopumā medijiem vairāk uzticas latviešu tautības respondenti. Tie respondenti, kas uzskata, ka dezinformācija nav aktuāla problēma Latvijā, vairāk uzticas komercmedijiem.

Latviešu tautības respondenti vairāk kā citi saskata dezinformācijas izplatības draudus, īpaši bieži latviski runājošie piekrīt tam, ka dezinformācija apdraud valsts drošību.

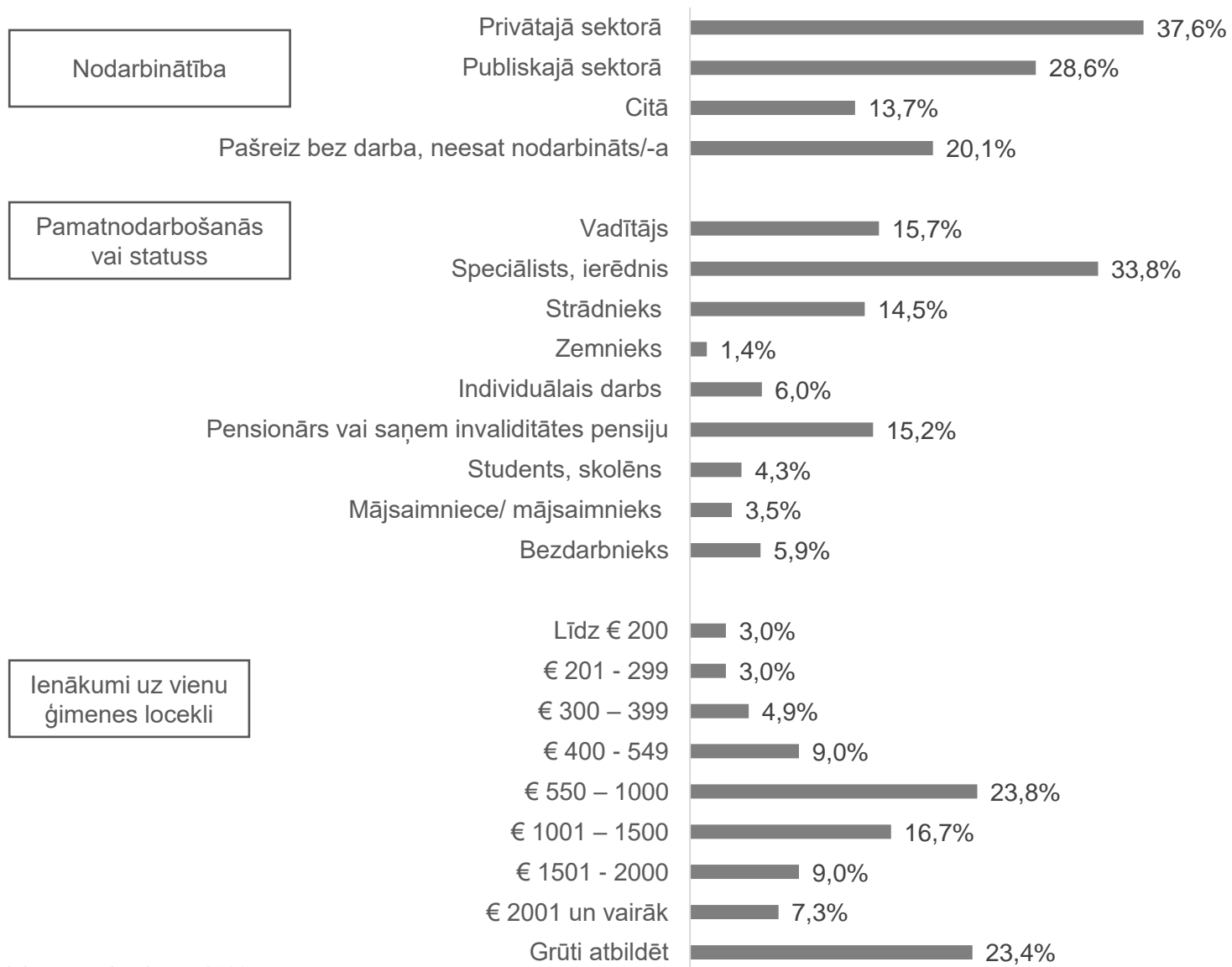
Pielikums

Respondentu demogrāfiskais raksturojums (1)

Respondentu demogrāfiskais raksturojums (2)

Valsts kanceleja

«Berg Research»
www.bergresearch.lv